

OBISK Z NORVEŠKE

Delegacija sindikata trgovcev in administrativnih delavcev Norveške, ki je prišla v našo državo na povabilo Zveze sindikatov Jugoslavije, je bila prejšnji četrtek na obisku v Celju. Predsednica sindikata Sisdel Bauck in član generalnega sveta tega sindikata Hilmar Olesen sta se najprej sestala s predstavniki SOZD Merx. Zanimalo ju je predvsem organiziranost te sestavljene delavne organizacije in pa samoupravni položaj delavcev v trgovini. Gosta sta nato obiskala še srednjo šolo za trgovsko dejavnost, kjer sta se seznanila s potekom in temeljnimi cilji usmerjenega izobraževanja s poudarkom na sodelovanju med šolo in delovnimi organizacijami. Delegacijo je vodila Mira Frolov, sekretarka republiškega odbora delavcev trgovine ZS Slovenije.

VVE

RAZJASNJEVANJA V ZK

CILJ: ISTA POT

o idejnopoličnih vprašanjih

Partijski kongresi so jasno opredelili stališča za uresničevanje ekonomske stabilizacije, za hitrejši gospodarski in družbeni razvoj. Tudi se ostale družbene usmeritve, ki so naravnane k istim ciljem, so znane. Vse je zapisano, dogovorjeno, usklajeno. A ko je treba ta stališča prenesti v prakso, v delo, v rezultate, se marsikje ogradijo od njih in v imenu nekih svojih interesov ravnaajo drugače.

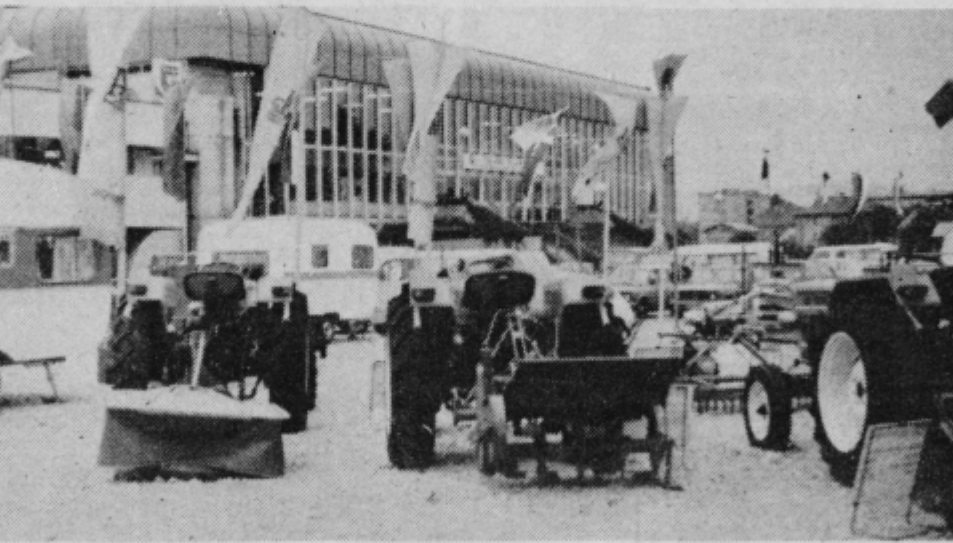
Ker je med tistimi, ki sicer navidez soglašajo s sprejetimi družbenimi usmeritvami, v praksi pa dela po svoje, tudi veliko komunistov, je najljubši čas, ki mu vso težo dajejo zaostrene gospodarske razmere, tisti pravi, da prav komunisti med seboj razčistijo nekatera vprašanja. Da torej s ciljem po boljših rezultatih, ki bodo vodili v gospodarski in družbeni razvoji, razjasnijo in namagajo idejnopolična vprašanja, ki se pri uresničevanju politike gospodarske stabilizacije še vedno pojavljajo. Prav idejnopolični problemi pri uresničevanju politike gospodarske stabilizacije pa bodo osrednja tema razprave na bližnjih sejah Centralnega komiteja zveze komunistov Slovenije in Jugoslavije.

V Celju so ta vprašanja že obravnavali na posvetu, ki ga je v sodelovanju s CK ZKS sklical Medobčinski svet ZKS Celje, udeležil pa se ga je tudi izvršni sekretar Predsedstva CK ZKS Josip Košuta. Na njem so poudarili, da bi morala Zveza komunistov izčistiti predvsem tista vprašanja, ob katerih bi bilo moč mobilizirati široke množice ljudi za uresničevanje ciljev gospodarske stabilizacije. Stalno bi morala opozarjati tudi na posledice administrativnih ukrepov in se bojevati za krepitev položaja delavca in samoupravne odnose. Zveza komunistov se še vedno preveč ukvarja s kratkoročnimi nalogami, so dejali, namesto da bi delovala na uresničevanju dolgoročnih družbenih ciljev. Preveč se tudi ukvarja s posledicami, premalo z vzroki pojavov. Kar zadeva odgovornost, bi jo morali za vsakega člana ugotovljati konkretno, z njegovim prispevkom pri razreševanju posameznih problemov. Ob tem pa bi morali v siehni osnovni organizaciji tudi videti, ali je zastoj pri sprejemanju novih članov v soodvisnosti z ugodom njenih komunistov.

DAMJANA STAMEJČIČ

GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, MOZIRJE, SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC

CELJSKA SEJEMSKA JESEN

Jutri bodo na Golovcu odprli petnajsti sejem obrti. Tudi tokrat v mednarodnem obeležju, sicer pa sejem, ki ne bo le predstavitev slovenskega drobnega gospodarstva, obrti v zasebnem in družbenem sektorju, marveč dosti več. Poudaril bo tudi njegovo moč, sposobnost za uveljavitev na tujih tržiščih, prizadevanja za osvajanje novih izdelkov, novih poti v proizvodnem procesu, povezovanje obrti z industrijo in podobno.

Celjski sejem obrti ne bo samo kakovostna predstavitev te pomembne gospodarske dejavnosti, marveč tudi množična. V tem gre tudi za bistven korak naprej v primerjavi s prvimi sejmi, ki so vendarle bili dovolj trdni temelji za nadaljevanje bogate tradicije.

Tokratni sejem je zbral okoli 3800 razstavljalcev, se pravi samostojnih obrtnikov, ki so povezani v svojih obrtnih združenjih in obrtnih zadrugah. Pomemben bo delež obrtnih organizacij združenega dela, prav tako pogodbenih organizacij

združenega dela. Svoj delež, predvsem kot proizvajalci strojev in opreme za potrebe obrti, bodo imeli tudi tuji razstavljalci iz Avstrije, Italije, Zvezne republike Nemčije in Svice. Mnogi med njimi s posredovanjem domačih trgovinskih delovnih organizacij. Posebej pomembno bo sodelovanje Madžarov, ki tokrat prihajajo po dogovoru o sodelovanju med obema čeželama.

Sejemski program bodo, kot vselej, dopolnili gostinci, prav tako prodajalci. Za razvedrilo bo poskrbel tudi zabavni park.

V času celjskega sejma, od 17. do 26. septembra, bo v mestu ob Savinji več pomembnih posvetovanj, srečanj in podobno. V tem programu imajo svoje veliko mesto tudi četrtne športne igre obrtnikov in pri njih zaposlenih delavcev. Skratka, na vidiku so razgibani dnevi, ki jih bo popestrila tudi šestnajsta zlatarska razstava v Lapidariju Pokrajinskega muzeja.

Več o sejmju obrti preberite v posebni prilogi današnje številke Novega tednika. M. BOŽIČ

ŠMARČANI IN MOZIRJANI SO PRAZNOVALI

V nedeljo je bila v Rogški Slatini osrednja proslava ob letošnjem prazniku občine Šmarje pri Jelšah, ki so jo povezali tudi z otvoritvijo nove osnovne šole. Proslave so se udeležili številni gostje, med njimi Zdenka Kidričeva in general Miha Butara, prišli pa so tudi predstavniki obeh pobratenih občin Arilje in Čazma.

Slavnostna seja mozirske občinske skupščine pa je bila v soboto dopoldne v Lučah. Na seji je govoril predsednik skupščine občine Mozirje Alojz Plaznik, ki je orisal tudi sedanji gospodarski položaj v občini.

Več o obeh praznikih na 3. strani.

SREČANJE NA VOLUŠKI GORI

Lansko prvo srečanje nekdanjih ranjencev in zdravstvenega osebja iz partizanske bolnišnice na Voluški gori nad Jurkloštom se je končalo s sklepom, da se bodo poslej srečevali vsako leto. Dogovorjeno-storjeno. Nalogo je prevzel občinski odbor ZB NOV skupaj s krajevno organizacijo borcev v Jurkloštu.

Ponovno, drugo srečanje, bo v nedeljo 19. septembra dopoldne ob deseti uri. Občinski odbor ZB NOV v Laškem je sicer razposlal vabila, vendar vsi ranjenci in člani zdravstvenih ekip ter zaščita bolnišnice niso znani, pa to obvestilo velja predvsem zanje. Ob srečanju bo tudi krajši kulturni program, sicer pa je ves dan namenjen tovariškemu pogovoru. Ljudje na takem srečanju so čustveno globoko vezani na drugega, kajti v najhujših razmerah spoznaš resničnega človeka, prijatelja. EC

MOZIRSKI IS O VEZ

Na današnji seji izvršnega sveta mozirske občinske skupščine bodo ocenili ekonomski položaj v delovni organizaciji VEZ ter ocenili gospodarjenje v Glinu, pri čemer bodo obravnavali tudi program aktivnosti za odpravo kritičnih gospodarskih razmer v tej delovni organizaciji. J.V.

KAŽE, DA BO HMELJSKA LETINA KLJUB VSEMU ZELO DOBRA

Le še nekaj dni in obiralni stroji v Savinjski dolini bodo utihnili. Kot nam je povedal direktor Kmetijske zadruge Savinjska dolina iz Žalca ing. Vlado Kralj, bodo z obiranjem hmelja zaključili konec tega tedna. Letina je odlična, saj kaže, da bo znašal pridelek dobrih 3300 ton hmelja. To je več, kot so računali, še zlasti po hudih neurjih, ki so uničila doberšen del pridelka. Letošnji čas obiranja hmelja je bil v glavnem ugoden, saj bistvenih vremenskih nepravil ni bilo. Tudi doberšen del letošnjega pridelka je prodan na konvertibilna tržišča, ostali del pa bodo dobile domače pivovarne. Skratka, z letošnjo letino so hmeljarji zadovoljni. Na sliki pa vidimo še zelo redek prizor. Hmelja v Savinjski dolini ročno skorejda ne obirajo več. Fantčku na sliki pa se malica prav gotovo dobro prileže. JANEZ VEDENIK

V nedeljo, 19. septembra bodo prebivalci revirjev in Savinjske doline na Mrzlici znova oživel nekdanje tradicije Ljudske fronte in na skupnem izletu se pogljbili vezi prijateljstva in sodelovanja. Življenje in delo sta v preteklih desetletjih skovala mnoge oblike povezovanja delovnih ljudi industrijskih krajev ob Savi z delavskim in kmečkim zaledjem spodnje Savinjske doline. Pred vojno organizirani množični izleti revirskih in savinjskih prebivalcev na Mrzlico, Kal, Čemš-

NA MRZLICI TABOR LJUDSKE FRONTE

niško planino, ki so jih pod vplivom komunistov organizirala Društva prijateljev mladine, so v tistih letih bistveno pripomogli k enotnosti delovnih ljudi in protifašistični miselnosti. V takih razmerah so lahko uspešno delovali napredni ljudje in nato partizani.

Skupščine občin in izvršni sveti v revirjih in Savinjski dolini so že sprejele posebne družbene dogovore o oblikah sodelovanja na gospodarskem in družbenem področju. Dogovorili so se tudi, da bodo planinska društva iz Trbovelj, Prebolda in Žalca vsako leto v septembru organizirala na Mrzlici TABOR LJUDSKE FRONTE. To je množični izlet prebivalcev obeh predelev, združen s spominskim pohodom po poteh revolucije. Na teh srečanjih bodo nastopale kulturne skupine obeh dolin. Na svidenje torej v nedeljo na Mrzlici!

Vaš cilj
v prihodnjih dneh...

xv. mednarodni obrtni sejem celje-golovec

17. do 26. septembra 1982

Na sejmju sodeluje preko 3.800 samostojnih obrtnikov, združenih v 62 obrtnih združenjih in 40 obrtnih zadrugah. Sodeluje tudi prek 70 obrtnih organizacij združenega dela in POZD. Priložnost za izmenjavo strokovnih mnenj, poslovne dogovore in poglabitev sodelovanja. Razstavljajo domači in tuji ponudniki opreme in repromaterialov.

CELJSKI SINDIKATI

DRUGAČE S ČLANARINO

Razporedili naj bi jo v korist OO ZSS

Razprava o osnutkih statuta Zveze sindikatov Slovenije in Zveze sindikatov Jugoslavije s posebnim poudarkom na prerazporeditvi sindikalne članarine je bila osrednja tema razprave na ponedeljkovi problemski konferenci v Celju, ki sta se je udeležila tudi član predsedstva ZSS Miro Gošnik in član predsedstva ZSJ Dušan Boganov-Senka. Uvodoma so na njej sicer ugotovili, da so bile v dosedanjih razpravi izrečene pripombe na statut ZSS upoštevane v dopolnitvah sprememb statuta, vendar pa je še več vprašanj, ki jih republiški in zvezni statut različno tolmačita. Predvsem gre za vprašanje orga-

niziranosti sindikata in za sindikate dejavnosti, ki so po republikah in v zvezi različno opredeljena. To pa seveda pomeni določeno oviro pri sodelovanju in dogovarjanju teh teles.

Glede osnutka statuta ZSS pa so razpravljali v Celju menili, da bi veljalo dopolniti predvsem njegov 39. člen. Le-ta namreč govori o društvenih upokojencev kot o kolektivnih članih Zveze sindikatov, Celjani pa predlagajo, da bi ga dopolnili v tem smislu, da bi delavec, ki odhaja iz tozda ali delovne organizacije v pokoj, obdržal status člana sindikalne organizacije in da bi lahko v njej aktivno delal. Nujno pa bi bilo

urediti pravice takega člana z zakonom o razširjeni reprodukciji in zakonom o minullem delu. V razpravi so podprli tudi predlog o tem, da bi morali člen, ki govori o odgovornosti članov, dopolniti v tem smislu, da bi odgovornost članstva vezali na izpolnjevanje plana.

Več pripomb pa je bilo tudi na prerazporeditev sindikalne članarine. V Celju so soglašali, da bi morala biti njena notranja prerazporeditev opravljena v korist osnovne organizacije, porabljen pa naj bi bila za obveščanje, izobraževanje in izvedbo drugih nalog, ki jih opredeljuje statut ZSS.

DS

INVALIDI V GOTOVLJAH

Društvo invalidov občine Zalec bo v soboto v Gotovljah pripravilo osrednjo proslavo v počastitev Dneva invalidov. Proslava s kulturnim programom bo ob 11. uri na športnem igrišču v Gotovljah. Po proslavi se bodo invalidi med sabo pomerili v šahu, streljanju, ribolovu na suhem ter pikadu. Številni pa bodo tudi tisti, ki bodo soboto izkoristili za izlete in poho-de. Tako bodo obiskali Smiglovo zidnico, rimsko nekropolo v Šempe-tru ter jamo Pekel. Udeležili se bodo tudi otvoritve Titovega parka v Zalcu. Pokrovitelja prireditve v Gotovljah sta občinski izvršni svet in kulturna skupnost iz Zaleca.

JANEZ VEDENIK

S SEJE CELJSKE OS

MOLK NI ZLATO!

Delegati so bili slabo pripravljeni

Od torkove seje vseh treh zborov celjske občinske skupščine smo pričakovali več, kajti osrednji točki dnevnega reda sta bili ocena gospodarskih gibanj in ocena izvoza v občini za prvo polletje.

Pričakovali smo bolj živo razpravo zlasti med delegati zbora združenega dela. Uvodna ocena gibanj osnovnih kazalcev gospodarjenja, ki jo je podal Milan Pešec, podpredsednik celjskega izvršnega sveta, je bila skorajda ugodna, saj nam primerjava z republiko kaže nekoliko boljše rezultate gospodarjenja. Močno pa odstopamo od resolucijsko zastavljenih ciljev, prav tako

zaostajamo v primerjavi z rezultati ob lanskem polletju. To nam je že nekaj časa znano in od tu tudi že nešteto krat izrečene besede, da smo se znašli v težki gospodarski situaciji.

Medla in skopa razprava delegatov pa po drugi strani kaže, da se ti še vedno zavedajo resnosti položaja. Zato prihajajo premalo pripravljeni na skupščino in ne poglobljajo dovolj v probleme lastne delovne organizacije ne drugih. Stiri razpravljali na zboru združenega dela so na kratko obravnavali problem ali vprašanje delovne organizacije, v jedri problemov se ni nihče spopadel. Skratka ni bilo bistvenih pripomb, ne predlogov, ne stališč, ne smernic. Z drugo rok so potrdili in sprejeli situacijo takšno, kakršna pač je skupaj s stališči izvršnega sveta in OK SZDL. Kakor ne želimo tem stališčem oporekati, nasprotujemo. Vendar menimo, da bi delovne organizacije in zlasti delovna baza, preko svojih delegatov morala izoblikovati nekaj konkretnih pobud in tem prispevali vsebinski delež k delu občinske skupščine. Kajti tak način dela se je pokazal tudi tokrat, ki gre za obravnavo življenjske pomembnih vprašanj, ki more biti spodbuda za demokratično samoupravo reševanje težavne situacije, kateri se je znašlo naše gospodarstvo.

VVE

XVI. ZLATARSKA RAZSTAVA

NI VSE ZLATO...

Predpisi spodbujajo tihotapljenje

Da ni vse zlato, kar se svetli, je že ponavljana modrost, vendar za sedanje zlatarske čase v Jugoslaviji še kako drži. Na zlatarski mednarodni razstavi v Lapidariju Pokrajinskega muzeja v Celju se bo sicer od jutri, petka, 17. septembra do sobote, 25. septembra spet bleščalo od zlatega nakita. Vendar pa se bo za tem bliščem skrivalo še veliko nedoročenih in problematičnih stvari, od katerih je trditev jugoslovanskih zlatarjev, da domači predpisi spodbujajo tihotapljenje zlata in nakita, že kar v nebo vpijoča.

Zlatarstvo pri nas je kljub bogati tradiciji mlada industrija. Zlatarji, združeni v splošnem združenju predelave kovin pri Zvezni gospodarski zbornici Jugoslavije, že vrsto let opozarjajo na ne normalne razmere, v katerih so se znašli. Pri tem ne gre samo za opozorila, ampak tudi pretehtane analize in predloge za rešitev. Problem je po prepričanju zlatarjev v tem, da je zlato oziroma nakit pretirano obdavčeno. Sporna, če ne celo nesamoupravna je vsakoletna delitev razpoložljivega zlata, do-

mačega in uvoženega, posameznim proizvajalcem. Pri obdavčenju je velik predvsem prometni davek, ki je tudi do sedemkrat večji od podobnega v sosednjih državah. Podatki o proizvodnji zlatega nakita povedo, da je le-ta v Jugoslaviji do 1979. leta naraščala, zlatarska industrija je tedaj zaposlovala preko 2500 delavcev. Do letos je proizvodnja padla za več kot polovico. Še najbolj zanimivo je to, da se je zaradi tega zmanjšal tudi delež te industrije, ki gre preko prometnega davka v zvezni proračun.

Logično je, da se je zaradi teh razmer povečal ilegalni uvoz, kar je lepši izraz za tihotapljenje zlata in nakita. Tihotapske količine nekajkrat presegajo celokupno jugoslovansko proizvodnjo. Jugoslovani tihotapimo največ zlata iz Italije in po njihovih podatkih zapravimo letno kar 300 milijard lir.

Zaradi takšnih razmer jugoslovanska zlatarska industrija ni izvozno prodornejša, njen delež v izvozu pa celo v teh časih upada.

MITJA UMNİK

ŽIVLJENJE STARIH SE NADALJUJE V ŽIVLJENJU MLADIH

V atomskem veku človek izgublja nekatere naravne vezi, ki ga vedno bolj silijo v izolirano življenje, ko se vsak briga le sam zase. Odtujenost med ljudmi je prišla že tako daleč, da so načete tudi generacijske vezi. Spričo vedno večje starostne meje (povprečna življenjska doba posameznika je že prešla 70 let), bo potrebno poiskati način življenja, ki bo generacije med sabo zblíževal in jih silil k sožitju, ne pa k izoliranosti. Zlasti velik razkorak je med mladimi in starejšimi ljudmi.

PREDKONGRESNE AKTIVNOSTI

V šentjurski občini deluje 47 osnovnih organizacij ZSMS, katerih mladi se prav v tem času pripravljajo na svoj kongres. V znamenju teh predkongresnih aktivnosti obiskujejo člani predsedstva Občinske konference posamezne osnovne organizacije in skupaj s člani teh organizacij obravnavajo kongresne dokumente in posebne naloge ter aktivnosti, ki se morajo izvršiti v obdobju pred kongresom.

MP

Nedavni celjski posvet »Sožitje otrok in starejših občanov v krajevni skupnosti«, ki je bil osrednja tema seje sekcije za zdravstvo in socialno politiko pri Zvezni konferenci SZDL, je dal vrsto konkretnih predlogov, kako lahko v okviru našega samoupravnega sistema te odnose izboljšamo, začnši od krajevnih skupnosti in hišnih svetov, kot najmanjših enot, kjer so stari in mladi med seboj življenjsko povezani.

Številni razpravljalci, člani sekcije iz vseh naših republik in pokrajin so orisali stanje v posameznih sredinah in skupno ugotovili, da so pri tem še največ storile osnovne šole, v okviru pionirske organizacije in odborov rdečega križa, vedno bolj pa se pri skrbi za starejše občane angažirajo krajevne skupnosti.

Krajevna skupnost je najbolj naravno družbeno okolje, v katerem otrok in starejši človek zadovoljujeta svoje številne potrebe. Tu se lahko najbolj spoznajo in najdejo pota za rešitve.

Razprava je pokazala tudi, da nismo izkoristili vseh materialnih, prostorskih in drugih pogojev in nenazadnje človeške potencialne - pri-

pravljenost ljudi na sodelovanje.

Vprašanje skrbi za starejše ljudi pa mora počasi prodreti tudi na seje drugih družbenopolitičnih in samoupravnih organov, kjer svojo vodilno vlogo prav gotovo ima socialistična zveza. Naša skupna naloga je, če rezimiramo srž zaključkov s posveta v Celju, da ustvarimo takšno družbeno klimo, ki bo aktivirala celovito človeško življenje od otroštva do tretjega življenjskega obdobja.

VVE

PROGRAMI IN VOLITVE SKUPAJ

V skladu s spremembami za učinkovitejše delo v SZDL bo v prihodnje prišlo do nekaterih organizacijskih novotarij na celjskem območju. Na zadnji seji predsedstva SZDL so se dogovorili, da bodo poenotili delo v vseh občinskih konferencah in sicer tako, da bodo programske in volilne konference skupaj. To bo ponekod pomenilo tudi podaljšanje mandata članom konference in njenih organov, toda prevladuje mnenje, da kdor je zdržal štiri leta, bo nekaj mesecev.

Programske konference bodo letošnjega decembra, volilne in programske pa ob koncu leta naslednjega leta in spomladi, kot je načrtovala večina občinskih konferenc. Poenotenost naj bi bila uveljavljena v vsej Sloveniji, takol bi se delegati enotno volili po mandatih za štiri oziroma dvakrat dve leti, kar pa seveda ne velja za predsednika druge funkcije, kjer je ritem menjavanja lahko tudi hitrejši.

SREDSTVA ZA OD VIŠJA OD DOGOVORA

Med prekoračiteli razporejenih sredstev za osebne dohodke je v celjski občini 40 delovnih organizacij, nekatere med njimi so tudi na listi izgubašev.

Razvojni center je prekoračil rast osebnih dohodkov v prvem polletju za 26 odstotkov, Elektrosignal za 32 odstotkov, Staklar za 16, Surovina za 15, Kreator za 18 odstotkov, Fotolik za 26, Celjske mlekarne za 26, Zavod za požarno, reševalno in tehnično službo za 11 odstotkov, Geodetski zavod za 12 odstotkov in Toper za 13 odstotkov. Sledi še osem delovnih organizacij, ki so prekoračile rast osebnih dohodkov za manj kot 10%. Okoli 20 delovnih organizacij pa je takih, kjer gre za manjše zneske ali pa so rezultati ob polletju pogojeni s sezonskim značajem dela.

Na seznamu delovnih organizacij, ki so ob polletju izkazale izgubo, je nekaj takih, ki so prekoračile tudi razporejena sredstva za osebne dohodke: Merxovi hoteli, Razvojni center, toz Inženiring, Zdravilišče Dobrna, dva Toprova tozda, Zavod za požarno, reševalno in tehnično službo, Celjska

mesna industrija, Zdravstveni center Celje ter SOZD Merx, toz Potrošnik.

Večina delovnih organizacij, ki so prekoračiteli, so poslane delovni skupini pri izvršnem svetu, ki spremlja ta gibanja, obrazložitve, s katerimi utemeljujejo prekoračitve. Vzrokov je več. V glavnem se sučejo okoli visoke rasti cen materialov, neplačene realizacije, neodobrene povečanje cen, povečanja števila zaposlenih in tako naprej.

Ko je te obravnaval na zadnji seji občinski izvršni svet,

BRANKO STAMEJČIČ - ODGOVORNI UREDNIK NT

S prvim septembrom je naš in vaš časopis dobil novega prvega moža. Funkcijo odgovornega urednika Novega tednika je prevzel Branko Stamejčič, diplomirani novinar, ki je dosedaj v naši hiši odgovarjal za radijski spored. Branko se je po zaključenem študiju zaposlil v Aeru, leta 1973 pa pričel delati v naši redakciji. Delal je kot novinar, novinar urednik in odgovorni urednik radia. Programska rast radijskega sporeda v zadnjih letih je neločljivo povezana z imenom Stamejčiča, njegovo strokovno znanje in delovna zvestost pa sta porok, da bo tudi na krmilu Novega tednika skrbel za to, da bo časopis še boljši in da ga boste še rajši prebirali.

BORIS ROSIN

ANTON AŠKERC

Po rodu je iz Rimskih Toplic in izhaja iz družine uglednega slovenskega pesnika Antona Aškerc. Živel in šolal se je v Celju, sedaj živi v Petrovcih, dela pa v Rogaški Slatini, kjer je vodja Ingradove temeljne organizacije Gradbeništvo. Sicer pa se je Anton Aškerc tudi šolal za gradbenega tehnika in se leta 1964 zaposlil v

gradbeni operativni celjskega Ingrad. Delal je na številnih gradbiščih v Celju in njegovi okolici ter tako prišel tudi na gradbišče v Rogaško Slatino. Takrat, leta 1978, pa je bila ravno ustanovljena temeljna organizacija Gradbeništvo in Anton Aškerc je postal njen vodja.

»Rad delam v našem tozdu, ker so pri nas dobri in pridni delavci,« pravi Anton Aškerc. »Tristo nas je zaposlenih v našem tozdu, večinoma pa so to delavci iz Rogaške Slatine in iz krajev v Hrvaškem Zagorju. Problemov je veliko, izvirajo pa po eni strani iz sedanjih gospodarskih in družbenih razmer, ki omejujejo naložbe, po drugi pa iz narave dela in sestave zaposlenih v naši temeljni organizaciji.«

Anton Aškerc trezno ocenjuje položaj gradbeništva v sedanjih razmerah in poudarja, da bo mogoče preseči sedanjo krizno situacijo, ki nastaja zaradi pomanjkanja dela, v povezovanju gradbenih organizacij in v njihovem dogovarjanju. Preseči pa bo treba nekatere

OBRAZI

negativne odklone, kot so nelojalna konkurenca, ki postavlja te organizacije v neenakopraven položaj in ogrožajo socialno varnost delavcev. Dodaja, da bi moral o teh rečeh kaj več povedati tudi sindikalni kongres.

Kljub obilici dela, ki ga veže na temeljno organizacijo in delovno organizacijo Ingrad, pa Anton Aškerc vedno najde še dovolj časa za to, da zadošči svojim rekreacijskim konjičkom. Dolga leta je bil namreč aktiven odbojkar v različnih celjskih klubih, sedaj pa šport neguje le kot rekreativca. Veliko časa namreč namenja tudi političnemu in samoupravnemu delu v krajevni skupnosti in delovni organizaciji.

Anton Aškerc je za svoje delo in prizadevanost pred dnevi prejel tudi vidno družbeno priznanje. Občina Šmarje pri Jelšah mu je namreč ob svojem prazniku podelila za uspešno vodenje temeljne organizacije priznanje »9. september«.

DAMJANA STAMEJČIČ

ŠMARSKI OBČANI SO PRAZNOVALI

NOVE DELOVNE ZMAGE

Družbena priznanja posameznikom in organizacijam

S slavnostnim zasedanjem občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij, zborov, so pripravili nove osnovne šole v Rogaški Slatini in z zborovanjem občanov, borcev mladine, so delavci in občani šmarske občine v nedeljo z osrednjo slovesnostjo v Rogaški Slatini počastili svoj občinski praznik, Slovesnosti ob prazniku so se udeležili številni gostje, med njimi tudi Zdenka Kidričeva, pa tudi predstavniki posameznih občin Arilje in Čačun.

Nedeljsko praznovanje se pričelo z zasedanjem skupščine in družbenopolitičnih organizacij občine Šmarje pri Jelšah. Na njem

Plakete, nagrade in priznanja »9. september« so prejeli: Steklarna Boris Kidrič Rogaška Slatina, Ladislav Tkavec, HP Medex Ljubljana, Anton Aškerc, Marija Horvat - Ceroveški, Zlatko Kunst, Cita Sajniko, Jože Škorjanc, Alojz Vrenko, Združenje borcev NOV Podčetrtek, Streliška družina Kozjanski odred, Kozje, Osnovna organizacija ZSMS Osredok in Ženski košarkarski klub Rogaška Slatina.

je o dosežkih in razvojnih ciljih šmarske občine govoril Branko Pucelj, predsednik izvršnega sveta, zatem pa so delegati sprejeli sklep o po-

menovanju dela Zdraviliškega parka v Rogaški Slatini po Borisu Kidriču. Na seji so podelili tudi dvanajst plaket, nagrad in priznanj »9. september« in pet visokih družbenih priznanj zaslužnim posameznikom in organizacijam.

Proslava ob šmarskem občinskem prazniku je bila na prostoru ob novi osnovni šoli v Rogaški Slatini. Slavnostni govornik na njej je bil predsednik občinske skupščine Anton Dirnbek, ki je orisal zgodovinske dogodke, vezane na šmarski občinski praznik, nato pa je poudaril nujnost skladnega regionalnega razvoja SR Slovenije in s tem v zvezi cilj, da bi tudi šmarska občina izšla iz kro-

ga manj razvitih občin v republiki. Po bogatem kulturnem programu, ki so ga pripravili številni pionirji, mladinci, zbori in godba na piha, pa so s simbolično predajo ključa pionirjem odprli novo osnovno šolo v Rogaški Slatini, za katero so sredstva iz samopriskevka prispevali prav vsi delavci in občani šmarske občine.

V počastitev praznika so v dneh pred osrednjo slovesnostjo teklo v različnih krajih šmarske občine številne športne, kulturne in druge prireditve, ki so bile povezane tudi s pomembnimi delovnimi zmagami. Tako so v

Na osrednjo slovesnost ob prazniku občine Šmarje pri Jelšah je s pesmijo na ustih in z zastavami v rokah prikoralo tudi sedemdeset mladincev, ki so že dan prej, torej v soboto, krenili iz Podsrede na pohod po poteh borcev Kozjanskega bataljona.

predprazničnih dneh odprli v mestinskem Vitalu nov obrat za proizvodnjo matičnih sokov, v Merxovi Industrijski pekarni v Rogaški Slatini tri nove žitne silose, v šmarski sirarni pa so postavili temeljni kamen za nov obrat. V Bohorjevi temeljni organizaciji Lesna oprema Mestinje pa so ravno v dneh pred praznikom vložili prve količine lesa v novo sušilnico.

Na slavnostnem zasedanju občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij so podelili petim posameznikom tudi visoka družbena priznanja. Tako je bil Lojze Libnik odlikovan z Redom dela z rdečo zastavo, Franc Drobne z Redom vojaških zaslug s srebrnimi meči, Vladimir Ožura z Medaljo zaslug za narod, Franc Guček je bil odlikovan z Medaljo dela in Jože Kovačič z Medaljo za vojaške zasluge.

Slovesnosti ob šmarskem občinskem prazniku bodo sklenjene konec tega tedna. Jutri bo namreč v Šmarju pri Jelšah, v tamkajšnjem Domu kulture, gostoval balet ljubljanske Opere s predstavo Carmen. Začetek baletne predstave bo ob 19. uri. V soboto pa bodo v Pristavi pri Mestinju razvili prapor krajevne organizacije ZZB NOV in razglasili krajevni praznik.

DAMJANA STAMEJČIČ

SKUPNOSTI STANOVALCEV ŠE NISO ZAŽIVELE

Z izvajanjem novega zakona o stanovanjskem gospodarstvu in samoupravi močno zamujamo. Skupnosti stanovalcev kot nova oblika gospodarjenja s stanovanjskimi poslopi, še niso zaživele. Glavna teža akcije in dobro pripravljenih razprav v hišnih svetih in krajevnih skupnostih brez dvoma leži na krajevnih konferencah SZDL in njenih aktivistih. Na razgovoru predsednikov in sekretarjev krajevnih konferenc v celjski občini je bilo dogovorjeno, da bo treba priprave na ustanavljanje skupnosti stanovalcev pospešiti, kar pa ne pomeni, da bi morala akcija teči stihijsko. Nasprotno - pogovori s stanovalci morajo biti temeljito pripravljani. Tudi s strani Samoupravne stanovanjske skupnosti morajo biti zagotovljena vsa strokovna gradiva, kajti dogovor mora biti temeljit, saj skupnost stanovalcev v obliki, kot je predvidena, postaja tudi pravna oseba in s tem prevzema nemajhen krog odgovornosti.

Skratka, ne velja hiteti za vsako ceno, predvsem pa je najnujnejše to, da bodo vsi občani s problematiko in novostmi oblik delovanja skupnosti stanovalcev temeljito seznanjeni, in da bodo v razgovorih točno razmenejene tudi finančne obveznosti, ki bodo nastajale s podpisovanjem pogodb.

Od novega načina stanovanjske samouprave lahko kot družba mnogo pridobimo. Stvari seveda ne bodo preproste, saj bo morala biti na novo nastalo situacijo pripravljena tudi Samoupravna stanovanjska skupnost, pa tudi celjska storitvena obrt ne bi smela stati ob strani, da bi lahko pokrivala potrebe, ki jih v smislu popravil in vzdrževanja terja stanje obstoječega stanovanjskega sklada v celjski občini.

D. M.

PROGRAM DPO IN SKUPŠČINE

ŠE DOSTI NALOG

V pripravi razprava o kmetijstvu

Kot že nekaj let poprej, je bil tudi letos sprejet skupni program dela družbenopolitičnih organizacij, skupščine in izvršnega sveta občine Celje. Od skupaj osemindeset nalog, kolikor jih je zajemal, bi jih moralo biti do konca junija uresničenih že štiriindvajset ali dve tretjini. Vendar pa je bilo od tega v celoti izpeljanih šestnajst nalog, nekaj jih je bilo opravljenih le delno, neuresničene pa so ostale štiri: razprava o samoupravnem položaju učencev in usmerjenem izobraževanju (zanjo je bila zadolžena ob ostalih nosilcih predvsem občinska izobraževalna skupnost), ocena turističnega in gostinskega gospodarstva v občini (nosilca razprave sta bila Občinski svet ZSS in Občinska skupščina), razprava o organiziranju celjskega gospodarstva pri zbiranju in uporabi sekundarnih surovin (nosilca:

Skupščina občine Celje in SZDL) ter razprava o delovnem času kot elementu stabilizacije (nosilci: Občinski svet ZSS, SZDL in Skupščina občine).

V jesensko-zimskem obdobju pa bi moralo biti po sprejetem programu izpeljanih še dvanajst nalog, med njimi razprava o usmerjenem izobraževanju, o znanstveno raziskovalnem in inovacijskem delu, o kulturi, o informiranju v celjski občini, o telesni kulturi in druge. Od načrtovanih nalog je ravnokar v razpravi ocena o uresničevanju resolucije o družbenoekonomskega razvoju občine Celje v prvem polletju letošnjega leta, v pripravi pa je tudi razprava o kmetijstvu v občini. Do konca leta bodo izpeljane še nekatere naloge, vendar pa vseh zagotovo ne bo mogoče izpeljati v celoti.

DS

PRAZNIK OBČINE MOZIRJE

SPOMIN NA OSVOBODITEV

Alojz Plaznik je opozoril tudi na lastne slabosti

Slavnostna seja občinske skupščine Mozirje je bila v soboto dopoldne v Lučah, kjer je zbranim govoril predsednik Skupščine občine Mozirje Alojz Plaznik. V svojem govoru je obudil spomin na dogodka pred 38 leti, ko so osvobodili Mozirje in je s tem postala Zgornja Savinjska dolina osvobodeno ozemlje v osrčju Evrope.

V nadaljevanju seje so podelili letošnje občinske nagrade. Prejeli so jih Gasilsko društvo iz Rečice, Planinsko društvo iz Gornjega grada, Savinjsko-šaleška veterinarska postaja, Jože Rakun, Aleksander Videčnik ter Anica in Anton Mlinar.

Gasilsko društvo iz Rečice slavi letos 100 letnico, Savinjsko-šaleška veterinarska postaja pa ima velike zasluge za povečevanje produktivnosti v mlečno-mesni proizvodnji, zdravstvenem varstvu živali in reprodukciji, kot osnovi za selekcijo govedi. Planinsko društvo iz Gornjega grada je aktivno že več kot trideset let, precej pozornosti pa med drugim namenja tudi delu z mladimi. Aleksander Videčnik opravlja pomembno nalogo kot urednik občinskega glasila Savinjske novice, pomembno pa je tudi njegovo delo pri raziskovanju delavskega gibanja v Savinjski dolini pred drugo svetovno vojno. Jože Rakun je nagrajen prejel za dolgoletno družbenopolitično delo, Anica in Anton Mlinar pa sta pred dobrim letom prevzela že dvajset let zapuščeno kmetijo pod Podvolovljekom. Mlinarjeva sedaj uspešno gospodarita na tej kmetiji, v katero bodo še letos napeljali vodovod in elektriko.

Po končani slavnostni seji je bil krajši kulturni program, ki so ga pripravili učenci OŠ z Ljubnega ter domači mešani pevski zbor. Slavnostne seje skupščine občine Mozirje so se udeležili tudi številni borci, general Ivan Dolničar, častni občan

mozirske občine Tone Bole in predstavniki sosednjih občin, medobčinskih družbenopolitičnih organizacij ter pobratene občine Čajetina.

JANEZ VEDENIK

POGLED V SVET S kovinotehno

VEDETI ŠE NE POMENI RAZUMETI

Količakaj vedoželjen bralec časnikov, gledalec televizije in poslušalec radia je izpostavljen bombardiranju neštevilnih informacij - in zato ni nič čudnega, če je kdaj pa kdaj zbežan ali si vsaj ni na jasnem, kaj se pravzaprav dogaja, kaj posamezni dogodki pomenijo v okviru splošnih razmer in kakšen je pravzaprav ta svet, v katerem živimo.

Če sežemo samo nekaj mesecev nazaj, bi povprečen bralec (poslušalec, gledalec) moral vedeti in razumeti vse o dotlej neznanih Falklandskih otokih, ki morabiti niso Falklandski, marveč Malvinški, kot trdijo Argentinci. Da bi mogel za silo razbrati, zakaj se tepejo Argentinci in Britanci za otoke, ki na videz ne premorejo nič drugega kot nekaj sto tisoč ovac, bi moral poznati sodobno zgodovino Argentine, recimo, kdo je bil Peron in kaj je to peronizem, kaj pomeni vojaška hunta v tej deželi in v Latinski Ameriki nasploh, zakaj je London stavil vse na karto zmage. In tako naprej in podobno.

Vse to za ceno tega, da je ta vojna v dobi prehitevanja in preskakovanja se informacij že zdavnaj pozabljena - čeprav je bila komaj končana; tako rekoč. Potlej je prišlo do silovite in strahovite izraelske agresije v Libanonu, do silovitega odpora palestinskih borcev, kar jim je ondan moral priznati celo izraelski minister za vojsko Šaron, ki bi sicer

Palestinsko osvobodilno organizacijo (PLO) utopil v žlici vode (če bi mogel). Zdaj so palestinski borci odšli v druge arabske države - bralec, poslušalec, gledalec pa naj bi vedel, kaj je ta spopad v Zahodnem Bejrutu pomenil in kaj pomeni zdaj, recimo, Reaganov načrt o rešitvi palestinskega oziroma bližnjevzhodnega vprašanja.

Piše: JOŽE ŠIRCELJ

Naj bi vedel, a ne more: ker ne utegne zaradi dnevnih opravil in vsakdanjih skrbi do konca prebrati časnika, ker mora iti zvečer prežgdat spat, preden bi lahko slišal in videl vse na televiziji, ker ima kratko malo veliko drugih skrbi.

Tako je pravzaprav velika prednost, ki jo imamo, namreč dostop do številnih, dovolj izčrpnih informacij o dogajanju po svetu, vrgla okoli sebe tudi senco pomanjkljivosti. Ta pomanjkljivost je v tem, da se tako pojavlja vse preveč vprašanj, na katera ne vemo vselej odgovora - in jih ne dobimo.

Recimo o dogajanju na Poljskem. Ali o

tem, kako je zdaj z gibanjem neuvrščeni.

Seveda, slabo in nespametno bi bilo, če bi zdaj rekli, zmanjšajmo število informacij, dajmo bralcu (poslušalcu, gledalcu) samo piščo, dietično informacijsko hrano, skrbno prekuhamo in precejeno, pa bo zdrav in si bo na jasnem, zlasti če mu bomo dali posvsem razvidne in za vse obvezne razlage, kaj kaj pomeni in kaj najsi oziroma si mora bralec misliti. To bi bilo torej slabo.

Toda to novinarjev in drugih, ki redno spremljajo dogajanje po svetu, ga analizirajo, ne odvezuje dolžnosti, da razlagajo veliko dejavnije kot doslej svetovne dogodke z našimi, jugoslovanskimi, neuvrščeni merili. Ne tako, da bi podlegali tej ali oni tuji propagandi, ki pač pelje vodo na svoj mlin - a ne gre, da bi jo pri tem podpirali.

Taki pozivi, ki jih slišimo te dni, da bi namreč uskladili in poenotili mnenje o tako dramatičnih stvareh, kot je Poljska, seveda niso pozivi k uniformiranemu pisanju. Lahko pa jih razumemo kot poziv k bolj naši razlagi sveta, našemu razumevanju. Ne zato, seveda, da bi svet krojili po svojih željah, marveč predvsem zato, da bi si bili bolj na jasnem, kaj se pravzaprav dogaja in kaj to pomeni ali utegne pomeniti za nas, ki živimo v neuvrščeni Jugoslaviji.

SLOVENSKE KONJICE

USTVARJENO SO VLAGALI

Z obiska predsednika RS ZSS Marjana Orožna v Lipu

Malo je delovnih organizacij, ki bi vsa leta dosledno vlagala le toliko in delala le tako, kot so jim to puščala lastna ustvarjena sredstva, toliko, kolikor so bili zmožni narediti. Takšno je Lesno industrijsko podjetje iz Slovenskih Konjic, ki ga je minuli petek obiskal predsednik Republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije Marjan Orožen.

Celotna proizvodnja v LIP-u temelji na lesni surovini iz neposrednega okolja. Začenja se iz hloda, potem pa nastaja vse do polfinalnih izdelkov iz lesa slabše kvalitete, kjer je v kubik lesa vloženi 10 do 20 ur dela, do stavbnega pohištva in do najzahtevnejših finalnih izdelkov: miz, stolov, klopi, otroškega pohištva... V te izdelke je vgrajenih že od 75 do 140 ur na kubik lesa. Pa tudi potem še ni konec - vse odpadke koristno uporabijo, pa naj bo za iverice ali za energijo.

Lesne surovine več kot je, ne bo, zato 1250 Lipovih delavcev v osmih temeljnih organizacijah teži k dvigu kvalitete izdelkov. Da je že

sedaj vgrajene veliko kvalitete, dokazuje tudi uspešen izvoz na zahodnoevropsko tržišče: na Švedsko, Norveško, v ZR Nemčijo, Francijo, Švico, kjer ustvarijo 20-30 odstotkov celotnega prihodka. Izredno zanimivo pa je, da na teh tržiščih dosegajo okoli 10 odstotkov višje cene kot doma! Ob tem, ko izvažajo najvišjo stopnjo obdelave v lesarstvu (kar bi se moralo odražati na izvoznih stimulacijah!), pa nikoli niso uvažali več kot za 5-8 odstotkov vrednosti izvoza, saj so uvažali le stroje, strojno opremo in nadomestne dele.

Ob dveh Lipovih značilnostih - stalnem dograjevanju in pestrem preoblikovanju proizvodnje glede na potrebe ter doslednem vlaganju le tistega, kar so sami ustvarili, tudi prihodnost te delovne organizacije ne more biti vprašljiva. Na razgovoru v Lipu, kjer so poleg odgovornih delavcev in predsednikov osnovnih sindikalnih organizacij Lipa sodelovali tudi predstavniki občine, je Marjan Orožen jedrnat ocenil prizadevanja Lipa in občine Slovenske Konjice: »Če bi povsod v Sloveniji in Jugoslaviji imeli takšne rezul-

tate, kot jih imate tukaj, ne bi bilo sedanjih gospodarskih težav. Le malo je kolektivov, ki bi se v tolikšni meri razvijali z lastnimi sredstvi, torej na osnovi ustvarjenega dohodka. Takšno je bistvo stabilizacije.»

Po obisku v delovni organizaciji Lip, kjer si je Marjan Orožen ogledal tudi proizvodnjo, je sodeloval na posvetu predsednikov osnovnih sindikalnih organizacij občine in drugih družbenopolitičnih delavcev.

MILENA B. POKLIČ

VELIKA COMETOVA IZVOZNA PRIČAKOVANJA

V zadnjih štirih letih so v delovni organizaciji Comet v Zrečah kar trikratno povečali izvoz. Že samo v primerjavi s preteklim letom pričakujejo, da bo letos izvoz večji vsaj za 30 odstotkov, kar pa skupno pomeni za 3 milijone dolarjev izvoženih proizvodov. Na tistem pričakujejo, da bo izvoz še znatno večji, saj so s svojimi kvalitetnimi izdelki dosegli, da jih sedaj iščejo že kupci sami. MBP

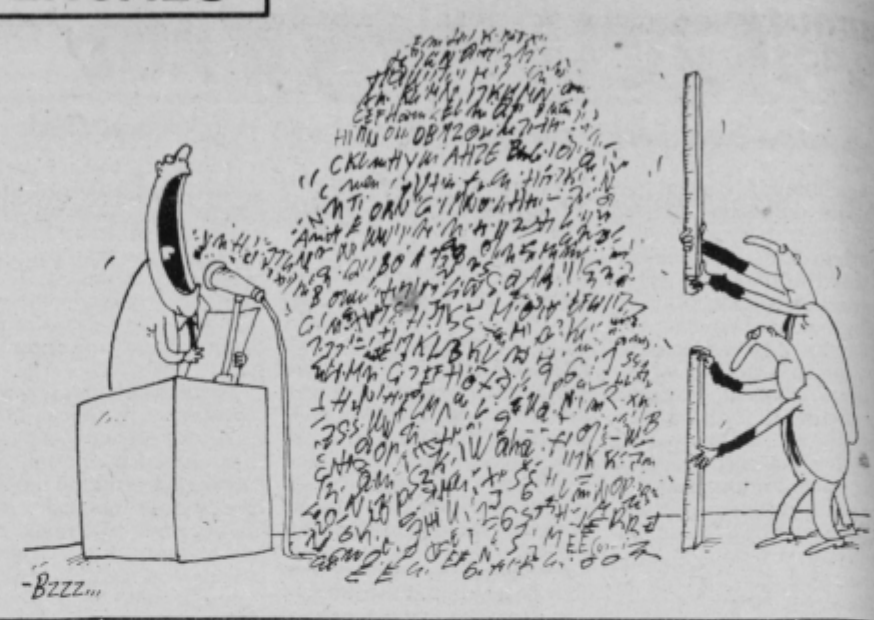
V SIPU O PRESKRBI

V okviru predkongresnih razprav so v šempeterskem Sipu namenili največ pozornosti kritični analizi dosedanjega dela osnovnih organizacij sindikata, pri tem pa so še zlasti izpostavili nekaj konkretnih vprašanj iz lastne sredine. Največ pozornosti so namenili problemu izvajanja samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih razporejanja čistega dohodka in delitev sredstev za osebne dohodke.

Precej besed so namenili tudi izvajanju ukrepov pri preskrbi v oteženih razmerah ter nujnosti izvajanja izvoznih nalog po začrtanih planih. Ne nazadnje velja omeniti zaostrovanje discipline na vseh ravneh, pri čemer so kritično izpostavili sezonsko večanje bolniškega staleža ter poudarili, da bi Sip moral imeti obratno zdravstveno ambulanto. V zvezi z dokumenti za deseti kongres so v Sipu poudarili, da je nalog v njih precej, da pa so premalo konkretne. JANEZ VEDENIK

ZRCALO

RIŠE: BORI ZUPANČIČ

55 LET »POLZELE«

100.000 NOGAVIC DNEVNO

V delovni organizaciji je zaposlenih 1200 delavcev

»Polzela«, tovarna nogavic na Polzeli, je praznovala prejšnji teden svojo 55-letnico. Za svoj praznik so že pred leti določili 9. septembra, ker so na ta dan leta 1950

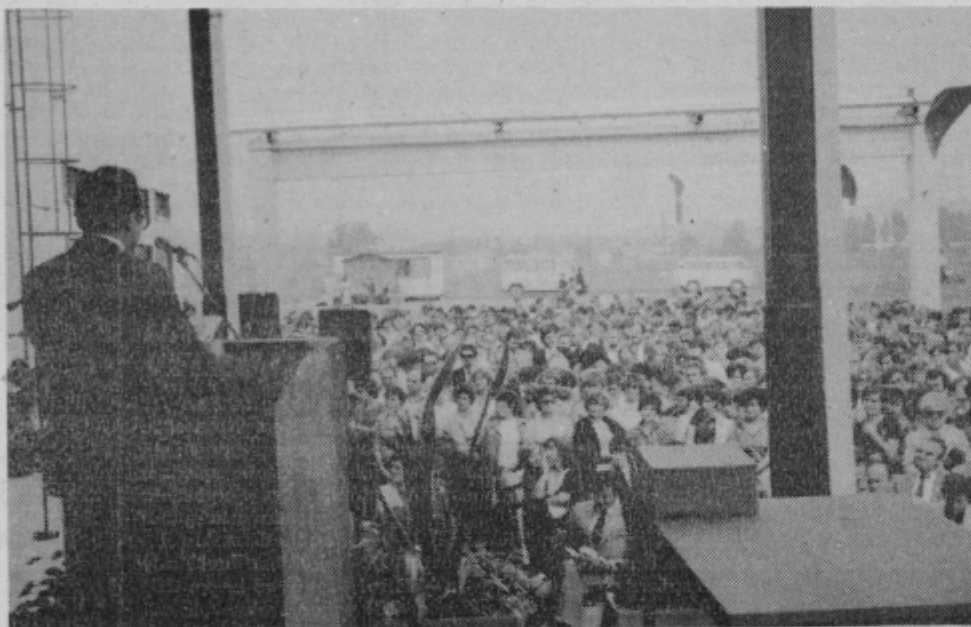
izvolili prvi delavski svet. V okviru praznovanja je bilo več prireditev, med drugim razstava, ki je prikazala »Polzelo« skozi 55 let; Zlatko Šugman se je predstavil s satiričnim kabaretom M. Mikelnja »Direktni prenos«; bilo je več športnih in gasilsko tekmovanje, praznovanje pa so zaključili v soboto s slavnostno sejo vseh delavskih svetov.

Na seji so bili poleg članov tudi vsi jubilarci, ki imajo letos 10, 20 in 30 let delovne dobe v tem kolektivu, ter predstavniki družbenopolitičnih organizacij občine in kraja. O razvoju podjetja, o uspehih in težavah je zbranim spregovoril pomočnik direktorja ing. Alojz Došler. Povedal je, da je imela tovarna v začetku le 60 delavcev, ki so izdelali po 500 parov nogavic na dan, prava rast se

je začela po vojni. Že leta 1950 je bilo delavcev 530, delali pa so že tri milijone parov nogavic. Danes je »Polzela« okrog 1200 delavcev, dnevno pa izdelajo okrog 100 tisoč nogavic. Vseh teh letih si je kolektiv prizadeval za razvoj, za dobne proizvodne prostore in opremo. Sedaj vlaga največ naporov v izboljšanje svojega gospodarjenja in skladu s tem v povečanje izvoza.

Po govoru je podelil jubilejne nagrade 15 delavcem, ki imajo 30 let delovne dobe. Jubilarantom za 20 let zvestobe, bilo jih je 86 in za 10 let jih je 41, pa so podelili jubilejne nagrade vodje posameznih TOZD. Ob podelitvi je nekaj pesmi zapel Kvintet Lastovka, igral pa je ansambl Slovenija.

TONE TAVČAR

AEROVA NOVA GRAFIKA JE ODPRTA

Izpolnjena je več kot dvajsetletna želja in obljuba delavcev nekdanjega Cetisa ob združitvi z Aerom: ob Čopovi ulici je zrastle novo poslopje Aerovega TOZD Grafika, v Celju in med grafičnimi delavci poimenovana kot NOVA GRAFIKA.

Novi proizvodni prostori, ob katerih je še sodoben obrat družbene prehrane in obratna ambulanta, označujejo tudi novo obdobje za specializirano grafično industrijo v Celju, z usmeritvijo v računalništvo in informatiko in s stabilizacijsko izvozno naravnostjo.

Na posnetku: med govorom podpredsednika ZIS Zvoneta Dragana

MITJA UMNİK

NOV OBRAT VITALA ZA PREDELAVO SADJA

V Slovinovem tozdu Vital v Mestinju so ob šmarskem občinskem prazniku predlagali namenu nove zmogljivosti za predelavo sadja. Ob istem številu zaposlenih - 88 delavcev - bodo v tem tozdu predelali sedemkrat več jabolk in jagodičevja oziroma 10.000 ton na leto. Približno polovico matičnih sokov in koncentratov bodo izvozili v ZDA.

Sredstva za novo opremo - 95 milijonov dinarjev - so združili Slovinovi tozdi, ostalo pa kredit Ljubljanske banke in Mednarodne banke za obnovo in razvoj (800.000 ameriških dolarjev).

Nove proizvodne zmogljivosti je otvoril Ignac Mikuž, delavec z najdaljšim stažem v tozdu.

S. SRO

XVI. zlatarska razstava celje, 17.-25. 9. '82

LAŠKO: ZBOR ZDRUŽENEGA DELA O GOSPODARJENJU

V Laškem so se pretekli četrtek sestali delegati zbora združenega dela skupščine občine. Analiza izvajanja srednjeročnega družbenega plana občine Laško je spodbudila delegate k pestri razpravi, predvsem v tistem delu, ko je tekla beseda o nadaljnjem izplačevanju osebnih dohodkov v organizacijah združenega dela, ki so v prvem polletju poslovale negativno, in tam, kjer so, glede na predvideno rast dohodka, namenili več sredstev za osebne dohodke kot je to zapisano v družbenem dogovoru. Delegati so podprli predlagano sklepa izvršnega sveta Skupščine občine Laško, po katerem bodo v obliki OZD, ki sta v polletju poslovali z izgubo: v timovi TOZD Proizvodnja gradbenega materiala in v delovni organizaciji Rudnik Laško, nadalje izplačevali akontacije osebnih dohodkov delavcem do višine, kot je določena s 17. členom Zakona o zajiščanju osebnih dohodkov in izplačevanju OD v OZD, ki poslujejo z izgubo. Pri tem so izzeti edine tisti delavci Rudnika Laško, ki delajo v premožnosti in na separaciji premoga. Ti bodo prejeli akontacije OD v višini kot je bila dosežena v letošnjem juniju.

M. A.

IZ SEJE OS ZSS ŠENTJUR

VEČ O ODGOVORNOSTI!

Osnutki kongresnih dokumentov so preobširni

S torkovo sejo Občinskega sveta zveze sindikatov Šentjur so bile zaključene razprave o osnutkih kongresnih dokumentov, ki so pred tem potekale v organizacijah združenega dela in v organih občinske organizacije. Kot kaže, so bile v svojih neposrednih okoljih bolj plodne in ustvarjalne kot je bila zadnja seja, na kateri je bilo podano obširno poročilo z oceno o vsebinskih in organizacijskih pripravah na slovenski in jugoslovanski kongres sindikatov ter pripombe in stališča na osnutke dokumentov za kongresa.

V poročilu je bilo poudarjeno, da so v vodstvih osnovnih organizacij, kljub veliki obremenjenosti in težavam s katerimi se srečujejo, vložili veliko napora, da bi razprave o osnutkih dokumentov kar najbolje opravili. V večini so potekale po sindikalnih skupinah, sklenjene pa so bile na sejah izvršnih odborov ali s povzetki na sejah zborov. Na podlagi podatkov iz osnovnih organizacij je moč zaključiti, da se je vanje vključilo veliko članov, v povprečju kar 60 do 75%. Ob dokaj visokem odstotku udeležbe, pa so bile, žal, šibkeje-

še po vsebini, saj so dale malo konkretnih pripomb na kongresne dokumente. Razen tega v občini Šentjur tudi niso zabeležili primera, da bi kongresne materiale obravnavali še v okviru drugih družbenopolitičnih organizacij ali posameznih samoupravnih organov.

Pripombe na osnutke dokumentov, ki so jih v strnjeni obliki podali na torkovi seji pa se nanašajo predvsem na obširnost in načelnost le-teh in na težko razumljiv jezik v njih. Resolucija je premalo konkretna in obvezujoča in po svoji vsebini ni dovolj dostopna slehernemu članu ZS. Premalo pozornosti je v njej namenjeno tudi nalogam zveze sindikatov pri razreševanju perečih gospodarskih problemov. Posebej izpostavljeno je bilo na seji sveta področje odgovornosti, ki da jo tudi resolucija premalo opredeljuje, saj je večina problemov v vseh okoljih odraz premajhne kolektivne ali osebne odgovornosti. Odgovornost pa mora biti enako obvezujoča od najnižje pa do najvišje ravni - od osnovne organizacije do zveznih organov.

MATEJA PODJED

tednikov intervju

ŽIVLJENJE Z ZVEZDAMI

Le kdo se še v jasni noči ni zadržal v zvezdnato nebo, v ta mogočen in za večino skrivnostni svet? Le malo pa je ljudi, ki bi jim zvezde in drugi pojavi zgovorno govorili: »Glej me, danes sem svetleč biser, jutri me ne boš več uzrl. Nikoli več ne bo vse čisto enako, kot prav ta trenutek. Nikoli več.« Med temi, ki so si izbrali življenje z zvezdami, je Andrej Kuzman, Konjčan, ki sicer z obema nogama trdno stoji na tej, naši zemlji, astronom amater.

NT: Se vam ne zdi, da nekateri astronomije ne jemljejo čisto resno?

A. KUZMAN: »Astronomija je najstarejša znanost. V vsakdanjem življenju so jo uporabljali že stari Asirci in Babilonci, ko so na osnovi zvezd določali, kdaj pride monsumsko deževje, kdaj bo treba žeti... Vsa geometrija je zgrajena na njej. Res pa je, da ljudje pogosto zamenjujejo astronomijo z astrologijo in celo astronomiko.«

NT: Kdaj ste začeli zvezde ne le gledati, ampak opazovati?

A. Kuzman: Vedno sem rad opazoval naravo, njen del pa so tudi zvezde. Resno me je zanimalo v gimnazijskih časih ob prebiranju revij kot so Proteus in Življenje in tehnika. Prišel sem z opazovanji. Najprej z navadnim gledališkim daljnogledom, pa s sposojenim lovskim, potem pa sem si kot vsak mulec daljnogled naredil kar sam.«

NT: Kaj je že mogoče opazovati s tako preprostimi pripomočki?

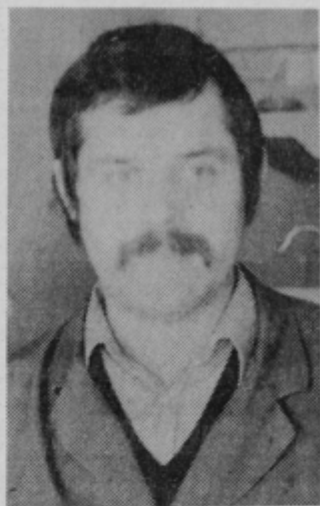
A. KUZMAN: »Za osnovno znanje astronomije niti z daljnogledom ni potreben. Le zvezdna karta. Seveda je pa daljnogledom mogoče videti veliko več zvezd. Opazuje lahko že Jupitrove lune in če roko umiriš, tudi večje kraterje na luni in sončne pege.«

NT: Celega nebesnega spektra gotovo ne opazujete, kaj je tisto, kar vas privlači?

A. KUZMAN: »Sprva seveda opazuje vse, da pridobi občutek prostora, da se lahko orientiraš. Potem pa je možnost veliko: lahko opazuje Sonce in kako potujejo čez zvezde. To je najlažje s fotoaparatom, ki ga priključiš na daljnogled, saj posnetki omogočajo bolj natančno delo. Pri Lunu so zanimivi prehodi iz mene v meno, igre prehoda svetlobe in sence. Zanimiv je tudi Jupiter in njegove lune, ki imajo kratko obhodno dobo. Poleg tega je pa še veliko prehodnih pojavov.

Zadnji dve leti opazujem spremenljivke - zvezde, ki spremenjajo sij, kar se lahko zgodi v uri in pol ali pa v 9000 dnevih. Nekatere se na novo prikažejo, zažarijo, izginejo. Redki pojavi pa so nove in supernove zvezde. Lovci nanje preživijo življenje v čakalju, da jih bodo prvi odkrili. Supernove zvezde pa so tako redek pojav, da jih je mogoče videti le na okoli 600 let. So pa tako izjemne tudi zato, ker se vidijo podnevi. Kitajci so tak pojav opazili leta 1054. Zdaj je tam še meglica - Rakova. Sam opazujem pet do šest spremenljivk, pri katerih je zanimivo oceniti svetilnost. Pri tem si pomagam z zrcalnimi teleskopom premera 15 centimetrov, ki kar 500-krat poveča in ima tudi priključek za fotoaparat.

NT: Omerili ste lovce na nove zvezde. Kaj ni v

vsakem astronomu želja, da bi odkril nekaj novega, še ne videnega?

A. KUZMAN: »Gotovo. Sam sem leta 1975 imel srečo, da sem med prvimi odkril novo zvezdo, ki se je nenadoma prižgala in hitro izginila. Čisto prvi pa nisem bil, ker jo je pred mano že videl astronom na Japonskem, ki je imel noč 12 ur prej. Če enkrat vidiš nekaj takega, vedno pričakuješ, da se bo sreča vrnila. Pri opazovanju spremenljivk je nekaj možnosti, da bi odkril kak nov pojav. Upam. Vsakič, ko se ozrem v nebo in takorekoč v minuti pregledam, če je vse na svojem mestu ali je morda kaj drugače. Večino novih stvari lahko vidiš enkrat samkrat v življenju. Lani novembra je na primer Venera prekrila svetlo zvezdo. To se bo ponovno zgodilo šele leta 2042. Leta 1986 pričakujemo po 76. letih spet Halleyev komet, ki obsije pol neba. V tem je velik čar, v tej zavesti, da bo tisto, kar zdaj gledaš, spet šele takrat, ko te ne bo nikjer več.«

NT: Ali verjamete v vpliv zvezd na človeka in njegovo usodo?

A. KUZMAN: »Menim, da je to ostanek starega, saj so stari astronomi raziskovali ozvezdja in istočasno napovedovali prihodnost. Res pa je, da imajo tisti trenutek, ko se človek rodi, planeti povsem določeno položaj, ki se bo morda ponovil šele čez trilion let. Pa saj že brez napovedovanja prihodnosti zvezde ogromno povedo. Negrešljiva je astronomija za razvoj matematike in fizike, pri vesoljskih poletih služi za orientacijo, z njo proučujejo zemljo. Preko lunarnih mrkov na primer ugotavljajo onesnaženost zemljinega ozračja - bolj je Luna rdeča, bolj je onesnažena.«

NT: Astronomija pri nas ni razvita. Se počutite zato pri svojem delu osamljeni?

A. KUZMAN: »Opazuješ lahko seveda sam, toda večji nalog se ne moreš lotiti. Pri nas v Slovenskih Konjicah pa se počasi že oblikuje skupnica ljubiteljev astronomije. Gotovo tudi zato, ker od lani vodim astronomski krožek na osnovni šoli Dušana Jereba. Res lahko deluje le pozimi, ko so noči daljše, a mladi se hitro navdušijo. Saj niso potrebni ne vem kakšni pripomočki.

Sicer pa je slovenska astronomija vezana bolj na Ljubljano, kjer tudi deluje v okviru Prirodoslovnega društva astronomski sekcija, ki letno med počitnicami pripravlja astronomske tabore. To je velika možnost za vse mlade, ki jih to zanima, za začetno vedenje pa je velike vrednosti knjižica Utrinki iz astronomije.«

MILENA B. POKLIČ

PRAZNIČNO V KRAJEVNIH SKUPNOSTIH

DOLGO POLJE

V spomin na »ukradene otroke« bo krajevna skupnost Dolgo polje v torek 21. septembra že drugič praznovala svoj krajevni praznik. Ob koncu tedna se bodo pričela športna srečanja mladit iz krajevne skupnosti in delovnih organizacij ter šol, osrednja prireditve pa bo v torek s slavnostno sejo skupščine KS in kulturno prireditvijo na igrišču Prve osnovne šole.

BLAGOVNA

Slovesnost v počastitev praznika KS Blagovna se je začela že v soboto, ob nekdanji partizanski bolnici Zima. Zbranim je v spomin na dogodke iz časa NOB, ki so se odvijali na območju te krajevne skupnosti, spregovoril tajnik Zveze združenj borcev Šentjur Miha Močnik.

V nedeljo, na osrednji slovesnosti, pa so v počastitev praznika v kraju predali namenu prenovljeno osnovno šolo z igriščem, kjer je vgrajenih veliko prostovoljnih delovnih ur krajanov in mladincev tamkajšnje osnovne organizacije. Zato so ob tej priložnosti podelili tudi več priznanj najbolj aktivnim in prizadevnim krajanom. Prejeli so jih: Franc Kramp, ravnatelj osnovne šole iz Šentjura, Jože Zupanc, podpredsednik KS, Jožica Šumer in OO ZSMS Blagovna.

Za kulturni program so poskrbeli učenci in mladinci.

ŠTORE

Ob zaključku številnih prireditev, ki so jih pripravili v enem tednu ob krajevnem prazniku Krajevne skupnosti Štore, bodo pripravili še veliko gasilsko tekmovanje s prevzemom obnovljenega gasilskega avtomobila v Prožinski vasi. Tekmovanje, na katero so povabili več kot 40 gasilskih društev, bo v trodelni suhi izvedbi po republiških merilih, začelo pa se bo v nedeljo, 19. septembra ob 13. uri na prostoru pri gasilskem društvu Prožinska vas. Po tekmovanju bodo ob 16. uri slavnostno prevzeli obnovljen gasilski avto, ki so ga kupili za štiri stotine milijonov, zdaj pa je vreden več kot 60 starih milijonov. Večino del pri obnovi avtomobila so opravili sami, največ pa Martin Žnidar in Ivan Skorec. Po prevzemu obnovljenega avtomobila bo zaključna prireditev praznika Krajevne skupnosti Štore v Prožinski vasi.

KOZJE

9. septembra so v spomin na ta dan leta 1944, ko je bilo osvobojeno Kozje, praznovali v krajevni skupnosti Kozje svoj praznik. V njegovo počastitev so pripravili v kinodvorani proslavo, na kateri so spregovorili o uspehih in načrtih krajevne skupnosti ter pripravili bogat kulturni program. Predstavniki krajevne skupnosti pa so za uspešno delo prejeli ob tej priložnosti priznanje Občinske konference SZDL Šmarje pri Jelšah.

ROGAŠKA SLATINA

Svoj krajevni praznik, ki so ga razglasili v spomin na 16. september leta 1944, ko so borci kozjanskega področja napadli nemški vlak v Ratanski vasi, so proslavili tudi v krajevni skupnosti Rogaska Slatina. K prazničnemu vzdušju je poleg številnih športnih in kulturnih prireditev prispevala tudi otvoritev nove asfaltirane ceste od Brestovca do Jurga, posebej pa še otvoritev nove osnovne šole v Ratanski vasi. Slatinčani pa so svoj praznik proslavljali skupaj z delegacijo pobratene krajevne skupnosti Miljakovački izvir iz beogradske občine Rakovica.

OSTROŽNO

Krajevna skupnost Ostrožno proslavlja svoj praznik v spomin na veličasten zbor vseh slovenskih partizanskih brigad, ki je bil 19. septembra 1954 na Ostrožnem in na katerem je govoril tovariš Tito.

Letošnji krajevni praznik - že osmi - bodo praznovali v soboto, 18. septembra, na Dobrovi.

Dolgoletne želje in prizadevanja za asfaltiranje cest na Dobrovi so se uresničile. Krajanje zaselka severno od hitre ceste in v vasi Dobrova so dobili prve metre asfaltiranega cestišča.

Asfaltiranje so krajevne ceste na Dobrovi od bifeja Jurički do

hitre ceste, krak Poljšak, krak Bobnič, krak do mostu (Čakš) in v vasi Dobrova, od Božiča do Podergajsa. V tem predelu je 33 hiš, skupaj pa je 650 m asfaltne cestišča.

Prizadevanja za asfaltiranje krajevnih cest na Dobrovi segajo v leto 1978, ko so krajanje prispevali po 4000 din prispevka na vsako gospodinjstvo. Zaradi objektivnih in subjektivnih razlogov do gradnje ni prišlo. Letos spomladi je bila tudi v tem zaselku položena kanalizacija in tako so bili dani pogoji za asfaltiranje.

Ker je do skupne proračunske vrednosti zmanjkalo denarja (220.000 din), so krajanje sklenili, da bodo ta denar nadomestili z lastnim delom. Tako se je vsak obvezal opraviti 40 ur fizičnega dela (za izkop jarkov, urejanje bankin ipd.).

Krajanje zaselka so se prostovoljnega dela udeležili v polnem številu in z velikim veseljem izpolnili svojo obvezo.

FM

PRISTAVA

13. septembra praznujejo tudi v krajevni skupnosti Pristava. Na ta dan pred tremi leti je bil namreč v Pristavi odprt nov obrat Tekstilne tovarne Prebold, ki je domačinom omogočil zaposlitev, krajevni skupnosti pa hitrejši napredek. V počastitev krajevnega praznika bodo v soboto v Pristavi pripravili proslavo, ki jo bodo združili tudi z razvitjem prapora borčevske organizacije.

DS

VRBJE

Deset let je že, kar so v Vrbi mladi izrazili željo po skupnem ustvarjanju, ki bi v vasi, ki je več kot 600 prebivalci prineslo več življenja in kulture. Svoj cilj so uresničili, saj je iz neurejene vasi danes rasla krajevna skupnost, posejana s številnimi objekti, ki jih pred leti ni bilo.

Tudi po zaslugi mladih, od katerih posamezniki danes nosijo pomembne vloge v organih KS pa tudi občine Zalec. Za svoje delo so prejeli več občinskih priznanj, med drugim plaketo občine, Savinovo priznanje, priznanje OF, dvakrat so bili najboljši v Sloveniji v tekmovanju Naš klub.

Deseto obletnico slovesno praznujejo v dnevi od 13. do 18. septembra, ko se bo zvrstilo več kulturnih in športnih srečanj. V ponedeljek, 13. septembra se je začelo praznovanje z odprtjem razstave v novem domu krajanov. Na njej so prikazali svoje delo, priznanja in uspehe. Jutri (petek, 17. septembra) bo slavnostna seja OO ZSMS, na kateri bodo najzaslužnejši podelili priznanja, višek praznovanja pa bo v soboto, ko se bo v Vrbi zbralo več kot 200 mladih iz pobratenih osnovnih organizacij Most na Soči, Lesce, Ostrožno, Lava in Ptuj. Gostitelji jim bodo pokazali svoj kraj, jamo Pekel in Rimske izkopanine v Šempetru, zvečer pa tudi komedijo Smešni preciozi, s katero letošnje leto uspešno nastopajo. Mladi v Vrbi bodo ob tej priliki izdali posebno brošuro, kjer so podrobneje orisali delo ene najuspešnejših mladinskih organizacij pri nas.

EDI MASNEC

POD GRADOM

Športno društvo Partizan Pod gradom je ob krajevnem prazniku pripravilo tudi troboj, ki so se ga poleg domače ekipe udeležili še člani Partizana Gaberje in Štore, pomerili pa so se v treh športnih panogah.

V košarki (moški) so bili najboljši člani štorskega partizana pred Gaberjem in domačini, v odbojki (ženske) so bile najboljše domačinke pred Gaberčankami, pri vlečenju vrvi pa so se najbolj izkazali Gaberčani, drugi pa so bili Štorjani.

Skupno je tako zmagal Partizan Gaberje pred Partizanom Štore in domačini.

S.S.

FRANJO FIJAVŽ

Po kratki, hudi bolezni je v 68. letu starosti umrl Franjo Fijavž, predvojni komunist, politični aktivist in borec med NOB, vodilni delavec v povojni izgradnji in avtor številnih zgodovinskih tekstov o NOB, saj se je ves čas prav zagrizeno in z mnogo uspeha ukvarjal z zbiranjem dragocenih podatkov in dokazil o predvojnem delavskem gibanju, predvsem pa o prvih letih NOB. Veliko teh tekstov, najpogosteje so bili to podlistki v nadaljevanjih, je objavljaj na svojih straneh tudi naš časnik, zato je s prezgodnjo smrtjo tega tvornega pisca veliko izgubil tudi naš časnik, predvsem pa njegovi bralci, ki so pričevanja o najbolj težki in slavni dobi naše zgodovine zelo radi prebirali.

Franjo Fijavž-Matevž je pripadal predvojnemu naprednemu gibanju mladih v Celju in se je vključil v OF takoj, ko so se ustanovljali prvi odbori na Stajerskem. Bil je sodobnik in največkrat tudi osební znanec revolucionarjev, ki jim je posvečal v svojem raziskovanju in pisanju tolikšno pozornost in mnoge, kot na primer Toneta Grčarja, potegnil skoraj že iz pozabe. Z vso vsmo se je po upokojitvi lotil zbiranja gradiva o delovanju društev kmečkih fantov in deklet, nadalje dejstev o vidnih revolucionarjih, prvih partizanah in enotah ter organizacijah. Bil je eden najmarljivejših in uspešnih zunanjih sodelavcev muzeja NOB v Celju in kot že omenjeno, zelo skrben in dosleden publicist s področja revolucionarnega gibanja.

Franjo Fijavž-Matevž je bil priljubljen in dobro poznan tudi v Ljubljani, kjer je dolga leta živel, precej let kot generalni direktor »Slovenija sadje«. Je nosilec visokih odličij za zasluge v vojni in v povojni socialistični izgradnji.

K zadnjemu počitku smo ga pospremili v Celju, saj Celjana se je vselej tudi čutil. Trajen spomenik si je postavil sam s svojim delom, predvsem pa neprecenljivim bogastvom prispevkov za zgodovino. Načrtoval je še veliko tega, pa mu je prezgodnja smrt iztrgala pero iz rok.

Boleča je ta izguba!

JURE KRAŠOVEC

PREMALO AKTIVNIH

Mladinci na Polzeli so vključeni v štiri osnovne organizacije ZSMS. Skupaj jih je kakih 400 in lahko bi napravili v krajevni skupnosti mnogo koristnega, žal pa niso vsi dovolj aktivni. Delovnih je kakih sto in o delu teh smo se pogovarjali s predsednikom krajevne organizacije ZSMS na Polzeli, Davidom Bizjakom.

Kaj delate v teh dneh in kakšen je vaš program dela do konca leta?

»Delo v poletnih mesecih ni bilo posebno izdatno, ker je to čas počitnic in dopustov. Med drugim smo letos opravili več delovnih akcij, tako smo prepletkali ograje mostov, očistili park ob spomeniku žrtev NOB, posuli z gramozom cesto proti gradu Komenda, pomagali planincem pri obnovi doma na Gori Oljki itd. Vsak mesec pripravljamo tudi klubske večere s plesom. Se smo pripravili pomagati pri delovnih akcijah, sodelovali pa

bomo tudi na raznih priložnostnih prireditvah in praznikih.

Kako je z družbenopolitično aktivnostjo?

»Da bi popestrili to področje udejstvovanja mladincev, smo ustanovili klub OZN, mladinski zbor, ansambla Sidro in Stop, ki uspešno nastopata na raznih prireditvah v kraju in drugod. Imenovali smo tudi več referentov, ki imajo na skrbi posamezna področja.

Ste s svojim delom in aktivnostjo članov zadovoljni?

»Če bi bili zadovoljni, bi bili zelo nesamokritični. Aktivni bi morali delati vsaj tri četrtine članov, tako pa je žal toliko neaktivnih. Mislimo tudi, da bi nas morali tudi na krajevni skupnosti bolj upoštevati pri svojih načrtih. Tu ne gre samo za naša mnenja, temveč predvsem za to, da smo voljni pomagati in delati. Sami, brez podpore vseh činiteljev v krajevni skupno-

ŽALSKA KADROVSKA POLITIKA

VEČ ŠTIPENDIJ

Povečalo se je število pripravnikov

V polletju so v žalski občini pri načrtovanju kadrovskih potreb upoštevali omejitve pri zaposlovanju delavcev na administrativno režijskih delih. Prednost pri zaposlovanju so dobile organizacije združenega dela s področja gospodarstva, ki so aktivirale posamezne naložbe.

V prvi polovici leta se je število zaposlenih povečalo za 1,9%. V gospodarstvu se je število zaposlenih povečalo za dva odstotka, v negospodarstvu za 1,5 odstotka ter v zasebni obrti za 1,4 odstotka. Struktura zaposlovanja je razmeroma ugodna, pravi podpredsednica žalskega izvršnega sveta Vera Orešnikova, saj je na novih delih in nalogah zaposlenost strokovnih kadrov 28,4 odstotka, medtem ko znašajo potrebe po deležu strokovnih kadrov 42,8%. V prvi polovici letošnjega leta je začelo združevati delo enaintrideset pripravnikov. Lani v polletju je bilo novozaposlenih 128 ljudi. Skoraj polovica med njimi je mladih, dobra tretjina pa je strokovnih kadrov. Zanimi-

va je tudi ugotovitev, da ob dvoodstotnem povečanju števila zaposlenih v gospodarstvu niso dosegli tri do štiri odstotne rasti dohodka. Načrt zaposlitve je torej bil realiziran, ni pa v skladu z dohodkovnimi možnostmi.

Štipendijska politika je uresničena v skladu s sprejetimi opredelitvami, predvsem pa glede podeljevanja štipendij iz združenih sredstev. Štipendijo iz združenih sredstev prejema 256 štipendistov, razliko h kadrovske štipendiji pa 163 štipendistov. Za šolsko leto 1982/83 je bilo razpisanih 431 kadrovskih štipendij, kar je več kot v preteklih letih. Vseh kadrovskih štipendistov je na območju občine Zalec 765.

JANEZ VEDENIK

NOVI
STOPPO NEURJU –
NAJHUJE V LOKI

Tri letošnja huda neurja, ki so besnela na območju šentjurske občine, so naredila na posevkih in komunalnih objektih veliko škodo. Zadnje je najhuje prizadelo krajevno skupnost Loka pri Zussmu in 100-odstotno uničilo zlasti posevke koruze, ki so se ponekod vendarle bili obrasli. Hudourniška deževnica pa je uničila več kot 50 km makadamskih cest. Tudi tistih, ki so jih krajanji, brigadirji združene akcije, vojaki in cestni delavci uredili poleti, pred prireditvijo ob občinskem prazniku v Loki. Na večjih odsekih so ceste po zadnjem neurju domala neprevozne. Ponekod tudi v drugih krajevnih skupnostih, kjer je neurje spralo ceste in tako poškodovalo koruzo, da ni primerne niti za siliranje. Prizade tim kmetom bodo v občini skušali pomagati z davčnimi olajšavami.

T. TAVČAR

MATEJA PODJED

V BESEDI IN SLIKI

ZA PRAZNIK ŠOLA

Za letošnji krajevni praznik 2. oktobra, ki ga praznujejo krajanji Polzele, bodo med drugim odprli dozidano šolsko novo telovadnico. V teh dneh pri urejevanju okolice pomagajo tudi učenci.

T. TAVČAR

DOM NA MENINI PLANINI

Prizadevni gornjegrajski planinci so poleg planinskega doma na Menini planini zgradili še lično hišico-depandanso, ki bo povečala nočitvene zmogljivosti za nekaj sto. Glede na to, da se je na Menino planino mogoče pripeljati z avtom ali iz Tuhinjske oziroma Zadrecke doline, bodo prihodnji sezoni večje zmogljivosti prišle še kako pri roki. Do konca septembra je dom odprt vsak dan, nato pa bo sobotno in nedeljsko dežurno oskrbo prevzeli kar sami planinci, še prej pa bodo na novi hišici uredili še fasado.

MITJA UMNIČ

NASTOPILO 720 MLADIH GASILCEV

V soboto je bilo v Žalcu regijsko tekmovanje pionirskih in mladincev gasilcev. Nastopilo jih je kar 720 iz vsega območja. Pri pionirskih v A skupini je zmagala ekipa Železarne Štore, v skupini B desetina iz Soštanja, pri pionirskih v A skupini desetina iz Vojnika in v skupini desetina iz Rogaške Slatine. Pri mladinkah (vaje hidrantom) Gorica ob Dretni; mladinke (motorna brzga 800 l). Tepanje, mladinci Prožinska vas.

T. TAVČAR

ZBIRAJO PAPIR

Takoj s pričetkom šolskega leta so na OŠ Vere Slanec stekle akcije za zbiranje odpadnega papirja in steklenih posod. Učenci šestega razreda so v tednu dni zbrali odpadnega papirja kar za tri kontejnerje. Pravijo, da bodo denar porabili za končni izlet.

T. TAVČAR

ORIS DELOVANJA I. BATALJONA VDV III. BRIGADE

V zimski nemški ofenzivi, ki je bila usmerjena zlasti na osvobodeno ozemlje Zgornje Savinjske doline in je potekala ves december, je I. bataljon VDV skupno z Bračičevo brigado na liniji Mozirje – Lepe njive – Bele vode, zadrževal sovražnika, ki je prodiral iz smeri Celja ter mu v ogorčenih bojih za preboj obroč na mozirskih planinah zadal občutne izgube, zlasti policijskim enotam in nemškimi vohunom, hkrati pa je izvajal drzne sabotažne in diverzantske akcije. Ko so nemške kolone v splošni ofenzivi zasedle prelaze in grebene, da bi onemogočile partizanskim enotam umik, so se vedevejci telesno izčrpali, saj so se morali bojevati vse dni in noči v snegu in dežju, ter se tako kot druge operativne enote niso mogli več upirati in braniti osvobodeno ozemlje. Zato se je bataljon umaknil na širše območje Velike planine, od koder je manjša skupina borcev odšla v dolino Kamniške Bistrice po hrano. Nato so Nemci, oblečeni v bele varovalne obleke, napadli bataljon pri nekem izdanem hlevu. Po hudem boju, v katerem so imeli Nemci veliko premoč, se je bataljon umaknil čez pastirsko naselje na Veliko planino, od tam pa taktično spet nazaj in nadaljeval pot mimo Nove Stife in čez Menino Planino do Zgornjega Tuhinja, kjer so ga napadla nemška letala. Potem se je bataljon z dvema četama 17. decembra začel prek ceste Celje–Trojane-

–Ljubljana in dalje čez Cemšeniško planino, prebijati proti Revirjem. Ena četa pa je dobila nalogo, da zavaruje štab brigade in okrožne organe narodnoosvobodilne oblasti. Ko se je bataljon prebil na širše območje Mrzlice ter so se borci pošteno odpočili in okrepili, je že 23. decembra odšel proti Hrastniku in Trbovljam v dve zasedi.

PIŠE: VIKTOR DOBRIŠEK

Druga četa je iz zasede v Bobnu pri Hrastniku napadla in uničila kolono 22 nemških vojakov ter zaplenila njihovo orožje, strelivo in opremo.

S 15. decembrom 1944 so se vse slovenske enote VDV preobnavale v Korpus narodne obrambe Jugoslavije, imenovane SKOJ, ki je bil ustanovljen po osvoboditvi Beograda. Tako je prišlo v začetku leta 1945 tudi na Stajerskem in Koroskem, zaradi ofenzive sicer malo pozneje, do uradnega preimenoovanja Vojske državne varnosti v Narodno obrambo.

Bataljon je opravljal tudi mobilizacijsko in pošiljal zbrane novince v operativne enote naše vojske, izvajal razne politične aktivnosti ter glede na časovne možnosti in prilike organiziral po vaseh številne mitinge s kulturnim programom.

I. bataljon VDV je zadnje mesece

izvedel mnogo sabotažnih akcij, veliko napadal postojanke Nemcev in policije, miniral železnice ter zaplenil veliko sovražnega materiala – orožja in opreme. Komandant I. bataljona VDV III. brigade je postal Benjamin Žizmund spomladi 1945.

Poveljstvo III. brigade VDV je dalo I. bataljonu nalogo, da se z glavnino svojih sil po zavarovanju revirskih središč premakne v Savinjsko dolino, Celje pa je bilo določeno za njegov sedež. Glede na to je bataljon hitro okrepil svoje vrste in se moderno oborožil ter s pomočjo revirskih vojakov mimogrede organiziral motorizacijo, predvsem z zaplenjenimi vozili. Bataljonski sekretar SKOJ Zorko Ščuka – Iztok pa je odšel proti Celju, da se dogovori z našimi organi varnosti ter komitejem Komunistične partije in organi narodnoosvobodilne oblasti, ki so bili že v predmestju ali pa v mestu samem, o vkorakanju v Celje. Ceste skozi mesto, je poročal Iztok, so bile v vseh smereh dobesedno zabite z bežečo nemško vojsko in drugimi begunci. Sredi dopoldneva 9. maja 1945 smo pod vodstvom komandanta Benjamina ter z bataljonskim praporom in slovensko zastavo na čelu vkorakali po Ljubljanski cesti v Celje. Odšli smo proti magistratu, kjer so nas Celjani nadvse priščno sprejeli, še lepše pa mladina. Brigada je dobila prostore v osnovni šoli ob Vodnikov ulici.

SAMA Z OSMIMI VAROVANKAMI

VERONIKA - MATI KORAJŽA

»Rada jih imam, čeprav prinašajo skrbi,« pravi Veronika Krajne z Zbelovske gore

Sosedje jo kličejo Veronika, Vera, Verica. Vnučinje, oma. Jaz pa jo imenujem mati Korajža. Po vsem tem, kar je v življenju prestala in ji še danes ni z ničemer prizanešeno, bi zaslužila še kakšno drugo ime. Zadnje mesece je bila celo nepokretna, ker si je zlomila nogo v kolku in tej nezgodi pripisuje tudi krivdo, da se je njenemu budnemu očesu marsikaj izmaknilo. Zdaj že šepa okoli hiše in ko sem se pripeljala, je mislila, da je prišla socialna delavka iz Slovenskih Konjic, da bi skupaj rešili intimno življenjsko vprašanje, ki zadeva starejšo vnučkinjo Tatjano. Namesto nje sem prišla jaz in razgovorila se je, pri tem pa ni potočila niti solze. Resnična in enkratna mati Korajža!

MEHKA IN TRDNA OBENEM

Njena zunanja podoba je krhka, roke nemirne. Le za hip se ustavijo v naročju, pa si že v zadregi popravi ruto in lase, ki so malo osiveli in gledajo izpod nje. Blage pa so njene poteze obraza. Oči so tako polne toplote, kot da bi bile prekriti s kopensko, stakano iz dobrote, trpljenja in vdanosti. Kljub vsej tej zunanji milini, ki jo skriva mati Korajža, pa izžareva iz nje pogum, ki veje iz njene vsake besede, še bolj pa iz dejanj. Teh je polna še danes, manjkalo pa jih tudi ni med narodnosvobodilno vojno, ko je bilo potrebno pomagati slovenskim fantom, ki so se borili za pravično stvar. Zato je članica Zveze borcev, ki ji v težavah tudi pomagajo. »Veliko je to,« pravi, če nisi v stiski osamljen. In jaz nisem ostala. Pomagajo mi sosede, domači, pa ljudje od drugod, zelo skrbi tudi socialna služba iz naše občine, zato delo zmorem.

Kranjčeva Verica je že štirinajst let vdova in poleg sedmih vnučin, ki jih je pred dobrimi tremi leti prevzela v varstvo, ima še umsko moteno hčerko, ki jo mora negovati kot dojenčka.

Stara grajska vinska klet, kjer vsi skupaj bivajo, ostanek grofov z gradu v Zbelovem, ki je danes samo še kup razvalin, bi vedela marsikaj povedati. Tudi tisto, kar mati Korajža v svoji pretirani skromnosti ne pove. O pogumu izpred štirih let in še marsikaj.

USODA, KI JE RODILA SIROTE

Hči Jana, ena izmed hčera matere Korajže, ki je rodila šest otrok, je pri devetindvajsetih letih umrla za tumorjem. Družina je živela v Ličnici, po Janjini smrti pa je vseh sedem hčera, ki se je rodilo v zakonu, prevzela v oskrbo mati Veronika.

ka ali oma, kot jo kličejo njene vnučkinje. Nič ni pomišljala, čeprav je bila takrat najstarejša vnučkinja stara dvanajst let, najmlajša pa ob materini smrti dva meseca. Hči Jana je zadnja hčerka Olgice, ki je danes stara tri leta in je pravi viračič, nosila v strašanskih mukah in s strahotnimi bolečinami jo je negovala vse do svoje smrti, čeprav se ji je včasih od bolečin že mračil um. A vztrajala je...

Pri šestdesetih letih si je mati Korajža naprtila strašansko breme, pod katerim vse do zdaj ni omahovala. Enako rada ima vseh sedem.

ŠOPEK PISANEGA CVETJA - TO SO VERONIKINA DEKLETA

Najstarejša je Janika, ki ima danes štirinajst let in obiskuje osmi razred osnovne šole v Ločah. Sledi ji Marjetka, dekle dvanajstih let, potem Anica, ki je dopolnila enajst let, Milenca s sedmimi leti, Štefka s šestimi in najmlajši dve, ki se ne trgata šolskih klopi. To sta Marica in Olgica, stari štiri in tri leta.

Ob našem zadnjem srečanju sta bili doma samo zadnji dve, vse ostale pa so bile že v šoli. Pa še ti dve doma sta se skrivali, kukali iz-za kotov in naju dražili.

Prav vsa dekleta, za katera pa se oče Štefan kaj malo briga, so zdrava, lepa, negovana in čista. Tako čista in po mestno oblečena, da nisem mogla verjeti lastnim očem, da prav vidijo. Pralni stroj se vrti kar naprej, ta namreč ne pozna počitka. Ker pa veliko oblačil dobijo od dobrih ljudi in Rdečega križa, so oblečene največ v tisto, kar dobe. To pa je vse lepo in dobro in mati Korajža je za vse kar dobi izredno hvaležna. Tudi zaradi denarja ne potoži. Pravi, da ima dovolj, da se z vsem oskr-

bi. Veliko znesejo že otroški dokladi, kar 9000 dinarjev. 1500 din prispeva njihov oče, socialna podpore od socialnega skrbstva v Slovenskih Konjicah pa znaša 3500 dinarjev. Mati Korajža pravi, da z vsem tem lahko shaja, če pa je potrebno pa še doda iz svoje pokojnine. Vse je od vseh, denarja ne loči. Kar je njeno, je tudi od otrok. Da, otrok, tako jih tudi imenuje, čeprav so samo njene vnučkinje in varovanke. Kita, spletena iz rožnatih deklet res ni majhna, vendar z dobro voljo, za vse enako poskrbi. Za tiste, ki že gredo v šolo in za one, ki so še tako male, da se oprijemljejo njenega krila. Vse pa so izredno zvedave, jezikave, kljub temu pa izredno navezane na svojo omo. Večina deklet se svoje prave matere niti ne spominja, zato je njihova oma hkrati tudi njihova mati.

»ŠE SO DOBRI LJUDJE...«

Tako pravi danes mati Korajža z Zbelovske gore, čeprav jo tarejo velike skrbi. Rada bi videla, da bi se vsa dekleta izučila in prišla do poklica, da ne bi ostale samo delavke. Brihtne so sicer dovolj, a za uk je vedno težje. S skupnimi močmi in ko se bo tudi sama telesno bolj okrepila, računa pa pri tem tudi na pomoč socialne službe, bo pri tem vztrajala toliko časa, da bo to tudi dosegla. Pa če ji bodo priskočili na pomoč še krajani, bo zmogla tudi to breme. Temu primerno jih tudi vzgaja. Rada bi videla, da bi bila to samozavestna dekleta, ki bi tudi sama želela doseči ta cilj. Samostojne osebnosti bi rada napravila iz njih, čeprav se tega sama niti ne zaveda. A to dela podzavestno, z materinskim čutom in enkratno toplino, ki jo izžareva na vsakem koraku. V pogovoru z mano, v graji do najmlajših, kjer je ta prizvok še najbolj opazen. Vse na način, ki je obliž za rane (tudi svoje celi le tako). Kajti vsako vnučkinjo pozna do obisti in ve kako z njo ravnati, pa čeprav ji nekatere že jezikavo vračajo. Bo ta podzavestni materinski čut, ki ga prenaša na vnučkinje dovolj, da jih bo pripeljala do cilja, za katerega misli, da jih bo osrečil? Vsako posebej in hkrati tako, da bodo vse srečne skupaj?

Pri malih je to še lahko, čeprav ji črnooke bučice prav vsak dan kaj našpičijo. Z večjimi pa so vedno večje skrbi in samo teh se mati Korajža boji. Tega, česar ni odvisno od nje, kar je izven njenih moči. To pa so tudi dejstva, ki jo za hipec ohromijo, a zlomijo je ne.

ZDENKA STOPAR

SKRB ZA ZRAK

Tisoč in ena beseda je bila že izrečena na račun celjskega zraka in njegovih onesnaževalcev. Da zrak v Celju bo, smo lahko čisto brez skrbi. Vprašanje je le, kakšen bo. Napoved za naprej je zelo nevhvalna naloga, podobno kot vremenska. Obiskali smo tov. Antona Strgarja vodjo enote za varstvo zraka pri Centru za socialno medicino in higieno in se z njim pogovorili o celjskem zraku.

Najprej nekaj besed o zraku poleti in kaj se nam obeta pozimi.

»Kot vsako poletje, tudi letos nismo zabeležili posebno visokih koncentracij. Gibale so se običajno med 0,1 in 0,10 mg SO₂/m³, kar je daleč pod dovoljeno mejo, ki je z republiškim odlokom predvidena z 0,30/mg SO₂/m³. Za naprej je težko napovedovati, ker ne vemo koliko bo pozimi inverznih dni in kako dolge bodo te inverzije. Ne pričakujemo nobenih bistvenih sprememb glede na prejšnja leta, kajti s tem, da bodo prenehali z delovanjem nekateri glavni onesnaževalci, se bo na drugi strani povečala poraba premoga v nekaterih manjših kotlovnih in individualnih kurščih.

Kateri pa so glavni onesnaževalci?

»Glavni onesnaževalec skozi vse leto je Cinkarna Celje z obratom za proizvodnjo žveplene kisline, v zimskem času se temu pridruži še vsa individualna kurja, ki kurijo na premog. Razen SO₂ poznamo še druge snovi, ki onesnažujejo zrak, predvsem so to fluorove spojine iz obratov v Emu Celje, pa še razne organske snovi, ogljikovodiki, ogljikov monoksid, katerih vir sta promet in kuršiča.

Kako je s čistilnimi napravami?

»Učinkovitih čistilnih naprav za SO₂, ne samo pri nas, temveč tudi po svetu še ne poznamo. Obstajajo sicer neke sistemi za čiščenje, vendar so tako dragi, da se jih v manjših energetskih enotah ne splača uporabljati. Za fluorove spojine se že dobijo dokaj učinkovite čistilne naprave. V Emu že potekajo določeni programi za postavitve teh naprav, ki naj bi pričele obratovati leta 1985.

Kje pa smo Celjani s svojim zrakom uvrščeni v Sloveniji?

»Nismo čisto pri vrhu, smo pa tik pod njim. Po podatkih republiške službe za varstvo zraka smo nekje na 4. mestu po številu dni, ko koncentracije SO₂ presegajo dovoljeno mejo.

Obstajajo verjetno tudi podatki, kateri so najbolj onesnaženi predeli v Celju?

»Obdelava podatkov iz merilne mreže za ugotavljanje koncentracije SO₂ je pokazala, da so najbolj onesnaženi predeli Celja širše mestno jedro, nekje med Savinjo, Čopovo ulico, Dečkovo cesto na zahodu, potem pa se to zožuje v smeri Gaberja, proti Cinkarni na severu, na jugu pa obsega še Aljažev hrib. Zraven spadajo še celotne Štore. To območje predstavlja nekakšno osmico v smeri vzhod-zahod. Širši obrobni predeli, Nova vas, Lava, Ostrožno, pa so po naših merilih v drugem območju onesnaženosti.

V Celju nastajajo -nova pljuča- mesta, mislim na Sončni park. Ali obstaja kakšna možnost, da bi vplival na izboljšanje celjskega zraka?

»O tem težko govorim, ker ne poznam natančno teh načrtov, predvsem načrta ozelenitve tega sončnega parka. Mislim pa, da bistvenih sprememb ne bo. Predvsem zato ne, ker večji del onesnaževanja poteka v zimskem času, ko so vsa drevesa že odvrгла svoje liste. V poletnem času prav gotovo vsako drevo prispeva določen delež k zmanjšanosti onesnaženosti zraka, mislim pa, da bi morali na zelene površine bolj misliti pri načrtovanju stanovanjskih sosesk.

MATEJA ZALOŽNIK

Po dolgi mučni bolezni je smrt iztrgala iz naše sredine Sonjo Aškerc, staro 54 let.

Prerana smrt je pretresla vse, ki smo jo poznali kot pridno delavko ter skrbno mater dveh otrok.

Življenje ji ni nikoli prizanašalo. Že v otroških letih ne, ko je odrasčala brez materine ljubezni, po kateri je toliko hrepenela in jo vseskozi pogrešala. Ko si je ustvarila družino, ji je zla usoda zopet stala na poti in ni dopustila, da bi dolgo uživala zakonsko srečo. Posta-

SONJI V SLOVO

la je vdova, ko sta njena otroka najbolj potrebovala trdno in varno očetovo roko. Pa Sonja ni klonila.

Nekega dne, ko je v njeni notranjosti prekipelo od neizpolnenih želja, je zadel nahrbtnik na rame in odšla v planine. Zaživela je z naravo, prisluhnila njenemu šepetu in odkrivala lepoto gora. Na Smohorju, kamor je najrajši zahajala, so jo poznali, ne samo kot ljubiteljico gora, ampak kot ženo, ki je rada vselej priskočila na pomoč v planinskem domu, v kuhinji ali pri strežbi.

Zal pa je bila ta sreča kratkotrajna. Bolezen današnjega časa ji je onemo-

gočila, da bi še nadalje uživala lepoto gorskega sveta. Sonja pa tudi tokrat ni klonila. Ni se predajala malodušju in s svojimi tegobami ni obremenjevala drugih ljudi. Prekaljena v trpljenju in samoodpovedovanju je hotela sama izbojevati svoj boj do konca.

Smisel nadaljnega življenja je našla pri društvu invalidov v Laškem ter se vsa predala humanemu delu, ob katerem je tudi omahnila v smrt.

V nedeljo, 5. septembra smo jo pospremili na zadnji poti, se poklonili njenemu spominu in jo zasuli s cvetjem.

F.S.

V POČASTITEV KONGRESOV

DELAVCI V PESMI, PLESU, BESEDI

Bogat in pester izbor kulturnih prireditev v čast kongresu ZSJ in ZSS

V počastitev slovenskega in jugoslovanskega kongresa Zveze sindikatov so se v celjski občini pričele aktivnosti na kulturnem področju, ki jih koordinirata svet za kulturo pri OS ZSS Celje in ZKO. Člani trnoveljske Zarje so v petek v SLG Celje odigrali uspešno predstavo lanske sezone, Ljubezen starih polkovnikov.

Sicer pa se bodo v mesecu septembru in oktobru vrstile tiste prireditve, ki izhajajo iz

zdrženega dela in vključujejo veliko število delavcev.

Pred samim kongresom, 9. oktobra, bo na Tomšičevem trgu v Celju promenadni koncert pihalnih orkestrów iz Ema in Zelezarne. Na večer prvega dne kongresa bodo v Narodnem domu v Celju nastopili pevski zbori iz organizacij zdrženega dela. Predstavili se bodo z izborom delavskih in revolucionarnih pesmi. Prireditve pa bodo obogatili še recitatorji,

saj v organizacijah zdrženega dela deluje veliko tovrstnih skupin. Hkrati pa bo ta večer tudi priložnost za razglasitev najboljših spisov, ki so jih napisali učenci osnovnih in srednjih šol.

Naslednji sklop prireditev so razstave v organizacijah zdrženega dela. Ocenila jih bo strokovna žirija, ki bo iz vsega tega materiala izbrala eksponate za razstavo v Likovnem salonu. Ta bo v času od 18. do 23. oktobra in bo

obeležila obdobje med obema letošnjima kongresoma. Opozoriti velja tudi na razstavo v Muzeju revolucije. Odprli jo bodo 19. oktobra, na njej pa si bomo lahko ogledali uspele fotografije delavcev iz zdrženega dela. Najboljše delovne zmage od leta 78 do 82, pa je naslov še ene razstave. Dokumentarno gradivo bo razstavljeno v izložbenih oknih trgovin v celjskem mestnem križu.

V sredo, 20. oktobra se bo pričela prireditev pod naslovom Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov. K sodelovanju je organizator povabil tudi kulturno-umetniško društvo Bratstvo iz Raven na Koroškem ter folklorno skupino ŽPD France Prešeren iz Celja. K tej prireditvi bodo še posebej vabljeni delavci iz bratskih republik.

Na oddelku za študij v knjižnici Edvarda Kardelja v Celju bo od 15. oktobra do 15. novembra na ogled razstava, prav tako tematsko usmerjena in sestavljena iz tistega gradiva, ki ga že ima študijska knjižnica, in sicer Slovensko socialno pripovedništvo in pesništvo.

Vsebinsko bogat in pester je izbor kulturnih prireditev, s katerimi bodo delavci in vsi sodelujoči obeležili slovenski in jugoslovanski kongres sindikatov.

MATEJA PODJED

KULTURNI PRAZNIK ŠENTJURJA

DNEVI IPAVCEM V ČAST

Naj ostanejo trajna vez iz roda v rod

Tiho, delovno in ustvarjalno je živel v Šentjurju Ipavec rod, ki se je s smrtjo pravzaprav enako tiho umaknil. Ostal pa je dolg, ki je bil pred desetimi leti, s postavitvijo doprskih kipov skladateljem v Šentjurju le delno poravnava za tako bogato zapuščino s kulturnega področja.

Kulturna skupnost občine Šentjur, Zveze kulturnih organizacij in vsi tisti, ki se zavajajo, kako bogata je zapuščina skladateljev za širši slovenski prostor, pa so vendarle že pred časom začeli razmišljati, kako bi na najboljši in najbolj primeren način ovekovečili svoje rojake. Odločili so se za ureditev spominskih prostorov v hiši, kjer so živeli Ipavci in kjer še danes živi in ustvarja slikar, oziroma sin Josipa Ipavca - Joži Ipavec. Začeli so z akcijo urejevanja dveh spominskih sob in hodnika in z zbiranjem gradiva iz življenja in dela Ipavcev. Zdaj so ta ureditvena dela pri koncu in v Šentjurju se že z današnjim

dnevom začenjajo prireditve v počastitev skladateljem; sovpadajo pa tudi z 10-letnico postavitve njihovih spomnikov.

Tako bo nocoj ob 18. uri v avli kulturnega doma v Šentjurju otvoritev razstave likovnih del Jožija Ipavca, ki jo bo popestril oktet iz Ponikve. V petek zvečer bo v Zgornjem trgu, kjer so živeli Ipavci, koncert pevskih zborov, in sicer iz Ponikve, Tito-vega Velenja in Rogaske Slatine. Pridružili se jim bodo še mladi harmonikarji iz Glasbene šole v Šentjurju.

Ime družine Ipavcev je bilo povezano tudi s strokovnim delom na področju sadjarstva. V ta namen bodo v gasilskem domu v Šentjurju v soboto odprli cvetlično in sadjarsko razstavo. Za kulturni program bo tega dne poskrbel tamburaški orkester iz Dobja. Istega dne zvečer, 18. septembra, se bo ob 19. uri v dvorani kulturnega doma pričela osrednja slovesnost ob Ipavčevih spominskih dnevih. Na slavnostnem koncertu bodo nastopili najvidnejši slovenski operni umetniki: Anica Puser-Jerič, Ilijana Bratuš-Kacjanova in Stane Koritnik. Pianist bo dr. Ciril Cvetko. Nastopil bo tudi zbor zdravnikov Kliničnega centra iz medicinske fakultete, simfonični orkester iz Celja, mešana pevski zbor France Prešeren iz Celja in moški pevski zbor skladateljev Ipavcev iz Šentjurja. Slavnostni govor-

nik bo Emil Rojc.

Tudi nedelja, 19. septembra bo v znamenju kulturnega praznika Šentjurja. Ob 10. uri dopoldne bodo namreč odprli preurejeni spominski sobi Ipavcev v Zgornjem trgu. O pomenu velike kulturne dediščine bo ob tej priložnosti spregovoril dr. Dragotin Cvetko. Kulturne dneve pa bodo s svojim nastopom obogatili združeni pevski zbori šentjurske občine, folklorne skupine in godba na pihala.

MATEJA PODJED

ZAVOD ZA KULTURNE PRIREDITVE CELJE

razpisuje

KONCERTNI ABONMA V SEZONI 1982/83

Koncerti bodo ob sredah ob 19.30 uri v Narodnem domu

PROGRAM:

London Bach orkester

Hinko Haas - klavir

Mladinski pevski zbor Maribor

Ksenija Janković - čelo

Klemen Ramovž - baročna glasba

Trio Lorenz

Yefrah Neaman - violina

Dubravka Tomšič-Srebotnjakova - klavir

Cena abonmaja:

I. 620,00 din

II. 500,00 din

dijaki in upokojenci, poseben popust

Vpisovanje abonmaja bo v pisarni Zavoda za kulturne prireditve v Gregorčičevi 6 v Celju od ponedeljka 20. septembra do petka, 24. septembra med 8. in 13. uro, v torek in sredo med 8. in 16. uro.

POGLED NA PLATNO

MEGLA

Scenarij: John Carpenter in Debra Hill. Posebni efekti: Dick Albain. Glasba: John Carpenter. REŽIJA: JOHN CARPENTER

Ierajo: Adrienne Barbeau, Hal Holbrook, Janet Leigh, John Houseman idr.

Samo nekaj je režiserjev, ki so si privoščili popolno žanrsko specializacijo in z njihovimi imeni je povezan že žanr sam. Ob imenu John Ford tako nemudoma pomislimo na vestern. In ob Hitchcockovem priimku takoj pomislimo na grozljivko.

John Carpenter, uveljavljeni ameriški režiser in neodvisni producent, je eden takšnih režiserjev. Zapisal se je grozljivkam in mnoge od njih smo videli tudi pri nas (Polijska postaja št. 13, Noč čarovnic). S svojim delom se je tako uveljavil, da mnogi vidijo prav v Carpenterju pravega Hitchcockovega naslednika. Toda, vprašanje je, če je res tako. Še zlasti zato, ker mu manjka nekaj, česar je imel stari Hitc izobilju, humorja, satire in ironije.

V filmu Megla je Carpenter ekraniziral grozljivko o malem pristaniščem mestecu, ki živi sto let po potopu bogate ladje Elizabeth Dane (na čeri so jo z napačno signalizacijo namamili vaščani, da so jo lahko oropali), mirno življenje. Toda, na stoto obletnico tega dogodka se prično dogajati čudne stvari. Dvigne se silna megla, iz morja izplove davno potopljena ladja, življenja meščanov začno ogrožati davno mrtvi pomorščaki, željni maščevanja.

Če je čar dobre grozljivke v tem, da so stvari videti resnične, dogodki mogoči, kar vse omogoča gledalcu identifikacijo in globlje doživljanje, potem je Carpenter s tem filmom mahnil mimo. Kajti zgodba je spriščična, opraviti imamo z nemogočimi stvarmi, ki se jim posmehnemo. Toda, Carpenterju je vseeno uspelo vsaj troje. Film je vseskozi napet in gledljiv, napetost raste, izbruhne in se pomiri šele ob (nedodelanem in za lase privlečenem) koncu. Drugo, kar je, pa je vloga fotografije, ki je v tem filmu izjemna. Efekti so odlični, še posebej scene z meglo, ki je v tem filmu kot žival, ki gohta vse pred seboj in ki nosi grozo. In še tretjič, nekajkrat Carpenterju s tipičnimi režijskimi in montažnimi primeri uspe prestrašiti gledalce. Še posebej, ko jih lovi na usodo malih otrok.

Komur so grozljivke všeč, ga bo film Megla zadovoljil. Za resnejše gledalce pa ponuja premalo, tudi če govorimo izključno o žanru filmske grozljivke.

BRANKO STAMEJČIČ

VENDARLE ZA SKUPNO MIZO

Gledališki amaterji na celjskem območju so zbrali v svojo dobro voljo in napovedali za 18. september v prostirih trnoveljske Zarje skupno zborovanje, da bi se dogovorili, kako bodo v prihodnje delali.

Področno združenje si je sicer že dalj časa prizadevalo, spravi pod eno streho svojo skupščino, pa je bilo vse brez uspeha, saj v nekaterih občinah niso niti odgovorili, koliko in kakšne dramske skupine imajo. Zda so se na področnem združenju naloge lotili drugače in so navezali stike neposredno s skupinami in jih tako na nek način tudi evidencialno. Zlastno je to, da so pri tem v nekaterih primerih odgovorili občinske. Zveze kulturnih organizacij, ki bi morale pravzaprav biti prve zainteresirane in skrbeti za normalen razvoj gledališkega amaterizma na svojem področju.

18. septembra, to je v soboto, bo najprej v kulturnem domu Zarje v Trnovljah predstava domačega društva Ljubezen starih polkovnikov, ob 12. uri pa bo skupščina Področnega združenja. Pogovoriti se bo treba marsikaj, najbolj bistveno pa je to, da bi se dogovorili za bodoče repertoar in organizacijske naloge. Zanimivo je tudi to, da mnoge skupine že nekaj let prisegajo na to, kako so za skupno sodelovanje, do tega pa nikakor ne pride. Skratka, dolgo časa ni bilo treba čakati na skupščino, vprašanje je, če bo lahko odgovorila na vsa vprašanja, ki so se v letih čakanja nakopila.

D.M.

PLAKETA ZA MIŠA ČOHA

Bronasta plaketa Unike je prišla v roke Miše Čoha. člana LT Ema iz Celja. Dobil jo je v Aachnu v ZRN na svetovnem festivalu neprofesionalnega filma znan pod imenom Unika, ki združuje filmske amaterje iz vseh kontinentov. Na letošnjem festivalu je sodelovalo 31 držav, med njimi tudi Jugoslavija. V uradni konkurenci 163 filmov je Mišo Čoh prejel bronasto plaketo Unike za svoj dokumentarni film Obsojen.

Ob tem velja omeniti tudi to, da to bronasto odličje ni prvo, ki ga je naš filmski amater prejel na festivalu Unika, saj je pred leti dobil celo srebrno plaketo, za film, ki ga je posnel v šmarskem domu upokojencev. Brez dvoma gre za veliko priznanje našemu amaterskemu filmu, zlasti pa Mišu Čohu, ki je doma iz Pristave, deluje pa v Emovem klubu. Njegovi filmi so znani po kratkih, toda izjemno subtilno zajetih vsebinah iz življenja preprostega človeka in imajo vsi po vrsti izreden socialni čut.

IZLET V DRAVSKO DOLINO

Z literarno in kulturno zgodovinski ekskurzijo v Dravsko dolino bo klub kulturnih delavcev Ivan Cankar iz Celja 19. septembra pričel s programom dela v tej sezoni.

Ekskurzijo bo vodila slavistka profesor Božena Orožen Pot pa bo iz Celja vodila v Slovenske Konjice, na Prihovi bodo ogledali cerkev, nato prizorišče Ingoličevih romanov Pradedje in Gorele so grmade v Zgornji in Spodnji Poljskani. Nato bodo preko Ruš, kjer je deloval pesnik Janko Glazer, šli proti avstrijski meji na območje delovanja Lackovev odreda. Tu si bodo ogledali vasico Duh na ostrem vrhu, kmalu smrti Dure Đakovića. Pot bo vodila nadalje v Pušcavi Dravograd in Slovenj Gradec, kjer si bodo ogledali Sokolovo zgodovinsko zbirko in Meškovo sobo.

V.V.

SPOMINI NA SKLADATELJE IPAVCE

LJUBEZEN DO GLASBE

Življenje v domu Ipavcev je bilo zelo skladno. Katarina je že v zgodnji mladosti otrokom vcepljala ljubezen do glasbe. Peli so zvečinoma nemške sentimentalne pesmi, ker slovenskih tedaj ni bilo, razen izjem, kot so bile na primer napitnice. Pa še te so bile tako sestavljene, da so se izmenoma vrstili nemški in slovenski verzi, ki so se med seboj rimali.

Vseh šest Ipavčevih otrok je imelo več ali manj dobro glasbeno vzgojo in izobrazbo. Najobetavnejšo bodočnost v glasbi je imel vsekakor najstarejši sin Lojze, ki je bil po mnenju sodobnikov najbolj nadarjen v vsej rodbini. Leta 1849 je kot vojaški zdravnik na Madžarskem zbolel za tifusom. Zaradi visoke vročine in slabe kontrole zdravstvenega osebja je padel iz tretjega nadstropja in se ubil.

Drugorojenka Ivanka, ki so jo vsi klicali Zanjek, se je poročila z Alojzom Campo, s katerim je imela štiri hčerke. Te so se pozneje proslavile v znanem prvem dunajskem kvartetu.

Tretji otrok je bila Marija, četrta pa Amalija. Ti dve sta ostali v Šentjurju in sta bili najboljša pomoč bratu Gustavu, ki je pozneje postal šentjurski zdravnik.

Najmlajša v družini sta bila Benja-

min in Gustav, ki sta že v zgodnji mladosti občutila lepoto glasbe in poezije. V njuni glasbeni deli so našli prostor idilični zvoki tedanje vasi, ki je kljub močnim nemškim vplivom ostala slovenska. Prav nacionalna značilnost okolja, v katerem sta doraščala, je njuno ustvarjalnost vodila v odkrivanje novih prvin glasbe, ki so že bile prisotne v narodnem melosu.

Benjamin in Gustav sta po gimnaziji študirala medicino v Grazu in na Dunaju, kjer sta se po revolucionarnem letu 1848 živahno udeleževala v Slovenskem pevskem društvu. V Grazu je

PIŠE: ERNEST REČNIK

bil Benjamin zborovodja tega zbora in je veliko komponiral. Skupaj s šentjurskim župnikom Dragotinom Ripšlom sta brata izdala pesmarico »Za kratek čas.« Izšla je leta 1858. Izredno zanimiv je predgovor k tej pesmarici, ki ga je napisal župnik. »Veseli Slovenci pri vsaki priložnosti radi prepevajo, naj že bodo pri trgatvi, ali ženitni, na poroki ali sedmini. Posebno pa, kadarkoli se jim zlahtna kaplica bliži. Pa kdor pri takih veseljih lepih, poštenih pesmi ne zna, se žalibog!«

CESAR V ŠT. JURJI

Malo pred 10. uro dopoldan 11. julija so začeli pokati možnarji pri starem gradu Rifniškem ter naznanjati ljudstvu, da se bliža presvitli cesar meji šentjurske občine. Na Grobelnem je stal velik slavolok z napisom: »Viribus unitis«, kar pomeni z združenimi močmi. Hiše ob cesti so bile okrašene z mlaji, banderami in venci. Vse je bilo praznično.

Ko e cesarski voz krenil v drevored, so se zasliali navdušeni klici, vse dokler njegovo veličanstvo ni izstopilo iz kočije. Za red je skrbela požarna straža. Ko je cesar prišel bliže, ga je pozdravil župan dr. Gustav Ipavec v slovenskem jeziku in z izbranimi besedami, s katerimi je med drugim povedal, da je ljudstvo izredno veselo, da sme gledati obliče presvitlega vladarja. Njegovo veličanstvo je reklo: »Vaš kraj je jako lep! Govorijo ljudje tukaj tudi nemški?« Župan mu je v odgovor odvrnil: »Le nekateri.« Ko je cesar vprašal, ali so navzoči tudi župani iz sosednih občin, mu je dr. Ipavec predstavil župana Bokoška iz Kostrivnice. Tudi njega je cesar vprašal, če govori nemško. Župan pa mu je odvrnil, da ne!

(dalje prihodnjič)

HVALA, KER NE KADITE

V torek, 14. septembra se je začel Teden boja proti kajenju, razvadi moderne časa. Rdeči križ Slovenije si prizadeva, da bi opozoril na nevarnosti kajenja za človekovo zdravje. Ob vedno večji industrializaciji je prav kajenje eden dodatnih vzrokov za obolenje na dihalih.

Največja tragedija je, da se je ta ravada uveljavila zlasti med šoloobvezno mladino in ženskami. Posamezne sestavine cigarete različno delujejo na organizem in povzročijo še številne motnje in obolenja, od navadnega glavobola do obolenj srca, ožilja, dihal in prebavil.

Poraba cigaret na odraslo osebo je v Jugoslaviji 2410 in naša država je ena izmed tistih, kjer je porast najhitrejši. Leta 1975 smo izdelali že 41 milijonov cigaret in dve tretjini pokadili sami. Danes je ta številka še večja.

Prav gotovo se mnogi nekadilci zaradi izpostavljanja tobakovemu dimu čutijo ovirane. Prisiljenost k sokajenju škoduje posameznim bolnikom, med katerimi so predvsem astmatiki in srčni bolniki.

Rdeči križ Slovenije si je zastavil nalogo, da bi s široko zasnovano akcijo v Teden boja proti kajenju pripomogel k opustitvi te razvade. Izdali so brošure, složenke, slikanice, plakate in nalepke.

BD

DELAVNI MENTORJI RDEČEGA KRIŽA

V četrtek, 9. 9. 1982 je bila redna seja Komisije za delo mladine Rdečega križa. Mentorji in dijaki so se pogovorili o lanskoletni dejavnosti in o programu dela za letošnje šolsko leto.

Ugotovili so, da je bila mladina na srednjih šolah zelo aktivna. Program je bil v celoti realiziran, ponekod celo presežen (krvodajalstvo, brigade). Zataknilo se je le pri nabiranju zelišč. Sole so akcijo z navdušenjem sprejele, vendar je bil odziv KRKE slab in akcija ni stekla tako, kot bi morala. Tudi malica na srednjih šolah ni dobro organizirana, saj je učencem velikokrat na voljo le sendvič. Tam, kjer imajo toplo malico, je ta veliko predraga. S tem problemom se na srednjih šolah že dolgo srečujejo, rešiti pa ga bo treba čim prej, ker je malica nekaterim učencem glavni obrok.

Mentorji MRK so si v programu za šolsko leto 1982/83 zastavili številne naloge. Menijo, da bo potrebno poglobiti solidarnost med učenci, ki naj pride do veljave zlasti tedaj, ko je sošolec bolan. Pomagati je potrebno tudi takim učencem, ki se težje učijo in bi s prijateljevo pomočjo lažje izdelali razred.

V zadnjem času so na šolah opazili porast obolenj zaradi umazanih rok. Prvenstvena naloga v tem letu je, da se ta pojav izkorenini.

Sodelovanje s krajevno skupnostjo še vedno ni oživel. V letošnjem šolskem letu si bodo prizadevali, da bi te stike

poglobili in morda organizirali kakšno skupno akcijo.

Vsi mentorji so se strinjali, da se akcije, ki so imele lani velik odziv, tudi letos organizirajo. V mislih so imeli krvodajalstvo in brigade RK, v kateri se vključujejo le mladi iz PŠC in medicinske srednje šole, ker tam opravljajo naloge, ki so povezane z njihovim usposabljanjem za poklic.

Vsi prisotni so pozdravili sklep o prepovedi kajenja na srednjih šolah. Danes je mnogo kadilcev že med osnovnošolsko mladino, še več pa jih je na srednjih šolah. Podatki, da številni kadilci naraščajo, niso vzpodbudni in zato bodo na šolah organizirali na to temo predavanja, v tednu boja proti kajenju pa bodo na javnih mestih nalepljeni plakati in parole. Nič manjše zlo ni alkohol, ki posredno in neposredno ogroža mlade ljudi, zato bodo akcije stekle tudi v to smer.

Tečaji o prvi pomoči in negi bolnika poškodovanca bodo organizirani tudi letos. Potekali bodo razni vzgojnoizobraževalni programi z zanimivimi temami (Problem zasvojenosti z mamili, Motnje duševnega zdravja mladostnikov, Zdravi in lepi zobje, Varstvo okolja) in pogovori o humanizaciji odnosov med ljudmi in med spoloma, ki so bili tudi lani dobro sprejeti. Letošnji program bo vključeval še okrogle mize.

BLANKA DEČMAN

Gradovi in graščine na slovenskem Štajerskem

69 Piše: dr. IVAN STOPAR

Kot se zdi, so dvorec ob koncu 17. stoletja na novo pozidali - njegovo novo podobo poznamo iz Vischerjeve Topografije. Ta dvorec kot prvi v Sloveniji uresničuje tip zasnove, arejena v eni sami osi, kateri se podreja celotna ureditev prostora in prostorskih mas. V dolgi obzidani pravokotnik vodi monumentalni pilastriški portal, sredi dvorišča je dvorec, razčlenjen z vhodnim rizalitom in obstranskima manjšima stolpičema na krilih; arhitekturo vežejo in členijo pilastri. Onkraj dvorišča je urejen dolg park s pravilnimi gredami; od treh poti v parku je srednja najširša. Ta pot vodi skozi obzidni portal v sadovnjak in od tod na prosto do Mure. V vseh temeljnih značilnostih je ta zasnova predhodnik naše največje stvaritve baročne dobe, dvorca s parkom v Dornavi.

Toda tudi tej stavbi ni bilo usojeno dolgo življenje. Ob koncu 18. stol. jo je tedanji lastnik grof Wildenstein podrl in pozidal sedanjo stavbo, okoli te pa je na začetku 19. stol. grof Vinzenz Szapary uredil nov park.

Današnja v jedru poznobaročna in pozneje predelana graščina je imeniten primer klasicistične arhitekture. Stoji sredi parka, obzidanega z ograjo; slopi v ograji so na vrhu okrašeni s kamnitimi vazami, ki pa so zvečine že razbite. Stavba je enonadstropna, trinajstosna, s trinadstropnim rizalitom na prednji in trinadstropnim stolpičem v osi na dvorišni strani. Portal je kamniten, klasicističen, nad njim je balkon. Pritličje se odlikuje z reprezentančno stebriščno avlo s tremi pari okroglih kamnitih stebrov in češkimi kapami. V njej stoji očitno na sekundarnem mestu renesančen marmornat kamin z reliefnim, heraldičnim okrasjem, ki ga je morda izklesal Hans Perger. V veži stolpiča je vzidan antični medaljon z doprsno podobo zakoncev iz 2. stol. n. č. Stropi so v pritličju leseni, v nadstropju zrcalni. V zahodnem delu stavbe je klet s križnimi oboki, oprti na sople - morda ostanek zgodnjebaročnega dvorca, ki je bil pol manjši od sedanje stavbe. Nekdanji v osi stavbe urejeni park je propadel.

DORNAVA (Dornau), dvor, dvorec

V ravnini pri Moškanjcih, Dornava 1, severovzhodno od Ptuja. Občina Ptuj.

V Dornavi je bil že v srednjem veku sedež manjše gospoščine. 14. junija 1178 je rimski cesar Friderik II. potrdil salzburški cerkvi razna posestva, med drugim cerkev sv. Ruperta pri Dornavi - ad Turnowa. Ime kaže na stolp. 1315 se omenja neki Otokar, 1320 Gottfried in Ulrik. 1435 je Friderik Ptujski dal Andreju Sendlu in njegovim dedičem v zajem utrdbo Dornava, vendar je imel 1431 tu svoj dvor - gesess Dornaw - tudi Friderik pl. Rat. Lastniki dvora so se poslej večkrat menjavali. Od 1597 so ga imeli v rokah Herbersteini s ptujskega gradu, 1666 pa je grofica Rozina Elizabeta pl. Herberstein prodala posest grofu Juriju Frideriku Sauerju. 1695 je pogorela na Dornavi pristava. Škodo so ocenili na 4483 goldinarjev. 1730 je J. F. Sauer prodal posest grofu D. zmi Attems, ki je v letih 1739-1743 pozidal sedanji dvorec. Attems so bili v posesti dvorca še 1820. O. 1880 je v rokah grofice Marije Auersperg, pred zadnjo vojno pa ga je posedovala rodovina Pongratz. Zdaj je v njem Dom dr. Marjana Borštnarja za

mentalno prizadete otroke.

Dornava je eden redkih dvorcev na Slovenskem, ki so kot arhitektura v strokovni literaturi celovito obravnavani. Gre za kompleksno zasnovo, kjer se arhitektura enakovredno druži s parkovno ureditvijo okolice. Dvorec, ki ga poleg osrednjega reprezentančnega stanovanjskega trakta oblikujeta še paviljonska dvorišna trakta, leži v osi baročnega parka. Ta se že daleč pred njim začne z Marijino soho, nakar drži pot skozi alejo in zidano ograjo prednjega dvorišča skozi dvorec na notranje dvorišče in nato dalje skozi alejo vse do potoka Pesnica. Ob poti, nas v neposredni bližini dvorca spremlja številne plastike, ki učinkovito dopolnjujejo enkratni, harmonično sklenjeni baročni ambient.

Na prednje dvorišče vstopimo skozi vhod v ograji, ki ga oblikujeta mogočna slopa. Na njenem vrhu sta pes in levinja s heraldičnima ščitoma - na enem je grb Attemsov. Ob strani sta dečka z rogovi obilja. Aleja slopov, ki se na vrhu končajo z vazami, okrašenimi z maskaroni, nas spremlja proti grajskemu vrhu, tako, da se ograja na obeh straneh odpre v vrt pred dvorcem. Tu so slopi ob prehodih mogočnejši, tako kot ob velikem vhodu spet oprti z volutami, na volutah pa so dečki, ki ponazarjajo štiri letne čase.

Osrednji del dvorca je v pravilni pravokotnik ujeta trinajstosna stavbna gmeta z bogato pilastriško členjeno fasado, ki jo v poljih med pilastri izpolnjujejo horizontalni pasovi. Stavba je dvonadstropna, tako da višje prvo nadstropje z visokimi, pokončnimi okni oblikuje odlikovano etažo - piano nobile, nad njim pa je nižje drugo nadstropje z malone kvadratnimi okni. Okna imajo v pritličju in nadstropjih profilirane kamnitne obrobe, nad njimi pa menjše se sklenjena trikotna in segmentna čela.

Dornava, graščina ob koncu 17. stoletja

VLADO SRUK

KOMUNISTOVO DEJANJE IN MISEL

37

V vsej pisani zgodovini so velike osebnosti bolj ali manj determinirane s posebnimi zakoni in (seveda) realnimi okoliščinami razrednega boja. Če nekateri subjektivisti, hoteč dokazati osebnosti kar najširšo vlogo v zgodovini, niso hoteli priznati zgodovinskega gibanja človeštva za zakonit proces, so bili nekateri izmed njihovih novejših nasprotnikov, hoteč kar najbolje začrtati zakonit značaj tega gibanja, po vsej verjetnosti pripravljeni pozabiti, da zgodovino delajo ljudje in da zato dejavnost osebnosti ne more biti brez pomena. Proglasili so osebnost za quantité négligeable (nevažno količino). Teoretično je taka skrajnost prav tako nedopustna kakor tista, na kateri so se znašli najbolj zagrizeni subjektivisti. Zrtvovati tezo antitezi je enako neutemeljeno kakor zaradi teze pozabiti antitezo. Pravilno stališče bomo našli šele tedaj, ko bomo znali v sintezi združiti momente resnice, ki jih vsebujeta.

Plehanov je jedro te sinteze izrazil tako: "... Osebnosti vodilnih ljudi določajo individualno fiziognomijo zgodovinskih dogodkov in element naključnosti v pomenu, ki smo ga navedli, zmerom igra neko vlogo v toku teh dogodkov, katerega konec koncev določajo t. i. splošni vzroki, se pravi, dejansko jo določajo razvoj produktivnih sil in medsebojni odnosi ljudi v družbenoekonomskem procesu produkcije. Naključni pojavi in osebnosti posebnosti znamenitih ljudi so neprimerno vidnejši kakor globoko ležeči splošni vzroki."

Kakorkoli že, komunisti ne potrebujejo in nočejo nobenih iluzij, kar zadeva družbeno življenje. Takšna iluzija (z realnimi družbenimi vzroki) je tudi kult osebnosti. Njegova realna moč, ki je rezultat alienacije, priča o moči ali nemoči komunistov in njihove organizacije. Kolikor močnejši je kult, toliko šibkejši so komunisti. Klena, iniciativna, idejno in organizacijsko močna organizacija komunistov oblikuje v sebi resnično sposobne kadre, ustvarjalne osebnosti. Zato ne rabi kulta, zato lahko realno ocenjuje, kritično tehta tudi osebnosti voditeljev. Jasno je, da komunist sprejema racionalno avtoriteto voditeljev - seveda resnično prvih med enakimi.

Kako komunist praktično ve, kje se začena porajati kult osebnosti? Cisto preprosto: Tam, kjer je moteno ali okrnjeno normalno komuniciranje, enakopraven pogovor, odkrito kritično pretresanje vseh problemov.

Nad svežimi grobovi in pogorišči Korduna in Banije, na bojiščih Kozare, Neretve in Sutjeske je ljudsko srce zapelo pesem »Druže Tito, mi ti se kunemo...« To seveda ni manifestacija iracionalnega kulta osebnosti. To je svojevrstno utelešenje misli velikega moža o nujnosti skupne bratske poti narodov in narodnosti, ki žive med Panonsko nižino in Jadranom, med Triglavom in Vardarjem; in ta pot mora biti do kraja samostojna - izvirna in svobodna.

31. PRILAGAJANJE IN PRILAGODLJIVOST

V prvi vrsti je komunist normalen človek in zato velja zanj isto kot za druge normalne, poprečne posameznike, namreč, da se prilagaja različnim življenjskim in političnim okoliščinam, situacijam, osebam, nalogam. Novi časi, nove razmere zahtevajo pogosto nova reagiranja, nove ideje, nova obnašanja. Ljudje seveda ravna zelo različno.

Dva povsem nasprotna splošna modela ravnanja sta: 1) skrajni konservativizem oziroma reakcionarnost; vse naj bi ostalo takšno kot je (status quo); desničarji vseh vrst in usmeritev sovražno vsakršno novost, vsakršno spremembo; 2) skrajna revolucionarnost oziroma progresivnost; levičarji vseh orientacij so naklonjeni spreminjanju, uveljavljanju novosti... Med tema skrajnostma je seveda cela vrsta najrazličnejših vmesnih pozicij, implikacij ipd.

Pogosto smo v ZK oziroma (še prej) v partiji govorili o oportunizmu. Oportunist je tisti komunist, ki se ne načelno sporazumeva na levo in desno, ki pragmatično sprejema ali opušča družbenopolitična in svetovnonazorska stališča ter prepričanja (tudi temeljna), pač glede na potrebe dnevne politike. Oportunistem je torej površno kompromisarstvo, politično in idejno opotekanje iz dneva v dan, blodenje brez trdne dognane usmeritve. Oportunist deluje in misli po t. i. liniji najmanjšega odpora - popušča pred pritiski, uporablja demagogijo, opušča dejavnost v množicah in se zadovoljuje z navidezno aktivnostjo v ozkih forumih. Oportunistični politiki v delavskem in socialističnem gibanju ne zastopajo interesov delavskega razreda lastne dežele, pač pa se podrejuje bodisi buržoaznim bodisi birokratskim hegemonističnim centrom moči. Stalinistična dominacija, tako v mednarodnih kot v posameznih državnih okvirih, se je vedno izražala tudi z različnimi pojavnimi oblikami oportunizma (strah pred iracionalnimi avtoritetami, dogmatično oklepanje vedno istih akcijskih in mišljenjskih ipd.).

Za politično življenje in dejavnost je zelo pomembno razlikovanje konformizma in nonkonformizma. Nonkonformist (neprilagodljivec, oseba, ki se nikakor ne more ali pa noče prilagoditi) je vedno pobudnik in nosilec takšnih ali drugačnih sprememb. Ravna po svoje, se ne ozira na navade, običaje, splošno sprejete obrazce, dogme, »pravila igre«. Seveda ni nujno, da je nonkonformist revolucionar in da je njegova dejavnost pozitivna.

LUČE OB SAVINJI

NOVO PRIZNANJE

Arenina »Srebrna srna« za okolje

Pravzaprav ni nič novega in nič posebnega, če gre za ocenjevanje urejenega okolja in če so v takšni preizkušnji med prvimi spet Luče ob Savinji.

Zdaj je ta prijazni turistični kraj ob gornjem toku Savinje prejel Srebrno srno iz uredništva zagrebške tedenske revije Arena. Ta list že nekaj let vodi ocenjevanje med manjšimi turističnimi kraji ob morju in na celini. Pri tem upoštevajo predvsem turistično ponudbo zasebnikov, urejenost in opremljenost kampov, prehrano, zunanji videz kraja, prav tako izvenpenzijsko ponudbo in še kaj.

Posebna komisija Arene je v letošnjem ocenjevanju pregledala več kot dvesto krajev ob morju in okoli petdeset na celini.

Vtem, ko je šla zlata srna v Laktaše, so srebrno osvojile Luče ob Savinji, bronasto pa Lokve.

Novo srebrno priznanje je prišlo v prave roke. V Lučah so zares veliko naredili za lepoto in čisto okolje. Kraj je en sam rožnat vrt. Pa ni prišel sam od sebe. Veliko je bilo naporov, prepričevanj, dokazovanj, dela in denarja, da so ljudje osvojili pobudo doma-

čega turističnega društva, ki jo je podprla krajevna skupnost, in se lotili svojih okolij, plotov, vrtov in balkonov, ki so se sčasoma spremenili v urejene cvetlične grede, nasade, zelenice... Delo ni bilo opravljeno čez noč. Toda, ko je rodilo prve rezultate in ko so v kraj začela prihajati prva priznanja, so dobili novih spodbud. Slo je tudi za ponos. In tako so Luče zdaj kraj, ki ga občuduje vsakdo.

Ne pozabimo pri vsem tem, da so Lučani osvojili prehodni pokal Turistične zveze Slovenije v trajno last. Trikrat so bile Luče najlepše urejeni turistični kraj v naši republiki. In potem še druga priznanja, ki jih ni malo, tako iz domačih krogov kot tudi iz Celjske turistične zveze. Prejeli so jih mnogi domačini in prav tako kraj, oziroma turistično društvo.

In vendar pri slednjem

ocenjevanju in priznanju ne gre samo za urejenost okolja, gre tudi za turistično ponudbo v najširšem pomenu besede, za tisto, ki jo gostu daje zasebni oddajalec sob ali gostilničar. Tudi na tem področju so v Lučah daleč pred mnogimi. Tudi v tem koraku je zrcalo dela domačega turističnega društva. Ohranili in razvili so tisto zvrst turizma, ki so ga, žal, mnogokje v Gornji Savinjski dolini opustili in v katerem prihaja do izraza pobuda domačinov, ki oddajajo sobe gostom, jim nudijo tudi zajtrk, medtem ko je ostali del prehrane na ramenih predvsem zasebnih gostilničarjev. Seveda, tudi družbenih gostinskih obratov.

In ne nazadnje, Luče živijo svoje turistično življenje tudi v zimskem času in drugih letnih časih, ne samo v juliju in prvi polovici avgusta. Zimski turizem krepko stopa po začrtani poti. Zato v Lučah gostje v zimskem času niso več redkost.

Srebrna Arenina srna je zdaj prišla kot priznanje za opravljeno delo, prav gotovo pa tudi kot spodbuda za nadaljnjo turistično uveljavitev tega kraja.

M. BOŽIČ

SPET KOPANJE V BAZENIH GOLOVCA

Od ponedeljka, 20. t. m. dalje, bodo spet odprti vsi trije bazeni na Golovcu. Zdaj so bili zaprti, in to vse od 20. junija. To pa je bil tudi čas, ko je bilo bolj mikavno kopanje na prostem in ki so ga na Golovcu izkoristili tudi za nekatera obnovitvena dela.

Bazeni stopajo zdaj v svoje drugoletno obdobje. Od ponedeljka dalje bodo odprti od 8. do 20. ure, savna pa od 16. do 21. ure. Stare vstopnice, ki so jih mnogi kopalci kupili pri svojih sindikalnih organizacijah, bodo veljale še en mesec, vse do 20. oktobra. Sicer pa bo kolektiv Golovca tudi letos nudil možnost nakupa vstopnic za kopanje po znižani ceni preko sindikalnih organizacij.

Prvo sezono so bazeni dobro prestali. V njih se je kopalo okoli 46.000 ljudi. Pomembna je ugotovitev, da so to priložnost izkoristili mnogi vrtni, osnovne in druge šole.

TEKMOVANJE ŠOFERJEV IN AVTOMEHANIKOV

Na avtopoligonu v Ljubcu bo v soboto dopoldne tretje republiško tekmovanje šoferjev in avtomehaničkov Slovenije. Med sabo se bodo pomerili v poznavanju cestno prometnih predpisov ter v spretnostni vožnji v treh kategorijah. Pokrovitelj tega tekmovanja je TAM, organizator pa ZSAM Celje. Pred tekmovanjem bo povorka uniformirancev in motornih vozil.

NOVO NA ROGLI

ASFALT DO VRHA

Pet vlečnic, 40 bungalovov, trgovin

Priprave na zimsko sezono na Rogli so tako bogate, da bodo ponudbo v tem turistično-rekreacijskem centru, ki ga je zgradil zreški Unior, ne le povečale, ampak zlasti izboljšale. Največ priprav je seveda namenjeno smučarjem - do sezone bo postavljenih pet novih vlečnic. Posebej zanje so že narejene. Rogla bo tako letos imela zmogljivost že nekaj čez 8000 smučarjev na uro. Ob urejanju novih smučišč tudi na stara niso pozabili. Tako so lani še pomanjkljivo progo ob vlečnici Ostruščica kakovostno uredili. Marsikateremu smučarju bo gotovo rešila težave tudi popravljajnica smučin in nove delavnice, kjer tudi za popravilo avtomobilov ne bo težav.

Hotelu Planja in lani zgrajenim petim bungalovom se bo letos pridružilo še 40 bungalovov s po petimi ležišči

(možno tudi s sedmimi), kar pomeni 220 dodatnih ležišč (ali preko 300). Novih bo tudi 120 cenejših ležišč, ki bodo brez dvoma pritegnili mlade smučarje. Tako bo na Rogli poleg drugih Unior razlagal že s skoraj 500 ležišči. Odpreti pa želijo tudi trgovino z osnovnimi potrebščinami, tako da bo za goste bungalovih res poskrbljeno. Veliko pa predvidevajo tudi manjših pridobitev - od urejenih telefonskih zvez, povezav med vlečnicami, do urejenih prodaj kart... Pravzaprav bi na kratko lahko rekli, da prej še pretežno rekreacijska ponudba postaja turistična.

Pomemben delež za večji razvoj Rogle pa je nova asfaltirana cesta prav do vrha, ob kateri so veliki parkirni prostori, tudi za avtobuse.

VIZ ŠENTJUR TOZD OSNOVNA ŠOLA »FRANJA MALGAJA«

ŠENTJUR PRI CELJU

razpisuje prosta dela in naloge

učitelja razrednega pouka

za določen čas (nadomeščanje delavke, ki bo na porodniškem dopustu).

Nastop dela 11/10-1982.

Pogoj: U ali PU razredni pouk

Vloge z dokazili pošljite na svet osnovne šole »Franja Malgaja« Šentjur pri Celju v 15. dneh po objavi razpisa.

NOVI TELES

KOFIL FILTER KOFIL FILTER

filter za čiščenje zraka
uporablja se za odpraševanje
v vseh vrstah industrije

KONUS

Konus Slovenske Konjice

ANGELOS BAŠ

8

SAVINJSKI SPLAVARJI

od 15. do 19. stoletja

Smrtne nesreče na splavih so bile po vsem videzu zelo redke, skorajda izjemne (v splavarskih krajih so največ umirali za jetiko, pljučnico, starostno oslabelostjo in ohromitvijo pljuč).

V drugi polovici 19. stoletja so bile vožnje savinjskih splavarjev najdaljše in doslej sploh najdaljše delovne vožnje slovenskega kmeta, kočarja in najemnika. Ne samo, da so začeli 1854 voziti v Železna vrata, šli so še dlje, do zahodnoromunskega mesta Calafat (nasproti bolgarskega Vidina) in celo do Črne vode, razmeroma blizu izliva Donave v Črno morje. Žal ni o teh vožnjah zadosti natančnih pričevanj, zakaj danes v ohranjenem ustnem izročilu o tem ni več porabnih podatkov, medtem ko so prejšnji zadrevni zapisi vse preredki in preborni za tehtnejše sklepe. Ni mogoče ugotoviti, kdaj so začeli voziti v kraje vzhodno od Železnih vrat in kdaj so prvič prišli v Calafat. Zelo verjetno pa se zdi, da je cvetela savinjska splavarska trgovina v Romuniji v 70. in 80. letih 19. stoletja, ko je sporočeno, da so vozili do Calafata in Črne vode; ko so delali kanal v Železnih vratih, so se te vožnje nehale (kanal je bil narejen v letih 1890 do 1896). V zadnjem desetletju 19. stoletja torej savinjski splavarji niso več vozili v Romunijo.

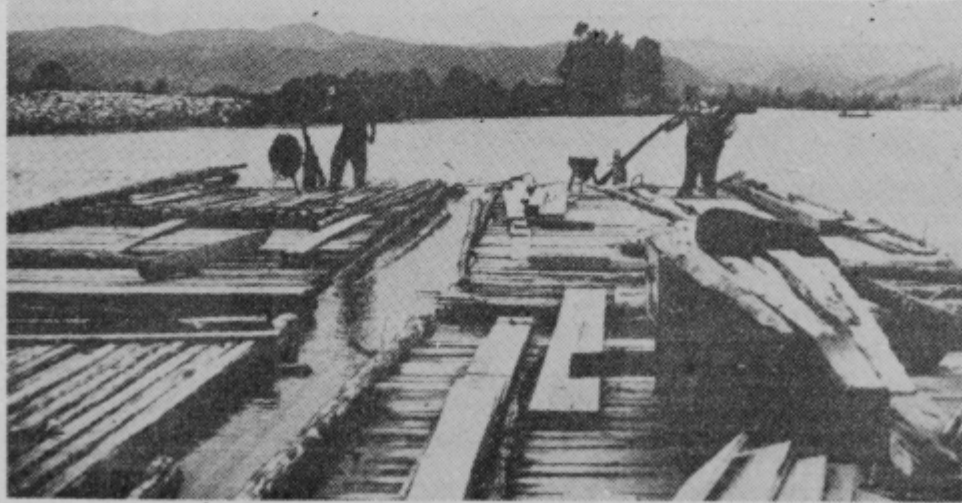
Glede teh voženj so pričevanja ohranjen-

nega ustnega izročila soglasna, da so bile najdonosnejše od vseh v tistem času. Natančnejši podatki o splavarski trgovini v Romuniji v teh pričevanjih ni najti. Isto velja za zaslužek splavarjev na teh vožnjah.

Vožnje v Romunijo so trajale tedne: splavarji so bili zdoma več ko 6 tednov. Vožnja na Savinji je bila razmeroma počasna, a

tudi na Savi večidel ni bilo drugače. (Na avstrijski in madžarski Donavi so bili splavi dosti hitrejši: z območja Linza so potrebovali splavarji do Budimpešte pet dni.) Iz Romunije so se vračali savinjski splavarji s parnikom do Mohača na Madžarskem (tu so zamenjali romunski dehar v goldinarje ali pa sta šla v ta namen dva splavarja v Budimpešto) in nato z vlakom prek Kanize in Pragerskega domov (po 1860). Ali pa so se vračali s parnikom po Savi do Siska in so potem, ko je bila 1862 odprta od tod proga do Zidanega mosta, nadaljevali pot domov, ne vsi peš, temveč deloma tudi z vlakom, in sicer do Celja ali Trbovelj, od tod pa so šli potlej domov peš. (Savinjska železnica je bila odprta 1891). S teh voženj (ki so bile nazaj grede marsikdaj nevarne zavoljo napadov) so tudi še takrat pogosto prinašali mrzlico, ki pa jo je uspešno zdravil »čisti, domač zrak«.

Ko so v 70. letih 19. stoletja regulirali Savinjo, je bilo to tudi splavarstvu v korist, saj so s tem izboljšali plovne razmere.

Dolgi splavi pod Čatežem (trideseta leta)

Vzporedno z regulacijskimi deli na Savinji je 1877 izšel Predpis za splavarjenje na Savinji. (Ta je sodil med tedanje splavarske reke za manjše reke, ki so se uvrstili k t. rečnim policijskim redom za plovne reke Avstro-Ogrski; rečni policijski redi naj bi stališča državnih potreb urejali razmere, so bile povezane z razvojem rečne plovstva prizadevanja so se izražala tudi v ustnem slovstvu.)

Predpis za splavarjenje na Savinji je temeljal na splavarski mojstri v Mozirju in v Šentpetru pri Radečah; ta naj bi s pomočjo splavarjev poročala okrajnemu glavarstvu v Celju o rečnih okvarah, ki bi grozile splavarskim vožnjam. Dovoljeval je pristajanje na oblastveno določenih krajih, če pa je bila sila, tudi drugod, vendar je bilo treba tedaj paziti na breg in tamkajšnje stavbe. Pristojbine so se morale ravnati po uradni tarifi. Nadalje je Predpis uredil ravnanje napravami za merjenje vode. Od Ljubnega do Zidanega mosta so smeli splavariti najmanj 32 cm in ne več ko 1,58 m nad ničlo. Do Celja so smeli voziti samo posamezni, t. j. ne zvezani splavi, ki so bili takrat veliki, da niso poškodovali prehodov v zovih in mostov.

Do Zidanega mosta oziroma Št. Petra poleg Radeč, so smeli voziti samo splavi, ki so bili zvezani iz dveh splavov; na splavih sta morala biti vsaj po dva splavarja. Z opremo splavov (vesla, sekire, vrvi, klini ipd.) so morali skrbeti lastniki splavov. Pri odhodu z doma je moralo biti med posameznimi splavi pet minut presledka; če je kdo koga dohitel, je moral počakati, da je sprednji splav odpeljal dolič daleč naprej. Ponesrečenemu splavu je bilo treba pomagati; šele potem, oziroma če je bilo mogoče, obiti ponesrečenega splava ali če ga ni bilo mogoče spraviti naprej, je smel tisti, ki ga je dohitel, nadaljevati vožnjo. Vsi lastniki splavov so morali imeti v času, ko so vozili splavi, pripravljen rešilni čoln. Določene so bile tudi denarne do 100 goldinarjev) in zaporne kazni (do 14 dni) za prestopke po per navedeni predpis.

P ISMA

OGLEDEN TAKSIST

Ker sem zaradi starosti in oddaljenosti od mesta skoraj vedno stranka celjskih taksistov, ne morem kaj, da ne bi malo pohvalila mladega taksista Vrečarja. Po opravljenem prevozu do doma mi je v njegovem avtomobilu iz žepa izpadla denarnica, v kateri ni bilo razen male vsote denarja nobenega dokumenta. Denarnico sem dpm pogrešila, vendar nisem vedela, kje naj bi jo izgubila.

Čez kakšnih štirinajst dni, ko sem spet potrebovala takšnega prevoza, me je na parkirnem prostoru ustavil isti taksist, če sem jaz izgubila denarnico v njegovem vozilu. Ker sem na vse skupaj že skoraj pozabila, sem bila še bolj presenečena. Večkrat

slišim kritike o vedenju mladih do starejših. Osebo pa menim, da takšne kritike ne veljajo za taksista Vrečarja in Ašiča iz Celja. Obema želim srečno vožnjo.

TEREZIJA ROZMAN,
Kompole

KJE SO OSMRTNICE

Že dalj časa v Novem tedniku ne zasledim osmrtnic. O tem je bilo že veliko govorjenja in pisanja. Res ne vem, zakaj osmrtnic ne morete objaviti. Ne vem, ali tiskate časopis zase ali za bralce. Kakšen prazen intervju s kakšnim branjevcem, ki češnje prodaja, bo pa novinar kar dal v časopis. Če boste tiskali, kar se vam zljubi in ne boste imeli posluha za naročnike, jih druga leta ni treba veliko pričakovati.

DOLGOLETNI NAROČNIK, Vojnik

UREDNIŠTVO:
Izjemoma objavljamo anonimno pismo, čeprav nam ni jasno, zakaj se pod (utemeljeno) kritiko naročnik ni podpisal. Prav nič jezni nismo, če nas kdo pokara, ker v tedniku ni tistega, kar bi moralo biti. Najbrž pa gre za nespornost. Če bralec misli na osmrtnice, ki jih naročajo

stranke (in vplačajo), potem objava teh osmrtnic ni odvisna od uredništva ampak od želje in volje naročnika. Če pa gre za rubriko »smrti«, ki jo objavljamo skupaj s podatki o rojstvih, dežurstvih, porokah, potem smo bralcem res dolžni opravičilo. Podatke namreč dobivamo (kadar in če jih dobimo) od matičnih služb skupščin občin na celjskem območju. Nekatere od teh služb nam podatke pošiljajo celo leto, druge sploh ne, tretje pa občasno. Ker druge poti, kot te, da bi do podatkov prišli, ni, pogosto rubrika ni popolna. Še posebej veliko izpadov je bilo v poletnem času, ko so bile tovarišice z matičnih uradov, ki nam prijazno pošiljajo te podatke, na zasluženih dopustih. Vaše pismo izkoriščamo za ponovno prošnjo vsem matičnim službam skupščin občin na celjskem območju, da nam pošiljajo podatke o rojstvih, smrtih in porokah.

IŠČEMO ANDREJKO

Leta ne izbrišejo spominov, še posebej ne na dni druge svetovne vojne. O letih, ko so naši narodi in narodnosti bojevali najtežje bitko za osvoboditev domovi-

ne, je povedanega veliko. Nepozabno pa ostaja bratstvo in prijateljstvo, takšno, kot se je spletlo med srbskim in slovenskim narodom. Prosim vas, da z objavo mojega pisma omogočite, da se po več kot treh desetletjih srečamo s tovarišico Andrejko z dekliskim priimkom Rozman. Z njo sem kot otrok doživel del vojnih strahot. Tovarišica Andrejka Rozman se je rodila 1932 v Šmartnem ob Paki. V Trsteniku je živela od 1941. do 1944. leta z očetom Avgustom in materjo Marijo ter bratom Dragom. Takrat sem živel v Trsteniku, na istem dvorišču kot Andrejka z očetom Bogoljubom, mamo Dušanko, bratom Sinišo in sestro Dobrilo. Prosim vse, ki kaj več vejo o tovarišici Rozman, za katero sem nazadnje izvedel, da je delala v Ljubljani kot gradbenica tehnika v GIP Gradis, da mi to sporoči na naslov

VELIBOR DEKIČ
19300 Negotin
Ul. generala Pavla Ilića-
Veljka 14

UREDNIŠTVO:
Tovarišica Andrejka, upamo, da boste z našo pomočjo našli tovariša iz mladosti. Prosim tudi vse druge, ki bi o tovarišici Andrejki vedeli kaj več, da pomagajo tovarišu Veliboru.

SEM TER TJA PO ROGAŠKI

O Rogaška, ti moj kraj,
polna kis'le vode si sedaj.
Magnezij čisti rane,
ta voda ni za krajane,
ker dva deci sedem din stane.

Krajani zdravi so kot dren,
ker pijo vince vsaki den.
Po vincu samo glava boli,
po vodi pa dobro mu ni.

Kavico bi pili,
če bi jo dobili.
Saj kavice je dovolj,
spoznaj trgovca bolj.

Čas je zelenjave,
polni vrtni so dobrot.
trgovine zelenjave pa v vsakem kot.
Cene so pa take,
da krajanu slekle bodo gate.

Trgovine so založene,
nočnih obiskov niso zaželenje,
zelo so potrošniku prilagojene.

Žito smo pokosili,
kruh podražili.
V pekarni kruha je dovolj,
včasih kuhan, včasih pečen bolj.
Če ti za kruh ni,
pa pit' naroči si.

V banki denarja je dovolj,
samo krajan čakal boš,
vrsta dolga - gneča,
kaka sreča, da vrsta vse veča.

Dimnikar, poštar,
sreča naša.
Krajan kaj te pred pošto čaka?
Pločnik pa tak,
da lahko nogo zlomi vsak.

Premog ti predragi,
kdaj krajan te lahko nabavi?
Premoga ni!
Rudar vsaki dan normo premaši.

Parkirni prostor urejen,
z rož'cami posajen,
s prometnimi znaki ograjen,
z avti križem kražem raztresen.

Novo šolo smo dobili,
na sredi njive jo posadili,
sedaj se pridno bomo učili,
kmetijstvo gojili.

Jezero bomo dobili,
čiste vode se napili,
s čolni se vozili,
okrog vikende gradili.

Obvoznico bi imeli,
če bi prej pričeli,
dolgo smo se mudili,
leto dni most gradili,
ker smo se z GOKOPOM pogodili.

Srečolovi so bogati,
to krajana našega je »ponos«
ker »fehtarija« trpi,
to lepo ni...

F.K., Rogaška Slatina

OBISK PRI NAJSTAREJŠIH OBČANIH

Odborniki Rdečega križa občine Laško so v preteklem tednu obiskali najstarejše krajanke, ki se slavnostne seje v mesecu juniju niso mogli udeležiti, jih skromno obdarili in z njimi pokramljali.

Pavla Kuntera, ki je letos dopolnila 93 let, je odbornikom zaigrala na orglice, 88-letni Laščan Tone Cankar pa jim je zaupal, da namerava dočakati stoti rojstni dan.

Odborniki so jima ob slovesu obljubili, da ju bodo še obiskali in jima zaželeli zdravja in dobre volje tudi v prihodnje.

VIDA ZUPANIČ

JUBILEJ KVARTETA »FRANKOLOVČANI«

Letos mineva 15 let kar so na Frankolovem ustanovili pevsko skupino, ki se je imenovala kar Frankolovčani. Od tistih dni pri tem kvartetu še zdaj prepeva samo Valentin Podjavoršek. Ostali trije člani Tone Gregorc, Edi Sibanc in Rado Pinter so kasneje zamenjali prejšnje člane, ki so prenehali prepevati v tej skupini.

Vse štiri pevce kvarteta »Frankolovčani« družijo velika ljubezen do petja in še posebej do narodnih pesmi. Zato ni čudno, da veliko večino njihovega repertoarja predstavljajo narodne pesmi iz različnih krajev Slovenije.

Za uspešno in prizadevno delo je kvartet že prejel vrsto priznanj, kar jim je omogočilo tudi snemanje za ljubljansko in sarajevsko televizijo ter radio in številne nastope po domovini.

Jubilejnih 15 let bodo člani kvarteta obeležili s samostojnim koncertom, ki bo v soboto, 2. X. 1982 ob 18. uri v telovadnici osnovne šole na Frankolovem. Ob tej priložnosti bodo izdali tudi brošuro o njihovem delu. Na koncertu bodo razen Frankolovčanov nastopili tudi Dobri znanci in pa Marjan Stare.

PRIREDTV

NARODNI DOM CELJE

V dvorani Narodnega doma v Celju bo v četrtek, 16. septembra ob 19. uri akustični koncert, ki ga prireja Center za klubske dejavnosti iz Celja. Predstavili se bodo Dušan Uršič ter duos Bojana in Andrej.

IV. TEDEN UPOKOJENCEV LAŠKO

Od nedelje, 12. pa do sobote 18. septembra bo v okviru Tedna upokojencev občine Laško vrsta športnih in kulturnih prireditev. Tako bo danes ob 9. uri tekmovanje v kegljanju, jutri tekmovanje posameznikov in ekip v streljanju, zaključna prireditev pa bo v soboto, 18. septembra ob 10. uri na kopališču v Rimskih toplicah.

KINO VOJNIK

V kinodvorani v Vojniku bodo predvajali v nedeljo ob 10. uri slovenski film Kekčeve ukane, popoldan ob 17. in zvečer ob 19.30 uri pa italijansko kriminalko Carleone.

GALERIJA MOZIRJE

Zveza kulturnih organizacij občine Mozirje je pripravila razstavo slikarskih del akademskega slikarja Božidarja Kovačevića. Razstava, je odprta vsak dan od 10. do 14. in od 16. do 18. ure, ob sobotah in nedeljah pa od 9. do 12. ure do 30. septembra, v prostorih galerije v Mozirju.

KINO ŠMARJE

V kinodvorani v Šmarju bodo predvajali danes ob 20. uri za četrtkov filmski abonma in izven ameriški akcijski film Beg s padalom, jutri, v petek ob 20. uri pa hongkonški akcijski film Zmaj v ognju. V soboto, 18. septembra ob 20. uri in v nedeljo, 19. septembra ob 18. uri bo na sporedu italijanski mitološki film Herkul triumfira, v sredo, 22. septembra ob 20. uri pa ameriško mehiški vestern Venerin vrt.

KULTURNI DOM ŠMARJE

V okviru praznovanja občinskega praznika občine Šmarje bo jutri, 17. septembra ob 19. uri v kulturnem domu v Šmarju gostoval baletni ansambel Opere SNG iz Ljubljane z baletnim večerom. Predstavili bodo dva baleta: Carmen in Žica.

DRUŠTVO INŽENIRJEV IN TEHNIKOV CELJE

Društvo inženirjev in tehnikov tekstilcev iz Celja prireja 21. septembra ob 17. uri v sejni sobi društva na Tormiščevem trgu 7 v drugem nadstropju prikazovanje filma o avstralski in domači volni. Film bo trajal uro in pol, pojasnjeval pa ga bo strokovnjak - volnar.

HOTEL DOBRNA

V kavarni hotela na Dobrni bo danes zvečer ob 19. uri modna revija, na kateri se bosta s svojimi izdelki predstavili dve celjski podjetji Toper Celje in Zlatarne Celje.

Jutri, v petek, 17. septembra bo v avli hotela Dobrna otvoritev razstave, na kateri bodo predstavili stvaritve dosedanjih petih Ex Tempore na Dobrni. Otvoritev šeste Ex Tempore na Dobrni pa bo 24. septembra.

Danes pa začenjajo na Dobrni s Somborskimi večeri. Vsak dan vas bodo zabavali člani ansambla Ravan-grad, bogata pa bo tudi kulinarčna ponudba.

ZDRAVILIŠČE ROGAŠKA SLATINA

V dvorani Zdraviliškega doma bo jutri, v petek ob 20. uri Večer narodnih plesov in pesmi Jugoslavije v izvedbi folklornega ansambla Veseli pastirji iz Maribora.

KLUB KULTURNIH DELAVCEV IVAN CANKAR CELJE

Slavistično društvo Celje in Klub delavcev iz Celja organizirata v soboto, 18. septembra literarno in kulturnozgodovinsko ekskurzijo v Dravsko dolino in obrobje. Odhod bo ob 6.30 izpred Gimnazije Celje, ekskurzijo pa bo vodila slavistka prof. Božena Orožen.

IPAVČEVI DNEVI V ŠENTJURJU

Kulturna skupnost Šentjur organizira od 16. do 19. septembra kulturni program Ipavčevi dnevi. Danes ob 18. uri bo otvoritev slikarske razstave Jožeta Ipavca v avli Kulturnega doma v Šentjurju. Ob otvoritvi razstave se bo predstavil oktet iz Ponikve s krajšim programom.

DO »POTROŠNIK« - DSSS

proda na

JAVNI DRAŽBI,

ki bo dne 29. 9. 1982 ob 10. uri na sedežu DO, Kocenova 2/a Celje

- kombi IMV 1600 R, letnik 1976.

Izključna cena vozila je 85.000 din.

Ogled vozila je mogoč na dan dražbe od 8.00-10.00 ure na istem naslovu. Interesenti se morajo pred pričetkom dražbe izkazati z vplačano 10% varščino. Kupec je zavezan k plačilu prometnega davka. Vse ostale informacije lahko interesenti dobijo po tel.: (063) 25-410 - pravna služba.

OB 40-LETNICI UKRADENIH OTROK

DEČEK Z DVEMA IMENOMA

Sence iz otroštva Janka Pleterskega

Janko Pleterski, ki danes živi v Gori pri Slivnici, zaposlen pa je pri Kmetijskem kombinatu Sentjur, je šele kot šestletni deček prišel v svojo pravo domovino. Bil je namreč eden izmed tistih otrok, ki jih je okupatorjeva roka iztrgala obupan materam iz objema in jih nasilno ločila s transporti, ki so se pomikali proti Nemčiji. Toliko različnih usod je bilo v teh natrpanih, lesenih vagonih, toliko gorja, joka, obupa, pa tudi upanja na vrnitev in ponovnega snidenja s svojimi družinami! Za mnoge je bila to pot brez vrnitve. Tudi Jankova mati ni nikoli več privila k sebi svojega sina, ki je bil ob ločitvi star komaj štiri mesece. Umrila je v zloglasnem taborišču Auschwitzu. Tako je okupator kaznoval zavedne ljudi, ki so ljubili svojo domovino in sodelovali z narodnoosvobodilnim bojem.

Spomini v lepšem bledijo, sence, temne sence ostajajo. Milka Povše, naša bralka, je napisala o tej neizmerni bolečini pesem žalostinko. In kot da bi jo napisala Jankovi materi, vsem materam, ki so umirale tudi od žalosti, ko so jim iz rok in od prsi trgali otroke.

Šestletni Hanz pred odhodom v domovino

Janko Pleterski je prišel domov maja 1948

KAKO ŽIVITE?

Let štirideset mineva od takrat, ko tujec našo zemljo je teptal, ko rodoljube je z domov pregnal. V celjski šoli jih je skupaj zbral.

Tam raztrgali so družine cele: od bratov sestre, starše od otrok. Še danes slišim tisti strašni jok, ki odmeval daleč je tam naokrog.

V Auschwitz starše so poslali umirat, le malo se domov jih je vrnilo in spet otroke svoje poljubilo. Ničkoliko domov tedaj se je spraznilo.

Kako živite vi, ki še živite?

Vi, ki ste to strašno krivdo si nadeli?

Kako ste vsa ta leta z njo živeli?

Ali v prsih kamen ste imeli?

Tudi tista mama je v Auschwitzu umrla, ki je na poti tja do vrat stopila, da bi otroka svojega podojila, pa jo je tuja roka stran pahnila.

Obleko trgala je s sebe in kričala.

Ne, tega res ni mogla razumeti!

Le kdo bi to pravico mogel imeti,

da ne pustil bi ji dete k sebi vzeti.

Kako živiš, stražar, če še živiš?

Ti, ki si takrat od vrat jo stran nagnal,

si kdaj otroka svojega v rokah držal?

Ali ti je bilo kdaj vsaj malo žal?

NA TUJI ZEMLJI

Janko, tedaj se je po materi pisal Gračner, je rosna otroška leta odrasčal pri tujih ljudeh, na tuji zemlji, v daljni Nemčiji. Ni vedel, da mu je štiri mesece zibel tekla v današnjem Vrhu nad Laškimi in da so se v dolgih nočeh brez sna sklanjale nadenj ljubeče oči slovenske matere. Ni vedel za njeno bolečino, ki jo je spremljala vse od tistega 15. avgusta 1942, pa do njene smrti.

Odrasčal je pri nemški družini v Leipzigu, ki ga je bila posvojila. Govoril je jezik potujočevalca in se igral z dečki z ulice. Klicali so ga Hanz.

Vojna vihra se je bila že davno podela, Hanz pa še vedno ni vedel za svojo usodo. Doma, v rodnem kraju pa se oče in sorodniki niso mogli sprijazniti, da Janka ne bi bilo več med živimi in začelo se je iskanje sledi za njim. Začeli so ga iskati preko Rdečega križa in leta 1948 je tej organizaciji uspelo odkriti, da je Hanz-Janko. Tedaj mu je bilo šest let in nekaterih zapetljajev okrog svoje vrnitve se danes Janko Pleterski še dobro spominja. To je bilo za tako majhnega otroka, ki ni vedel, da je odrasčal na tujem, brez pravih staršev, težko doživeti. Kajti, brez prave obrazložitve so ga, resda krušnim staršem, odpeljali v neko otroško zbirališče, kjer je našel otroke vseh narodnosti s podobnimi usodami. Ni vedel, zakaj mora ostati tam, zakaj mora čakati na transport, se preseliti iz vlaka na vlak in potovati sam, med tuji-

mi ljudmi. Dolga, kar brez konca in mučna je bila ta pot. Ko se je končno utrujen in prestrašen znašel v rodnem kraju, pri tati, ki da bo skrbela zanj, jo je prestrašeno vprašal: »Kam bom pa šel?« Da nikamor, so mu pojasnjevali domači, da je zdaj pravzaprav našel svoj pravi dom. No, kljub vsemu se je še enkrat selil. Tokrat k očetu, pri katerem je končno tudi ostal. Bil je doma. Na svoji zemlji.

SONCE IN SENCE

Vsega hudega pa vendarle še ni bilo konec, kajti nenadoma, ni razumel ljudi okrog sebe, če z njim niso govorili nemško. Na srečo pa je otrokom dano, da se jezika hitro naučijo. Vpisali so ga v šolo, v prvi razred, ki je bil za tisto leto kot nekakšna pripravljavnica zanj, da je z naslednjim šolskim letom lahko zares sedel v šolski klopi. Domači, otroci iz vasi in iz šole, so ga klicali Janko, tako kot ga je ob rojstvu imenovala mati. Tudi na to se je Hanz moral navaditi. Bil je deček z dvema imenoma, ki nikoli ni videl svoje prave matere. Babica pa je nekaj časa še vzdrževala vezi s krušnimi starši, čez leta pa so se tudi te pretrgale.

Janku so ostale sence raztrganega otroštva, ki mu jih danes s srečo in soncem razsvetljuje njegova štiriletna deklica. Ko ji bo čez leta morda pripovedoval svojo zgodbo in njemu podobne usode, se bo najbrž začudeno vprašala: »Ali je bilo kaj takega sploh mogoče?«

MATEJA PODJED

PRISPEVEK K ZGODOVINI CELJA MED DRUGO SVETOVNO VOJNO

KO JE BIL PRI KAPUCINIH ZAPOR

Povzetki iz kronike kapucinskega samostana na Bregu v Celju

Danes bo odkrita plošča v celjskem kapucinskem samostanu, kjer je od prvih dni okupacije 69 dni zbirno taborišče za politične zapornike in poznejše pregnance. O dogodkih v tistih dneh je pisal kroniko predstojnik samostana gvardijan p. Joahim Ferk. Kronika se je ohranila po naključju, ker je bila pisana v isti vezani zvezek, kjer je bil vpisan tudi katalog samostanske knjižnice. Pisec dnevnika se seveda najbolj posveča jetnikom duhovnikom in redovnikom, kar po svoje dopolnjuje dosedaj objavljene dokumente od dogodkih pri kapucinih.

Povzetek iz kronike je pripravil p. Robert Podgoršek in ga v celoti objavljamo.

»Na veliki petek okrog poldne so vkorakale nemške čete v Celje in brez vsakega boja zasedle mesto... V zunanjem konviktu je polno nemških vojakov. Tudi notranji konvikt so zasedli...« (Celjski kapucini so imeli poleg svojega samostana dva dijaška konvikta, enega za lastni redovni naraščaj, drugega pa za dijače brez ozira na njihov bodoči poklic. Prvega so imenovali notranji in se je nahajal znotraj samostanskega zidu; drugega pa zunanji in je bil preurejen iz bivše Osvatičeve vile na Bregu. Op. p.).

»V soboto pred belo nedeljo t. j. 19. aprila 1941 so prišli v samostan trije častniki... o. gvardijan (predstojnik samostana, op. p.) je moral poklicati vso celjsko duhovščino v samostan. Okrog 9. ure zvečer so prišli isti častniki zopet ter so nam vsem prepovedali izhod, samo g. opat Peter Jurak se je smel vrniti domov, da opravlja najpotrebnejše dušnopastirske posle! Na belo nedeljo so ostale vse cerkve zaprte, za vernike sta bili samo dve sv. maši, ena ob 8. uri v župnijski cerkvi, druga pri nas ob 10. uri. Vsaka pridiga je strogo prepovedana.

V soboto zvečer je zasedla naš notranji konvikt državna tajna policija »Gestapo« imenovana. Isto popoldne so prišli večino slovenske inteligence in so jih internirali v kasarni, mnogo pa v našem konviktu. Tisto noč so bili pri nas vsi g. lazariisti in njihovi bratje, od duhovščine g. prof. Kardinar, prof. D. Hanželič, Korban, kaplan Tominšek in g. Savelli. Tako je bilo na belo nedeljo v naši cerkvi 14 sv. maš, a verniki so se mogli udeležiti samo ene. Dne 21. aprila se je dovolilo maševati tudi onim interniranim mašnikom, ki stanujejo v konviktu. Dne 22. aprila so pripeljali še o. franciškane iz Nazarja, 4 patre in 4 brate, ki stanujejo v samostanu, po dva v eni celici. Prišel je tudi en brat trapist iz Rajhenburga; hotel se je informirati o svoji civil-

ni obleki, pa so ga prisilili, da ostane tu! Da ne bi kdo ušel, se je zagrozilo, da bi se za enega begunca ustrelilo pet naših. Isti dan so pripeljali tudi nekaj žensk, ki stanujejo tudi v konviktu v prvem nadstropju, dočim so v pritličju in podstrešju moški. Eni in drugi se vsak dan sprehajajo in telovadijo v našem vrtu...

Za vse, ki stanujejo v samostanu in konviktu, morajo skrbeti kapucini, vsak dan krog 250 oseb; nekaj prinašajo tudi svojci internirancev; od 12. do 13. in od 17. do 18. ure se sprejemajo jedila na porti, stražniki sprejemajo, duhovniki pa nosijo v konviktu.

27. aprila je prišlo k nam še 11 duhovnikov, ki so bili prej zaprti v vojašnici (imenoma so našti redovniki in duhovniki. Tako je bilo razen domačih redovnikov še 23 franciškancev in lazariistov; 29 škofijskih duhovnikov, med njimi tudi pet iz ljubljanske škofije. Op. p.).

Vsak dan je 47 sv. maš pri zaprti cerkvi, ob nedeljah je obrpta od 8. do 11.30 – o. gvardijan je prosil »Gestapo«, da bi smel tudi prvi petek obhajati za vernike in da bi smeli svetni jetniki ob nedeljah k sv. maši, pa ni bil uslišan. O. gvardijanu so dali pismeno dovoljenje, da sme; ako je potrebno, iti v mesto; tudi o. Boleslav je dobil tako dovoljenje za bolnico. Tako smo postali vsi jetniki... med nami pa kraljuje, nas varuje in tolaži nebeski »Jetnik« v presv. Reš. Telesu. Prvi dan našega jetništva smo bili pripravljeni na vse. 22. aprila smo bili brez presv. Reš. Telesa, ker smo se bali, da nas ne bi v naglici kam odgnali. Drugi dan smo se pomirili in navadili na čudne razmere. Od časa do časa so nas poklicali v refektorij (samostanska obednica, op. p.), kjer so nas popisovali. Od 23. dalje je bilo dnevno zasliševanje, vodili so ga podočirji in civilisti, svoje delo so opravljali v ljudno in

prijazno. Po dva brata lazarista sta smela k sv. Jožefu, da sta nam prinesla mleka in hrane, spremljal ju je stražnik; ravno tako sta hodila o. Avgustin in fr. Robert v mesto nakupovat razne potrebščine za ujetnike. 26. aprila smo dobili vladnega komisarja v osebi g. Joh. Hellerja, ki ima na skrbi tudi samostan lazariistov pri sv. Jožefu. Pregledal je zaloge živil, vino – ključ od kleti je vzel s seboj in obljubil, da bo dal vsak dan vino za maše; prišel je samo enkrat, drugi dan so stražniki vdrli v klet.

V nedeljo 27. aprila je prišlo spet precej novih ujetnikov, med njimi nekaj duhovnikov. Prvega maja je prišel Scharfführe Ambros med obedom v refektorij in napovedal, da moramo biti ob 2. uri vsi njemu na razpolago. Še pred 2. uro smo se morali postaviti na hodniku v vrsto, starejše duhovnike je odpustil, vse druge pa je gнал na vrt, kjer so v največjem blatu eksercirali nad eno uro; nekatere gospode je ta šport zelo zdelal... Dne 4. maja v nedeljo popoldne so nas z drugimi jetniki vred šli na dvorišče za cerkvijo, ves dan se je vršilo popisovanje... 5. maja smo se morali ob pol dveh vsi zbrati na dvorišču za cerkvijo, našli so nas 246 – tudi hlapca Štorovega Janeza je stražnik prignal – bilo je nekako ljudsko štetje. Popoldne je bilo mirnejše, zavlada je večja prostost, ujetniki so se malo oddahnili. Dne 6. maja je bila zopet telovadba na vrtu, bila je tako naporna, da so nekateri zboleli, imeli so zvečer 37–38 vročine...

V našem taborišču se razvija enakomerno življenje, mnogim je precej dolg čas zaradi negotovosti, v kateri živimo. Zadaj za cerkvijo so napravili »Sportplatz«, kjer igrajo žogo tudi duhovniki.

18. t. m. smo morali prijaviti živila; na podlagi te prijave dobivamo karte za kruh (moko), meso, mast in sladkor. Ker so nam stražniki popili skoro vse vino, smo dobili od g. župnika vojniškega Lasbacherja 170 l, kar je pripeljal naš voznik Žerjav iz Lave... Z živili je vedno večja težava, po trgovinah prodajajo le male količine, zato jih ljudstvo kar oblega.

Dne 21. zjutraj ob pol petih so pripeljali 49 novih ujetnikov, katere so ponoči v Celju aretirali, 7 so jih dali v konvikt, 42 pa v refektorij – mi pa smo obedovali in večerjali po celicah...

25. maja je bila nedelja. Gestapo nam je prepovedal odpreti cerkev. Naslednje dni so tudi nam du-

hovnikom prepovedali čez dan zahajati v cerkev, češ da je dovolj, ako zjutraj opravimo svoje milote...

30. maja so se »poslovili« stražarji SS-Sturm-scharen, ki so nas grdo stiskali, prišli so drugi stražniki »Schupo« Schutzpolizei, ki so dobili nami, po večini so iz Bavarskega, ki imajo predrumevanja in sočutja z nami.

5. junija so prišli oficirji od Gestapa po duhovnike iz gornjegradskega dekanata. V 10 minutah so morali spraviti svoje reči, nato so jih nabasali v avto in odpeljali neznano kam – 8 svetnih duhovnikov in 6 franciškancev; čez nekaj dni smo izvedeli, da so vsi v Rajhenburgu. Da si jetniki krajšajo čas, so začeli pisati dnevne dogodke, ustanovili se »kapucinski Toti«, ki v šaljivem tonu opisuje naše razmere. Prva številka je zagledala beli dan 8. junija 12. 5.; tretja 22. 5.; četrta za binkošti, peta 26.

12. junija je odpotovalo 40 jetnikov, šli so v avto proti Mariboru, oddondot pa v Srbijo, taki transporti se večkrat ponavljajo... Ponoči od 17. do 18. junija so lovili Celjane, katere so ob tri četrt na pripeljali v naš samostan. – 17 moških, kateri so refektoriju in 7 žensk, ki so v konviktu – 18. popoldne pa so jih zopet odpeljali proti Mariboru...

20. junija popoldne ob pol treh so pripeljali internirance iz okrožnega sodišča, 9 duhovnikov, 1 bogoslovca in 7 usmiljenih bratov. Z navdušenjem smo jih sprejeli in po sobah razmestili. Ti gospodi so v ječi mnogo trpeli (potem jih navaja imenoma op. p.). Dnevno je 39 sv. maš, o. gvardijan pa opravlja službo v bolnišnici in mestnem zavetišču Medlogu.

27. junija 1941 smo ob 10. uri vsi skupaj zapustili samostan.

p. Joahim Ferk, gvardijan

S tem pretresljivim stavkom, napisanim v napetosti, se končuje samostanska kronika. Na srečo se je ohranila, najbrže se predvsem zato, ker so za pisanje kronike dogodkov celjskega kapucinskega samostana uporabili katalog samostanske knjižnice. In tako so dolgi seznam knjig v začetku zajetne zvezke, vezane v neugledne platnice, zavezo preiskovalce, da so zanj niso zmenili.

Ostalo je svojevrstno pričevanje izpod peresa t. danjega samostanskega predstojnika p. gvardijana Joahima Ferka. Spominsko obeležje pred glavnim vhodom – samostansko porto sedaj lepo obnovljena – nega samostanskega kompleksa, pa bo skušala nekaj vklesanimi besedami ohraniti spomin. Žal počasi bledi v človeških srcih in odhaja v grobnost tistimi, ki so za temi zidovi doživljali prve strahotne vojne. In vendar je veliko, če smo tudi samo za bežen trenutek iztrgali požabi trpljenje in se poglobili spominu, ki živi v srcih preživelih.

p. ROBERT PODGORŠEK

SREČANJE RIBIŠKIH DRUŽIN POBRATENIH OBČIN

NE GRE SAMO ZA RIBE

Ribiči iz Celja, Doboja in Čuprije gojijo pristne stike

Celjski ribiči so na tradicionalnem tekmovanju ribičkih družin treh pobratenih občin Celja, Doboja in Čuprije osvojili prehodni pokal.

Tretje tekmovanje, ki je bilo letos prvič v Celju, je sodelovalo s 30-letnico ustanovi-

tve celjske ribiške družine, zato je bilo še toliko bolj slovesno.

Ze sam sprejem gostov iz pobratenih občin, bo marsikomu ostal v nepozabnem spominu. Zvone Dragan podpredsednik ZIS, je svoje

bivanje v Celju izkoristil tudi za obisk celjskih ribičev in njihovih gostov. Dobrodošlico je gostom izrekel tudi Edi Stepišnik, predsednik občine. Namesto predstavitve Celja v besedi pa so ob sprejemu v dvorani hotela Celeja zavrteli film »Dober dan Celje«.

Naslednji dan, v soboto, se je na Šmartinskem jezeru pričelo tekmovanje v lovu rib in suhih disciplinah. Da ne bi kršili osnovna prizadevanja ribičev za ohranitev vodnega življa, je bilo odločilno za zmagovalce, da ulovijo največjo ribo, ne pa največ rib. V tem delu tekmovanja so se najbolj odrezali člani in mladinci iz Celja ter članice in mladinke iz Čuprije.

V suhih disciplinah pa so prvo mesto zasedli Doboječani. V skupni razvrstitvi je, kot smo že omenili, Celje zasedlo prvo mesto in s tem osvojilo prehodni pokal.

»Namen tega srečanja je

Po končanem tekmovanju so se ribiči zbrali pred ribiško kočjo na Šmartinskem jezeru in nestrpno čakali na odgovor, kdo je zmagal.

dvojen,« pravi Franc Viranc, predsednik celjske ribiške družine. »S tekmovanjem naj bi poudarili športno stran ribiške dejavnosti, čedalje bolj pa so ta srečanja pomembna za razvijanje tovariških odnosov, krepitev bratstva in enotnosti in nenazadnje za dogovarjanje o reševanju nekaterih skupnih problemov: vprašanju ekologije, porabljanja vodnih predelov in obnavljanju vodne-

ga življa.«

Iz vsake občine je tekmovalo po pet ekip in najbolj razveseljivo je to, da so bile ekipe okrepjene z mladimi fanti in dekleti, kar pomeni, da se bo možno s pravilno vzgojo mlade ribiške generacije še naprej uspešno zoperstavljati problemom onesnaževanja voda.

Zovko Nikola, vodja dobojske ekipe o srečanju pravi takole: »Izredno zado-

voljstvo je že priti sem, se pomeniti s prijatelji. Tekmovanje je le povod, da preživimo nekaj prijetnih skupnih trenutkov.«

Zivojin Stanič, vodja ženske ekipe iz Čuprije: »Bolj kot samo tekmovanje je važno to, da se med sabo spoznamo, da spoznamo mesto, da ugotovimo, na katerih področjih bi lahko naše sodelovanje razširili.«

VVE

Slavnostnega sprejema ribičev iz pobratenih občin se je udeležil tudi podpredsednik ZIS, Zvone Dragan

PRVA KMEČKA TOMBOLA

IZVIRNA PRIREDITEV

Glavna nagrada konj Lipicanec za poštarja

Da izvrstnih idej ne manjka - to so znova dokazali prireditelji člani Turističnega društva z Vranskega prejšnjo nedeljo, ko so izvedli prvo kmečko tombolo. V poplavi raznoraznih tombol, tjer so glavni dobitki avtomobili, je bila tokratna tombola pravi biser, ki je pomenila prijetno osvežitev. Neutrudni predsednik vranskega turističnega društva Vlado Rančigaj je o kmečki tomboli razmišljal že nekaj časa. In ne zaman. V nedeljo je prva kmečka tombola na Vranskem privabila kar kakšnih 15.000 obiskovalcev iz domala vse Slovenije. »Če že dajemo v teh časih kmetijstvu tako velik pomen, potem pa ga dajmo še mi na Vranskem. Odslej bo to vsakoletna tombola. Na naši tomboli ni prostora za plastike in pločevino. Vsi dobitki so zares resno povezani s kmetijstvom,« je pripovedoval Vlado Rančigaj in si veselo mel roke, ko je videl, kakšne množice ljudi prihajajo na Vransko. In kakšni so bili dobitki? Konj Lipicanec, bik, junec, prašiči, odojki, zajčki, koze, kokoši, ozimnica, vreče krompirja, grablje, vile, nekaj tisoč kilogramov grozdja, med, jajca, zelje, drva... Največ sreče je imel poštar z Vranskega Štefan Pečovnik, ki je dobil konja

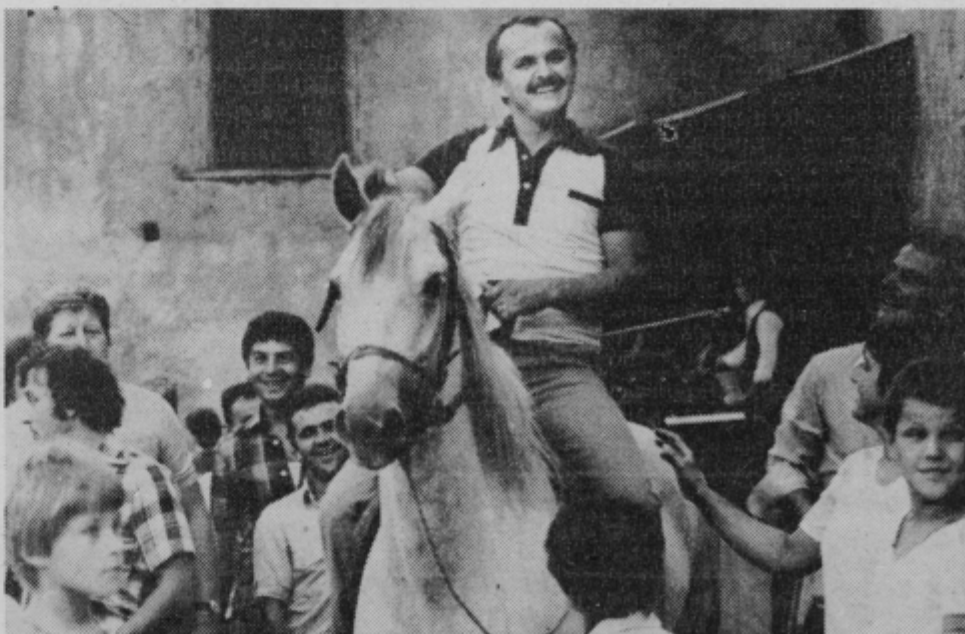
Lipicanca. V nedeljo popoldne je bilo na Vranskem veselo kot že dolgo ne. Tudi tisti, ki tokrat niso imeli sreče, niso obžalovali, da so prišli na to prireditev. Po tomboli je bilo pri gradu Podgrad veselo še dolgo v noč. Za ples in glasbo so skrbeli Slaki s fanti s Praprotna. Najbolj zanimivo pa je bilo po tomboli gledati pogajanja, ko so nekateri prodajali dobitke, drugi jih kupovali...

Prav gotovo ni bil edini cilj organizatorjev, da bi čim več

zaslužili. Navsezadnje govori o tem podatek, da so bile tombolske kartice le po petdeset dinarjev. Gre predvsem za nekakšno zabavno turistično prireditev, pri kateri je vseeno veliko dela. Toda, dokler bodo na Vranskem tako prizadevni kot so sedaj, lahko še marsikaj pričakujemo. Delajo pa zares vsi - od mladine do najstarejših.

Nekaj utrinkov s tombole je zbral fotoreporter Edi Masnec.

JANEZ VEDENIK

KOMENTAR

SE OBETA MLEČNA KRIZA?

Naslov v popolnosti ne odraža dejanskega stanja, saj delno mlečno krizo, skupaj z mesom, potrošniki že dlje časa občutimo na lastni koži. Tržna proizvodnja mleka je bila lani na celjskem območju manjša le za en odstotek (v Sloveniji za 6%) v primerjavi z letom 1980, vendar je bil padec zabeležen v polovici občin. Najhujši je seveda tisti, v najbolj »mlečnih« občinah, kot je na primer moziška.

Kmetje, ki so mlečno bolj specializirani, obupujejo, saj so se proizvodni stroški pridelave mleka tako povzpeli, da so skoraj že dosegli odkupno ceno mleka. Predvsem so se izredno podražila krmila.

Drug problem je seveda območna statistika: redimo 0,41 krave povprečno na hektar kmetijskih zemljišč. V organiziran odkup je vključenih komaj 57 odstotkov krav s povprečno letno 1624 litri odkupljenega mleka po eni, v odkup zajeti kravi. Na hektar zemljišča odkupimo 370 litrov mleka oziroma na prebivalca na Celjskem komaj 130 litrov. S temi podatki smo na repu evropske lestvice v proizvodnji mleka.

Ce bi na celjskem območju vključili v odkup mleka 86 odstotkov krav in bi povprečno po kravi znašal odkup 2515 litrov mleka, kot je na primer v moziški občini, bi letno odkupili okrog 82 milijonov litrov mleka, kar bi bilo dva in polkrat več kot do sedaj.

Zaradi zaostajanja mlečne in živinorejske proizvodnje v drugih republikah je razumljivo veliko pomanjkanje mleka na jugoslovanskem trgu. Tudi celjske mlekarne so lani prodale izven območja že blizu 9 milijonov litrov mleka v svežem stanju ali več kot četrtino svojega odkupa.

Vendar: dokler bomo na Celjskem odkupovali povprečno na hektar kmetijskega zemljišča le 370 litrov mleka, medtem, ko ga v Avstriji 894, ČSSR 812, Danski 1.782, Franciji 960, ZRN 1.722 itd., potem se stvari ne bodo premaknile.

Rešitev ni v nenehnem zviševanju cen, kot sicer s svojo računico misli večina zasebnih proizvajalcev, in v ohranjanju nizke produktivnosti ter »čakanju« na nižje cene krompirja in krmil, temveč v večji proizvodnji kreme na lastni zemlji. Sedanji različni intervencijski kmetijski skladi pa razumljivo lahko pripomorejo k izboljšanju stanja, tudi pri očitnih cenovnih in stroškovnih neskladjih.

MITJA UMNİK

ODKUP PŠENICE IN PRIPRAVE NA SETEV 82/83

PODVOJITI TRUD ZA DOBRO SETEV

Zadružne organizacije pred odgovorno nalogo ne smejo zatajiti

Bitka za hrano se nadaljuje, za prihodnjo kmetijsko sezono pa bomo morali napeti še več strokovnih in politično-akcijskih sil, kajti cilje, ki smo si jih zastavili, ne bo lahko uresničiti. Optimizem zaradi doseženih rezultatov je dokajšnje zagotovilo, da bomo uspeli.

Tudi na širšem celjskem območju in v posameznih občinah so že stekle temeljite priprave na jesensko setev, saj bi v Sloveniji že 20. septembra morali podpisati samoupravni sporazum o naročni pridelavi pšenice, pa tudi sladkorne pese.

Velenjska občina je svoj odkupni načrt za letošnje presegla za deset ton. Za prihodnje obdobje načrtuje manjše povečanje površin s pšenico, tako da bi v bilo skupaj posajene na petdesetih hektarih. Naročili bodo še en kombajn, saj so si ga morali letos sposojati. Če ne bo večjih motenj pri oskrbi z dobrimi semeni, gnojili in zaščitnimi sredstvi, potem računajo na povečan pridelek pšenice oziroma njenih tržnih viškov.

V žalski občini nameravajo zasejati pšenico na 787 hektarih, od tega v družbenem sektorju na 187 hektarih.

Toča je po svoje »urejala« planske obveznosti v šentjurski in šmarski, pa tudi celjski občini.

Na šmarskem območju so kljub temu izpolnili načrt, vendar bi ga lahko tudi presegli najmanj za 70 ton pšenice, če je prav toliko ne bi uničila toča z neurji. Za jesensko setev so dobro pripravljene, začela se je akcija za podpisovanje pogodb med kmeti, oskrbeli pa so se tudi že z dovolj kakovostnimi semeni. Pšenico nameravajo posejati na 150 hektarih.

Tudi celjsko občino je pri uresničevanju načrta odkupa pšenice zmotila toča s svojimi posledicami, tako da so odkupili za polovico manj, kot so načrtovali; to pa je trenutno 106 ton. Upoštevaje zmanjšane količine zaradi posledic toče, bodo odkupni načrt v kratkem izpolnili. Te dni so usklajevali načrtovani razrez za jesenske setvene naloge in nameravajo za prihodnjo sezono povečati posejane površine s pšenico od 100 in 120 do 130 hektarov. Značilno za celjsko občino je še to, da so površine zelo razdrobljene, o čemer priča podatek, da je za letošnjih sto hektarov, posejanih s pšenico, bilo potrebno skleniti in podpisati 94 pogodb s kmeti.

V konjski občini so za malenkost presegli svoj odkupni načrt. S pridelkom in donosi so bili zadovoljni, še bolj pa, ker niso imeli opraviti z ujma-

mi. Okrog 260 s pogodbami vezanih kmetov, je pridelalo 243 ton tržnih viškov pšenice. Velike težave so imeli v žetvi, saj spomladi naročenih in plačanih kombajnov še niso dobili. Konjski občani so prepričani, da bi morale krajevne skupnosti in njihove družbene politične organizacije v bitki za hrano za pšenico, storiti več. To pa je tudi eden izmed poudarkov predvidenega območnega agroživilskega posveta komunistov, ki bo najverjetneje še v tem mesecu.

V šentjurski občini so pričakovali 130 ton pšeničnih tržnih viškov, vendar pa so jih odkupili le 95 ton. Vzrok toča z neurji. Letos bodo pšenico zasejali na stotih hektarih. Zavedajo se težav pri uresničevanju zahtevnih nalog pri povečanju pšeničnega pridelka, saj so šentjurski kmetovalci v glavnem usmerjeni v živinorejo. S pšenico pa so navajeni zasejati le manjše površine, pretežno za lastno porabo.

V laški občini so za nekaj ton presegli odkupni načrt za pšenico, računajo pa, da bo tega presežka še več, kakšnih 20 do 25 ton. Semena in gnojila imajo nameravali so najprej posejati enake površine kot lani, vendar se bodo morali podrediti večjim zahtevam zaradi enotne akcije v republiki.

MITJA UMNİK

KROMPIRJEVA LETINA 1982

LETOS MANJ KROMPIRJA

Dovolj dragega pa ga je dovolj za ozimnico

Že dejstvo, da letos za ozimnico plačujemo kilogram krompirja po 11 dinarjev in 90 par oznanja, da sicer tipični slovenski plod iz zemlje, letos nikogar ne navdušuje. Niti potrošnika, niti pridelovalca.

Za celjsko območje sicer še ni enotne ocene krompirjeve letine, vendar se po sedaj zbranih podatkih o njegovi letini hvalijo edino na Kozjanskem. Sicer pa je treba poudariti predvsem dvojico: prvič, da ga je šlo manj v zemljo, najbrž tudi zaradi ne tako davne cenovne krompirjeve afere v Sloveniji, drugič pa, da ga je tudi iz zemlje prišlo dosti manj - se pravi, da krompirju tudi vreme ni bilo po godu. V Zgornji Savinjski dolini, posebej v Zadrečki dolini, bi danes težko dobili kakšnik sto kilogramov krompirja. Kmetje pravijo, da je bila letina slaba, nekateri so ga pridelali za polovico manj. Prodajali so sorto igor po 10 dinarjev,

Nasmeh ob obeh Okornovih s Polzele sicer velja letošnjemu krompirju, vendar z letino na splošno niso zadovoljni. Na celjskem območju smo ga letos pridelali manj, tisti pa, ki ga bodo kupovali za ozimnico, naj vedo, da je zrasel v glavnem na Dravskem polju.

Foto: TONE TAVČAR

cvetnik pa po 12 dinarjev, pa še to zelo majhne količine.

Tudi v Spodnji Savinjski dolini s krompirjevo letino niso zadovoljni. Krompir je neenakomerno kalil, bilo je preveč moče, zaradi toče in neurja pa se ni vsepovsod dobro obrastel. Boljši pridelek je bil na težji zemlji.

Zanimivo za letošnjo letino krompirja je še to, da se je po dolgem času zgodilo, da

so ga kmetje prodajali bolj poceni, kot pa velja še do 10. oktobra cena krompirja za ozimniški nakup. Ponavadi je bilo vedno obratno.

Res pa je tudi, da bodo nekaj letošnjega krompirja požrle tudi svinje, kar kmetom, zlasti manjšim pridelovalcem ob težavah in cenah s krmili, niti ne kaže preveč zameriti.

MITJA UMNİK

kors
35 let

kovinotehna

Celje

BIROSTROJ

podjetje za mehanografske in tehnične storitve ter zastopanje inozemskih firm 62000
MARIBOR, Glavni trg 17

- kot generalni zastopnik firme
robotron export-import
BERLIN, NDR

SOZD emona
Ljubljana

- kot uvoznik in prodajalec
robotron PROGRAMA

CENJENE STRANKE
OBVEŠČAMO
DA SODELUJEMO NA

SEJMU OBRTI

v Celju, od 17. do 26. sept. 1982 v OSREDNJI
DVORANI ŠRC GOLOVEC

Na našem razstavnem prostoru bomo prikazali delovanje knjigovodskega n obračunskega avtomata RGB 101, elektronske naprave lastne izdelave, ki jih uporabljamo pri servisiranju birotehničnih strojev.

Prodajne enote:

LABOD, GALEB, PRODAJNI CENTER HUDINJA
KOVINA Žalec, MERKUR Prebold,
OPREMA Šoštanj

KERAMIČNE PLOŠČICE »GORENJE«

14,2% ceneje pri nakupu z devizami!

NOVA AEROVA GRAFIKA

USMERITEV V INFORMATIKO IN V IZVOZ

Večino sredstev za naložbo zbrali sami delavci tozdv Aera s sovlagateljji

»AERO Celje je v prizadevanjih, da bi zaokrožil svojo reprodukcijsko celoto od proizvodnje celuloze in papirja, oplemenitenja, do kemične in grafične obdelave papirja, zaključil mnogo uspešnih vlaganj in integracijskih procesov s ciljem, da pospeši razvoj grafične industrije. V svojih naporih je bil prvenstveno usmerjen k zagotavljanju lastne surovinke osnove. Delavcem grafike pa je hkrati uspelo, da grafična industrija ni zaostajala v razvojno-tehnološkem smislu z nakupom modernih, tehnološko sodobnih grafičnih strojev.

S temeljito tržno raziskavo, tako domačega kot tudi tujih trgov in s preverjanjem dolgoročne razvojne usmeritve grafične industrije v Jugoslaviji ter vse večjega povpraševanja po izdelkih specializirane Aerove grafične proizvodnje s posebnim poudarkom na domačih potrebah računalništva in informatike in na izvozno usmerjenem proizvodnem programu.

(Iz govora podpredsednika zveznega izvršnega sveta Zvoneta Dragana)

Z otvoritvijo prve faze novih grafičnih prostorov Aera v Celju na površini 11.000 kvadratnih metrov, naložbene vrednosti blizu 500 milijonov dinarjev in okrog 120 milijonov dinarjev vredne tehnološke opreme, se je končal letošnji že tradicionalni Teden Aera. Poleg slavnostnega govornika, podpredsednika ZIS Zvoneta Dragana, so se ga udeležili še predsednik slovenskih sindikatov Marjan Orožen, član predsedstva CK ZKS Stefan Korošec, predsednik republiškega komiteja za industrijo in gradbeništvo Herman Rigelnik in drugi.

Po slavnostnem govoru in priložnostnem kultur-

nem programu, je nove proizvodne prostore TOZD Grafika AERO Celje odprl upokojeni stavec Peter Kusterle. Novi objekt pa ni pridobitev samo za TOZD Grafika, ampak tudi za vse delavce Aera v Celju, saj sta v njem še sodobni obrat družbene prehrane in obratna ambulanta.

Predvsem je treba poudariti, da so preko 60 odstotkov sredstev, potrebnih za to fazo naložbe, zbrali delavci TOZD Grafika in ostalih temeljnih organizacij združenega dela Aera skupaj s sovlagateljji.

Torej brez bančnih posojil, kar je v dosedanjih časih pravzaprav kar pre-

Podpredsednik ZIS Zvone Dragan

cejšna investicijska »bela vrana«; no, bilo je blagovnega posojila izvajalca - gradil je velenjski Vegrad - in posojila za opremo tujih dobaviteljev.

USMERJENOST V INFORMATIKO

Da si je Aerova grafika poiskala pomembno tržišče na področjih računalništva in informatike ter njenih informacijskih sistemih, je dobra poslovno-razvojna odločitev. Že danes predstavlja tiskanje neskončnih obrazcev tričetrtine vse grafične proizvodnje in v tej proizvodnji Aera ni para v Jugoslaviji.

Ta informacijska usmeritev pa daje Aerovim grafičarjem velike izvozne

Glavni direktor Aera Zvone Zupančič

možnosti na konvertibilnem tržišču. Tako že imajo dobre poslovne aranžmane v Zvezni republiki Nemčiji, Italiji, Švici in Franciji, predvsem pa gre za zadovoljevanje potreb IBM evropskega informacijskega sistema.

Ceprav so v Aeru še zadržali tudi staro klasično tiskarsko dejavnost, bolj za tiskanje tiskovin, blokov in zelo malo knjig, sodi v okvir grafične dejavnosti še obrat samolepilnih etiket, darilnih in ovojnih papirjev in nova proizvodnja loterijskih srečk.

Aerova grafika ima jasen koncept nadaljnega razvoja, tako da dobiva že tudi v sedanji fazi izgradnje nove grafike stara celjska tiskarska tradicija no-

V ospredju direktor TOZD Grafika Drago Vračun v družbi z upokojenim stavcem Petrom Kusterletom, ki je prerezal vrvico in tako simbolično slavnostno odprl nove proizvodne prostore Aerove TOZD Grafika.

ve tehnološke in poslovne spodbude ter razvojne možnosti, ki se bodo odražale še posebej v izvozni usmerjenosti in prodornosti. To je posebej v svojem govoru poudaril tudi podpredsednik ZIS Zvone Dragan, saj je znano, da je vsa jugoslovanska grafična in še posebej kemična industrija preveč uvozno usmerjena.

Nov objekt TOZD Grafike pa je tudi lokacijsko združil dosedanje obrate, porazmetane na različnih koncih in krajih Celja: to pa pomeni boljšo organizacijo dela, manjše transportne stroške in podobno.

PRODOR NA TUJE

Omenili smo že izvozne možnosti na zahtevnem tržišču razvitega Zahoda, toda Aero ubira tudi poslovna pota v dežele v razvoju. Oblikovanih je že pet projektov, od katerih je najbolj izdelan tisti za dodelavo na Malti, v pripravi pa so še poslovni projekti za izvoz znanja in tehnologije v Sirijo, Egipt, Angolo, medtem ko se bodo prav prihodnji mesec začeli pogovori o poslovnem sodelovanju z Nigerijo.

Aero, TOZD Grafika, si po uveljavitvi na jugoslovanskem tržišču pričena torej utirati pota za svoje kakovostne izdelke vedno bolj v tujini. Tehnološko zahtevna in visokokakovostna proizvodnja obrazcev in etiket postaja vedno pomembnejši vir deviznih dohodkov, ne-

skončni obrazci pa eden izmed nosilnih, tehnološko najbolj obdelanih proizvodov Aerovega izvoza na konvertibilna tržišča in v dežele v razvoju. Na spisku, ki pove, kam vse izvažajo Aero, je že čez trideset dežel.

STROKOVNOST IN POGLED NAPREJ

Današnja podoba moderno organiziranega Aera in v njem specializirane grafične dejavnosti je dobil kolektiv z dobrim delom, znanjem in široko strokovno razgledanostjo. Aerovce zanima vse novo v svetu, posebno tisto, kar je vsekakor vredno vedeti za izpopolnitev in obogatitev proizvodnega programa.

Aero je vedno segal k visoki, zahtevni tehnologiji, ko se je odločal o svojih razvojnih novostih. Tako pa je ravnal še posebej pri izbiri specializiranega grafičnega proizvodnega programa.

Proizvodnja obrazcev in etiket ni odločilno spremenila samo podobe in delovnega utripa v Aeru, ampak je tovrstna specializacija omogočila hiter pretok informacij in računalniško obdelanih podatkov v jugoslovanskem prostoru.

Aerova specializirana grafična dejavnost gre nenehno v korak z razvojem računalništva, poslovno-informacijskih sistemov in sistemov označevanja v industriji, trgovini in splošni porabi.

TLA ZASLUŽIJO VEČJO POZORNOST

Pri novogradnjah in adaptacijah še vedno premalo mislimo na izdelke za tla. Klinker keramične ploščice si zaradi videza in kvalitete vedno bolj odpirajo vrata v naše domove. Tla pa niso pomembna samo v bivalnih prostorih, ampak tudi v hlevih. Ne le počutje živine, tudi prireja je v mnogočem odvisna od tal.

KLINKER KERAMIČNE PLOŠČICE

Izbira talne obloge ni lahka. Posebej še, ker vedno iščemo obloge, ki bodo zadostile vse naše zahteve. Tako hočemo najti oblogo, ki bo lepa, poceni, odporna proti obrabi, varna za stopanje, razen tega pa še topla, zvok dušeca in seveda lahka za nego.

Med boljše materiale za tla strokovnjaki uvrščajo tudi klinker keramične ploščice. Te so zanimive zlasti za tiste prostore, kjer želimo imeti talno oblogo neobčutljivo za vodo. Torej za kopalnice, stranišča, kuhinje in gospodinjne prostore. Tako na primer za predsobe, veže, vetrnike, garderobe, za stopnišča in stopnice. Še posebej pa so klinker keramične ploščice uporabne za vse območje na prostem s terasami, vrtnimi potmi in stopnicami.

Nikjer ni zapisano, da ne bi smeli s klinker keramičnimi ploščicami obložiti tudi stene v dnevni sobi ali ves jedilni kot. Seveda to ne bomo naredili samo zaradi lepega izgleda, ampak tudi zato, da nam bo šlo čiščenje lažje in hitreje od rok.

Napisali smo že, da so klinker keramične ploščice zelo blizu idealni talni pa tudi stenski oblogi v nekaterih

prostorih. Nismo pa še dejali, da so nadvse higijenske, da se ohranijo čiste in da so skoraj neuničljive.

Klinker keramične ploščice, ki jih dobimo na našem trgu, lahko uporabimo povsod v hiši in zunaj nje. Nadvse primerne pa so tudi za oblaganje fasad. Tako široka možnost uporabe daje tem ploščicam odpornost za kisline in luge, milnice in mastne snovi. Odporne so tudi na temperaturne spremembe. Med značilne karakteristike kvalitete klinker keramičnih ploščic pa strokovnjaki uvrščajo tudi visoko tlačno trdnost, visoko trdoto in nizko vodoopojnost.

TUDI V HLEVU SO TLA POMEMBNA

Bivanje govedi in svinj je pomemben pogoj za uspešno proizvodnjo, posebej, ko govorimo o intenzivni vzreji. Še posebej je to pomembno zaradi klimatskih razmer v naših krajih. Srečujemo se namreč z vročino, pa tudi s hudim mrazom. Zato moramo v hlevih še posebej paziti na termo in hidroizolacijo. Seveda je nadvse pomembno, kako je zgrajen hlev. Pomembno pa je tudi iz kakšnega materiala napravimo tla. Pri intenzivni vzreji moramo skrbeti za vrsto pomembnih ekoloških dejavnikov. Omenili smo že termoi-

zolacijo in hidroizolacijo. Tema dvema pomembnima dejavnikoma moramo pristeti še: temperaturo, vlažnost, sestavo zraka, svetlobo, velikost prostora, ventilacijo, uravnavanje klime in še drugo.

V zadnjem času pa se je pojavila na trgu vrsta novih izdelkov. Največ teh izdelkov je bilo še pred kratkim iz uvoza. Šele pred dobrimi sedmimi leti se je pojavil prvi domači pod enakovrednimi karakteristikami kot uvoženi izdelki. To je izdelek Hlevit. Prednost vseh teh izdelkov je očitna. Najpomembnejše je to, da so odlični toplotni in vodni izolatorji. Pomembno pa je tudi to, da je polaganje dokaj enostavno. Tla pa ostanejo kvalitetna tudi po dolgih letih uporabe.

Prav zaradi teh ugodnosti te materiale v velikem številu uporabljamo pri nas pri gradnji modernih družbenih in zasebnih hlevov. Ker pa je čedalje težje dobiti izdelke iz tujine, se do sedaj skoraj povsod uporablja domači Hlevit. Ta proizvod je v celoti zadovoljil domače strokovnjake. Še več, v nekaterih ozirih je dokazal, da je celo boljši od podobnih tujih izdelkov. Vse to pa je v času stabilizacijskih prizadevanj še pomembnejše. Saj bodo načrtovalci in investitorji novih hlevov lahko vgrajevali material, ki po kvaliteti ne zaostaja za podobnimi tujimi materiali.

V podnaslovu smo zapisali kje dobimo te ploščice. Vprašanje je vmesno, saj teh klinker keramičnih ploščic še vedno primanjkuje na našem trgu. Zares, če imamo srečo, jih lahko kupimo v trgovinah, ki sicer ponujajo gradbeni material oziroma keramične ploščice. Toda zakaj jih ni dovolj na trgu? Na to vprašanje so nam v komercialni službi LJUBEČNE odgovorili z vrsto podatkov. »Ljubečna« je edini proizvajalec teh ploščic po posebnem »vlečenem« postopku. Je tudi edini proizvajalec tako glaziranih ploščic in tako tudi eden redkih na zunanjem trgu.

Prav zato komaj pokrivajo vse potrebe v Jugo-

Ljubečna Celje

slaviji. Zadnji dve leti pa so s svojimi izdelki vedno bolj prodirali tudi na zunanje tržišče. V prihodnjem obdobju bodo večje količine namenjene izvozu. To pa ni čudno, saj je interes za njihove izdelke vedno večji. Zlasti v sosednjih in državah tretjega sveta. Kljub vsemu pa bodo v Ljubečni storili vse, da bodo zadovoljili potrebe tudi domačega trga.

Podobno je tudi z izdelkom za tla v hlevih Hlevitom. Tudi tega proizvoda kdaj pa kdaj zmanjka v trgovinah. Tudi to ni čudno, saj v Jugoslaviji vedno več hlevov gradimo na novo, pa tudi obnavljamo jih.

PODATKI O »LJUBEČNI« CELJE

Delovna organizacija LJUBEČNA Celje je industrija keramičnih, kisli-

noodpornih in opečnih izdelkov. Tradicija te delovne organizacije je dolga in sega desetletja v zgodovino. Ves čas delovanja so si člani tega kolektiva prizadevali delati čimveč in čimbolj kvalitetno. To jim je vedno uspelo, saj so s svojim delom ponesli ime svoje tovarne daleč po svetu. Tudi zdaj štiristočlanski kolektiv v dveh TOZD in delovni skupnosti skupnih služb uspešno uresničuje planske naloge. Z optimizmom gledajo tudi v naslednje srednjeročno obdobje, čeprav jih podobno kot druge pesti kopica problemov. Med največje uvrščajo ceno energije, ki jim vse hitreje draži proizvodnjo in s tem seveda tudi izdelke.

Vendar pa skušajo narediti vse, da je podražitev njihovih izdelkov čimmanj. Čeprav v tem vedno ne uspevajo, so prepričani, da so njihovi izdelki tako kvalitetni, da tudi manjše podražitve ne ogrožajo njihovega plasmata in uporabne vrednosti.

Veliko pozornosti v tej delovni organizaciji posvečajo nadaljnjemu razvoju. Tako vsako leto namenijo tržišču vsaj po en nov izdelek. Letos bodo ponudili tržišču tlakovec »Antik«. To je tlakovec, ki je izdelan ročno in namenjen uporabi v notranjih prostorih.

Upajo, da bodo uspešno nadaljevali tudi v naslednjem srednjeročnem obdobju.

Trgovska delovna organizacija

SOZD
merx
CELJE

»TEKO«

63000 Celje, Gubčeva 2

Ta teden v prodajalni »MELODIJA«:

kitare, pianina PETROF, FÖRSTER, LINA, harmonike, pihala, godala, violine, orgle, kasete, gramofonske plošče in albumi, velika izbira notnega materiala in strokovne literature.

MIRAN SATTLER

**PALČEK,
ROKE
KVIŠKU!**

22

Leta 1947 so na Štajerskem strašile nekatere bande – same so se imenovale »križarska vojska«. Po dokumentih o njihovem delovanju in o tem, kako jih je ljudstvo zatrla, je napisana naša pripoved. Nekateri udeleženci in kraji imajo drugačna imena, kar pa bistveno ne vpliva na opis posameznih prizorov in resničnost takratnih dogodkov.

»Pomagajte, zadet sem!« se je oglasal glas s tal. Miloš se je znova zadril skozi okno: »Ranjenca imamo! Počakajte!« »Tudi mrtveca!« je rekel nekdo. Soba se je znova zganila. »Mir, prmejduš!« Miloš je že kdo ve katerič preložil brzostrelko iz ene roke v drugo. »Kdo je mrtev?« »Jože!« »Suštar?« »Ja!« »In kdo je ranjen?« »France!« »Hudo?« »Ja!« Miloš se je zadril: »Eden je mrtev, drugi je hudo ranjen! Počakajte!« Komandir patrolje je odvrnil: »Nič več ne bomo čakali! Vaščani, pridite ven!« »Nihče ne bo odšel, če mu ne dovolim! Ste razumeli?!« Tako ga bom podrl!

»Stoj! Stoj!« Še glasnejši pa je bil Rudi, ki se je zadril v gostilno: »Obkoljeni smo!« Nekdo je razbil luč. Miloš in Rudi sta se postavila vsak na eno stran okna. Rafali so udarjali v zid. Šipe so žvenketale. »Na tla, norci!« je vpil Miloš. Vaščani so izgubili glave. Po gostilniški sobi so begali kot prestrašene kure. »Na tla, hudiči!« Miloš se je drl in stiskal k steni. Vaščani so ga naposled ubogali. Polegli so po tleh. Trije, štirje so še vedno brezglavo hodili po prostoru, dvigali roke in vpili. Nekdo je klical boga na pomoč. Nekateri besede so se spremenile v grgrajoče glasove. Posamezniki so ječali in ihteli. Ti so bili najbolj razumljivi. Dva sta vpila kot pastirja. Premikala sta se rahlo sklonjena, stopala na telesa, ki so obmirovala na tleh, in širila roke, kot bi tipala.

Ta čas streljanje ni jenjalo. Miličniki so s kratkimi rafali brizgali po vratih in oknih. Prava zmeda v gostilni se je za trenutek poglobila. Vaščani so počivali v svojem strahu.

Miloš je pomislil, kako bi si rešil glavo. Rudi se je previdno, stopinjo za stopinjo pomikal proti vratom. Pod nogami mu je škripal omet. Butnil je ob človeka na tleh.

Rafal je zasikal skozi okno. Obe opotekajoči postavi v sobi sta se zgrudili. Več glasov je hrati zajakalo. En sam je začel mlo prositi: »Pomagajte, zadet sem! Pomagajte!«

Streljanje je prenehalo. Miloš je pocedil skozi zobe. »Rudi, zdaj pazi!« Zunaj so zaslišali glas: »Vaščani naj pridejo ven! Ste slišali? Izpustite vaščane!«

Miloš je grozeče opozoril: »Da mi nihče ne odpre gobca!« Nato se je zadril skozi okno: »Počakajte!« Križarjev je hotel pridobiti čas. »Ne vem, kje sta I...« »Ciril!« je rekel proti Rudiju. »Hudiča bi mogla že zdavnaj usekati!«

»Če ju niso oni?« je znil Rudi.

»Palčka niso dobili! Brez skrbi!«

Vaščani so se začeli spet polagoma premikati. Nekateri so hoteli vstati, pa jih je ustavil Milošev ukaz. Tako so ostali na kolenih, obrnjeni proti oknu, ob katerem sta stala križarja.

Miloš se je drl, kot bi bil v hlevu. Nekaj kmetov je že vstalo. Tisti okoli mrtveca in ranjenca so ostali na kolenih.

»Vaščani, pridite ven!« je pozival komandir miličniške patrolje Nemgar. »Pridite ven!«

»Nikamor ne bo nihče šel!« je vpil Miloš. »Ali slišite? Nikamor!« Živčeno se je spet ozrl v Rudija in vprašal: »Kje za vrata tičita?!«

Palček in Ciril sta se priplazila do hiš na drugi strani ceste pred gostilno. Slišala sta miličnikov poziv in Milošev odgovor.

Napela sta oči in odkrila miličnika v njunih zaklonih. V gostilni je bil mir. V hišah v vasi je bilo slišati vedno več ropota in glasov. Po hišah so ponekod prižgali luči, a jo tudi brž ugasnili. Palček se je zavedal, da je vas pokonci.

Namignil je Cirilu. Hkrati sta namerila proti miličnikom, ki sta jima kazala hrbet. Miličnika sta bila oddaljena drug od drugega kakšnih deset metrov. Med njima je bil kup gramoza.

Komandir patrolje Jože Nemgar se je brez besed vrnil na glavo in obležal zviti v klobčič. Kri mu je tekla iz odprtih ust. Miličnik, ki ga je vzel na muho Palček, se je najprej vzpel, kot bi hotel splezati v noč, nato pa se je zgrudil. Orožje mu je zletelo iz rok. Palček je kot podlasica svignil k njemu. Miličnik se ni premaknil.

Nato sta se Palček in Ciril pognala na drugo stran kupa gramoza. Nad glavama so jima zasikale krogle.

Palček je zakričal:

»Še en hudič je nekje!«

Obležala sta za gramozom. Nista tvegala pogleda čezenj.

»Kaj je?« je vprašal Palček.

Ciril ni odgovoril. Preveč je bil zadihan. Ne da bi počakal na odgovor, je Palček znova živčno vprašal: »Ga vidiš?« Odplazil se je proti koncu kupa.

Od tam je zagledal nekaj metrov pred seboj negibnega komandirja patrolje, zvitega v klobčič. Podr ga je bil Ciril. Slišal ga je, kako hrope, kako mu kri klokota. Z enim skokom je bil pri njem. Hip nato je rafal zrahljal gramoz, za katerim se je še vedno stiskal Ciril.

Odmev strelav se še ni poglobil, ko se je ob gostilni nenadoma dvignil tretji miličnik ter izpraznil saržer v smeri proti gostilniškemu vhodu in proti obema križarjema v zaslonih, kjer sta obležala njegova tovariša. Nato se je v senci hiš jadno umaknil.

»Palček!« Miloš je vpil iz gostilne. »Palček, si ti?«

»Ja, vse je v redu!« je zakričal Palček nazaj in vstal ob komandirju Nemgarju, ki je umiral.

SEJE SVETA ZA TELESNO KULTURO NI BILO

3. seja Sveta za telesno kulturo pri predsedstvu Občinske konference SZDL Celje ni bila sklepčna! Šest delegatov se je opravičilo, ostali pa so menda še bili na dopustu. Tako je za štirinajst dni predstavljena izredno zanimiva tema, ki je bila na dnevnem redu, gre pa za ugotovitve službe družbenega knjigovodstva (po nalogu Zvezne konference SZDL) o nepravilnostih v zadnjih šestih letih v nekaterih večjih celjskih športnih kolektivih. Na vso srečo v Celju ne gre za odkritje kakšnih večjih prekrškov, vendar pa je bilo ugotovljenih cela vrsta manjših, ki tudi niso v ponos posameznim upravam. SDK oz. njeni inšpektorji so pri pregledu ugotovili celo vrsto drobnih pomanjkljivosti, ki kažejo, da posamezne uprave delajo vse preveč po domače. Se najhujši prekrški so verjetno v tem, da marsikje ni jasno, koliko vstopnic je bilo za posamezne srečanja tiskanih in prodanih ter so se posamezna sredstva prelivala v tako imenovane "črne fondse". Po besedah predsednice Sveta za telesno kulturo Magde Urh gre za takšne pomanjkljivosti, ki jih bo z vestnim delom možno odpraviti ter zagotoviti normalno poslovanje. Vse to pa bo tudi ena glavnih delovnih nalog Sveta za telesno kulturo v obdobju do konca leta.

T. VRABL

ATLETINJE TRETJE

V lepem vremenu in odlični organizaciji AD Kladivarja je bilo v Celju letošnje tekmovanje za atletski pokal Slovenije v kategoriji mladink. Nastopilo je preko 100 mladink in 11 klubov Slovenije. Največ uspeha so imele tekmovalke Maribor pred Olimpijo in Kladivarjem. Ekipe Velenja iz Titovega Velenja je bila deveta. Med posameznicami je v celjski vrsti imela največ uspeha Kristina Jabinšek, ki je zmagala v metu kopja z rezultatom 37, 18 ter tretje mesto v metu krogle - 10,76 cm. Zelo dobro drugo mesto so osvojile še Marija Štravs v metu na 800 metrov, Silva Svetelšek v metu diska ter štafeta 4 x 100 m. Mlade atletinje Anita Seles, Renata Keresteš, Nataša Erjavec in Darja Naraks pa so potrdile svoje mesto med najboljšo šesterico finalistk.

JK

NA KRATKO

NAMESTO ALHOSA - ZAGORJE

Košarkarji Libele so povabili v Celje košarkarje Alhosa iz Sarajeva, ki naj bi vadili v mestu ob Savinji in odigrali dve tekmi z Libelo. Zal gostov ni bilo in tako sta odpadli tudi načrtovani tekmi! Da pa bi vrzel zakrpali, so Celjani povabili v goste Zagorje, ki je sicer nudilo močan odpor celjski Libeli, toda kljub temu izgubilo z rezultatom 101:82. Srečanje sta sodila Zelič iz Laškega in Janžek iz Celja.

KADETKE LIBELE BREZ PORAZA

Te dni so igralke Libele dosegle nov uspeh. V tekmovanju kadek in mladink so celjske košarkarice premagale Litijo 96:26. Najboljše strelke: Cencelj 28, Ferme 28, Jošt 19, Jarh 10, Novak 6, Zumer 2.

Pred tem so kadetkinje premagale Maribor 73:50, v Ptujju Dra-

PARTIZAN, TEKNO IN OLIMPIJSKE IGRE V SARAJEVU

Ze blizu 100 kuponov v bobnu za zaključno žrebanje v nagradni igri »Partizan« priča o precejšnjem odzivu naših bralcev. Seveda pa je pred nami še kar 15 kol naše nagradne igre Partizan, s tem pa tudi celotne radijske oddaje »Iz življenja in dela društva Partizan«, v kateri bomo brez dvoma še slišali in brali marsikaj zanimivega iz življenja partizanskih društev v celjski regiji. Danes bo za vas brez dvoma zanimiva novica, da je pokroviteljstvo nad zaključno nagradno igro Partizan prevzela TRGOVSKA DELOVNA ORGANIZACIJA TEKO iz SOZD-a MERX. Srečni dobitnik bo torej po-

MEMORIAL JOŽETA KLANJŠKA - VASJE V CELJU

TRETJA ZMAGA CELJANOV

Med gosti je bil tudi general Ivan Dolničar

V odlični organizaciji je bilo na celjskem strelišču XV. republiško tekmovanje za memorial JOŽETA KLANJŠKA - VASJE, narodnega heroja, komandanta XIV. divizije, generala in dolgoletnega predsednika Strelske zveze Slovenije. Tekmovalo se je z malokalibrsko puško v trojnem položaju od 600 možnih krogov ob sodelovanju štirinajstih najboljših slovenskih ekip.

Kot častni gostje in pokrovitelji tega tradicionalnega tekmovanja, so si tekmovalci med drugimi tudi ogledali: general Ivan DOLNIČAR-JANOŠIČ, predsednik SZS Janez RESEK, general Kosta BIZJAK ter še mnogi republiški in občinski predstavniki družbenopolitičnih skupnosti. Celjsko strelišče, ki je prenovljeno, je bilo vzorno pripravljeno, za kar ima veliko zaslug Ivan JERAM, oskrbnik strelišča in pa strelci sami, ki so s prostovoljnim delom polepšali strelišče. Ekipno so že tretjič slavili Celjani, ki so nastopili v postavi: Barbara JAGER 467, Alenka JAGER 480, Tone JAGER 492 in Jože JERAM 492 krogov. Celjani so za zmago prejeli prehodni bronasti kip borca, ki ga podeljuje republiški odbor Zveze borcev NOV SR Slovenije, pokal v trajno last od republiškega sekretariata za ljudsko obrambo ter plaketo

Zveze združenj borcev NOV občine Celje.

Med ekipami so drugo mesto zasedli strelci iz Kamnika, sledijo Kovinar - Store, Škofja Loka, Slovenj Gradec, Trebnje, Krim - Ljubljana, Griže, Ptuj in ostali. Med posamezniki je zmagal Marjan Repič, Kamnik s 508 krogi, sledijo pa Jože Jeram in Tone Jager s 492, Borut Zalar - Trebnje 490, Jani Mrkun - Lj. 487, Zdravko Urnkar - Kamnik 487, Alenka Jager 480, Branko

Malec - Store 475, Oto Pok - Slov. Gradec 469, Barbara Jager 467 kr. in ostali. Najboljši posameznik je od sekretarja za ljudsko obrambo prejel za nagrado zračno puško, nekaj ostalih najboljših strelcev pa knjižne nagrade. Po pravilniku bodo Celjani kot letošnji zmagovalci, tudi drugo leto organizatorji tega prvenstva in upamo, da bodo tudi v prihodnje uspehi, tako na organizacijskem, kot na tekmovalnem področju.

T. J.

ODBOJKARSKI KLUB GOLOVEC

ŽENSKA ODBOJKA

Z zavzetim delom do večjih uspehov

O položaju ženske odbojke v Celju in o pripravah Odbojarskega kluba Golovec na novo sezono smo se pogovarjali s Hinkom Jagrom.

Za začetek morda nekaj besed o lanskim sezonam: »Realno je bila uvrstitev v prejšnji sezoni uspešna, saj smo osvojili 4. mesto v Slovenski odbojarski ligi. Bilo je nekaj izgubljenih tekem, ki bi jih lahko dobili, če bi igrale tiste igralke kot na začetku sezone, tako pa je prihajalo v prvi ekipi do stalnih sprememb.«

Kako ste rešili problem trenerja?

»Trener OK Golovec je sedaj Rado Planteu, jaz pa mu bom zaenkrat še pomagal.«

Kako potekajo priprave na bližajočo sezono?

»S pripravi smo pričeli v ponedeljek, 23. avgusta na Gričku, s 1. septembrom pa smo se že preselili v telovadnico. Doslej smo se vsako leto udeležili priprav v Savudriji, kjer so dekleta delala zelo zavzeto. Letos za priprave, žal ni bilo denarja.«

Je prišlo v ekipi do kakšnih sprememb?

»Ekipo sta zapustili sestri Voh iz Šempetra. Ni logično, zakaj sta odšli v nižji tekmovalni razred, kajti po kvalitativni sodbi v višji tekmovalni krog. Izguba teh dveh igralk je tudi dokaj oslabila naše vrste, kajti z njima bi se lahko v tej sezoni borili za 1. mesto v SOL.«

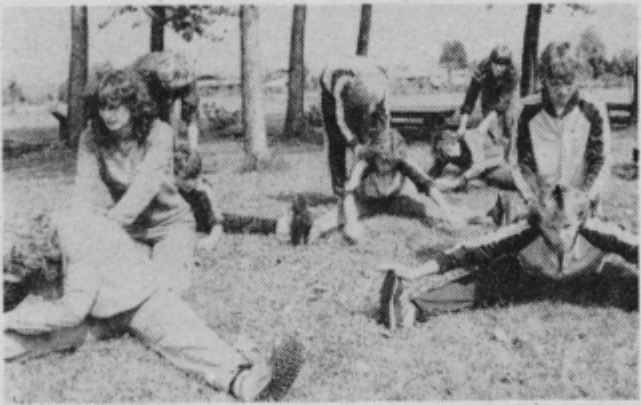
Ali lahko govorimo o krizi v ženski odbojki v Celju?

»O krizi bi lahko govorili že dlje časa. Ko so z aktivnim igranjem prenehale starejše igralke, tiste, ki so igrale v zvezni ligi, ni bilo mlajših igralk, in to je bil začetek krize. Dokler ni dela z mladimi, tako da imamo poleg prve ekipe še dve ekipi iz katerih lahko črpaš igralke, ni mogoče kakovostno delo. Kajti pri ženskam je igralni čas veliko krajši kot pri moških.«

In na katere igralke lahko letos računate?

»Letos lahko računam na 14 igralk, od tega je polovica mlajših: Koradžija, Zuntar, Leban, Jager, Rajniš, Pahič, Pihler, Vignjevič, Peras, Anderle, Mlakar, Štefanec, Završki in Jurše.«

MATEJA ZALOŽNIK

PRIPRAVE V ŽALCU IN NA DOBRNI

Državna alpska ženska reprezentanca je bila na pripravah v Zalcu in na Dobrni. Trener Jože Šparovec je pogoje za treniranje v teh dveh krajih pohvalil in dejal, da bodo drugo leto zopet prišli. Suhih treningov je sedaj konec in želijo si, da bi čimprej zapadel sneg. Na pripravah so bile Porenta, Zavadlav, Klinar, Blažič, Mavec, Leskovšek, Tome, Peharc, Kaprol in Česnik. Na sliki: z Zalcem in Dobrni TONE TAVČAR

ŽOGA JE OKROGLA

V republiški ligi sta oba ligaša v 4. kolu zmagala. Rudar iz Titovega Velenja v Kopru 1:0, Šmartno pa doma nad Tabor - Jadranom 4:1. Pri Rudarju je bil strellec Čelič, pri Šmartnem pa Podvratnik, Prašnikar 2 in Božičević. Na lestvici je Rudar četrti in Šmartno peto. V 5. kolu bo Rudar igral doma proti Rudarju iz Trbovelj, ki je osmi, Šmartno pa gostuje v Izoli, ki je tretja.

V vzhodni ligi so odigrali 3. kolo. Znova so bili razporejeni strelci Kladivarja, ki so kar sedemkrat zadeli mrežo novince Boča. Elkoj je doma premagal Dravo 2:1, Dravinja je presenetljivo zmagala v Zagorju proti Proletercu 2:1, izgubil je samo Steklar in to visoko z Aluminijem 6:2. Kladivar se je tako z enim remijem in dvema učinkovitima zmagama (6:0 in 7:0) povzpел na drugo mesto. Pri tem pa je treba omeniti, da je imel v prvih treh kolu same lažje nasprotnike in novince (Dravinja, Ljutomer, Boč). Pravo vrednost Kladivarja bomo videli v prihodnjem kolu, ko gostuje proti trenutno vodeči ekipi Brežice na njenem terenu. Brežice so še neporažene. Elkoj je peti, Dravinja šesta in Steklar sedmi. Elkoj bo igral doma s Fužinarjem, Dravinja z Aluminijem, Steklar pa mora v goste k Dravi.

TV

ZANIMIV ROKOMETNI PLES

Vse več je tekmovanj v rokometnih ligah, saj so zdaj startali tudi v II. zvezni ligi. Šostanj je v uvodni tekmi doživel poraz v Umagu proti Istraturistu 25:24, najboljši strellec pa je bil Potočnik (11). V 2. kolu bo Šostanj igral doma z Moslavino, ki je v prvem kolu zmagala.

V moški republiški ligi je pripravila presenečenje selekcija Aera Celje, ki je premagala Branik 29:26 (najboljši strellec Medved 7), medtem ko je Minerva z Rudarjem odigrala srečanje včeraj. V ženski ligi so visok poraz doživele igralke Šmartnega proti Dravi na domačem igrišču 28:18, najboljša strelka pa je bila Šmerčeva (7). Aero Celje gostuje v 3. kolu pri Peku v Trzinu, Minerva v Veliki Nedelji, Šmartno pa pri Iskri.

Koncem tedna bodo startali tudi v I. B zvezni ligi, in sicer z našega območja dve ekipi: moška ekipa Aera Celje (1. kolo doma z Vitexom) in ženska ekipa Velenja iz Titovega Velenja.

TV

3. CELJSKI KOLESARSKI MARATON

bo v nedeljo, 19. septembra s startom med 8. in 9. uro na petih startnih mestih in sicer: v Celju pred halo Golovec, v Slovenskih Konjicah pri Domu teritorialnih enot (na cesti za Žiže), v Poljčanah pri bencinskem servisu Petrol, v Podplatu na križišču za Rogosko Slatino, v Šmarju pri Jelšah pri avtobusni postaji in v Sentjurju pri motelu Merx.

Organizator je Kolesarski klub Merx Celje, startnina za posameznika pa je 150 din. Na 3. Celjskem kolesarskem maratonu v dolžini 80 kilometrov lahko sodelujejo vsi, ki so starejši od 15 let, mlajši pa lahko vozijo le v spremstvu staršev. Kontrolni kartoni bodo v prodaji uro pred startom, vsak udeleženec pa ga mora dati žigosati na zadnji strani. Vsak udeleženec kolesarskega maratona, ki je imetnik kartončka, je nevarno zavarovan pri Zavarovalni skupnosti Triglav. Pokrovitelj letošnjega maratona je Polnilnica Coca-cola iz Zalca.

TV

KOTALKARJI V TITOVEM VELENJU

V soboto, 18. septembra, bo v Titovem Velenju ponovno velika kotalkarska prireditev, ki jo pripravlja domače kotalkarsko društvo. Gre za organizacijo pionirskega, mladinskega in članskega državnega prvenstva. Dopoldne bodo na sporedu obvezni liki, ob 15. uri bo uradna otvoritev državnega prvenstva, zatem pa tekmovanje v prostem programu. Od 18. do 19. ure bo na sporedu še revijski nastop kotalkarjev, ob 19. uri pa zaključek prvenstva in razglasitev rezultatov. To bo letos že tretja kotalkarska prireditev v Titovem Velenju, ki je še pred leti bilo središče jugoslovanskega kotalkanja. Po prekinitvi se zdaj kotalkanje znova uspešno uveljavlja.

TV

TANJA GOBEC NAJBOLJŠA

Na kegljišču Golovca so sklenile letošnje regionalno prvenstvo najboljše kegljavnice celjskega območja. V zadnjem nastopu je sodelovalo 31 kegljačic. Najboljša štirinajstletnica si je priborila pravico sodelovanja na republiškem prvenstvu. Največ uspeha pa so imele kegljavnice Celja, ki imajo deset finalistk, dve Zalec ter po eno predstavnic Obnovo in Sentjur.

V zadnjih nastopih so najboljši rezultat dosegle Jožica Šesko 871, Magda Urh 860 in Tanja Gobec 847, ki je tudi ob koncu zmagala. Končni vrstni red najboljših kegljavk, ki so se uvrstile na republiško prvenstvo je naslednji:

Tanja Gobec 2533, Tončka Pečovnik 2503, Jožica Šesko 2498, Magda Urh 2490, Metka Lesjak 2471, Vesna Kranjc 2471, Lojzka Bajde (vse Celje) 2461, Lidija Kropil (Sentjur) 2406, Eva Ludvik (Celje) 2385, Lila Nežman (Celje) 2359, Zdenka Zimšek (Obnovo) 2346, Biserka Peter (Celje) 2341, Mira Kuder 2340 in Štefka Štampar (Oba Zalec) 2336 kegljev.

J. KUZMA

NAGRADNA IGRA PARTIZAN

5

Leta 1981 je bil v Celju ustanovljen nov Partizan oziroma novo partizansko društvo. Katere je to?

Partizan Nova vas
Partizan Polule
Partizan Pod gradom

Pravilen odgovor obkrožite, kupon izrežite, nalepite na dopisnico in z vašim naslovom pošljite na naše uredništvo najkasneje do 24. septembra 1982.

NAGRAJUJE HMEZAD, TOZD MALOPRODAJA, BLAGOVNICA ZALEC!

Obveščamo vas

- v petek, 24. septembra ob 15. uri popoldan se bo na igrišču Partizana Petrovčeve srečalo več pionirskih nogometnih ekip. Turnir bodo popestrile članice domačega Partizana, ki se bodo s članicami Partizana Gaberje pomerile tudi v nogometu. Dovolj zanimivosti tudi za gledalce...

- v nedeljo 26. septembra ob 8. uri Partizan Gaberje organizira III. množično preprosto orientacijo za Debeljakov memorial. Start in cilj sta na Gričku. Vsi udeleženci prejmejo značko in nalepko HOJE ter posebna spominska priznanja. Rok prijave 3-članskih ekip je 24. 9. 82. Memorialna disciplina je kategorija družin, zato vas vabimo, da nedeljo preživite z družino v naravi.

toval v Sarajevo v njenem okrilju, mi pa bomo o tej uspešni delovni organizaciji in njenih delavcih slišali v naših oddajah še mnogo zanimivosti.

V 4. nagradni igri Partizan je sodelovalo 22 naših bralcev oziroma poslušalcev Radia Celje. Vendar je na vprašanje »Kje Partizan Gaberje vsako leto organizira letovanje otrok in mladine?« pravilno odgovorilo samo 14 bralcev. Partizan Gaberje z mladino vsako leto letuje v Jugoslovanskem otroškem rekreacijskem centru PUNTIŽELA pri Puli, kamor bo prihodnje leto potoval za 10 dni tudi srečni izžrebanec 4. nagradne igre »Partizan«.

Nagrada, ki jo podeljuje Partizan Gaberje je tokrat prvič odkar teče naša nagradna igra, ostala v Celju. Srečni dobitnik je namreč BORUT ZIMŠEK, Na zelenici 5 iz Celja.

METOD TREBIČNIK

Bodeči

NOVI tednik

OSVETLJENA POT

Na več sejah so zadnje dni že razpravljali o tem, da imajo slovenski »električarji« zelo visoke osebne dohodke. Pa čeprav njihova organizacija plava v izgubah.

To pomeni, da so si »električarji« resnično razsvetlili pot v svetlo prihodnost.

ZDRAVILNE RASTLINE

KORUZA

Koruzo (Zea mays L.) vsi dobro poznamo, zato je ne bi opisovali, temveč bi si ogledali tisti del rastline, ki je zdravilna. To so brazde in vrstovi, (laski), ki imajo svojevrsten vonj in so brez okusa. Laski vsebujejo klorofil, razna maščobna olja, česlovine, vitamin K, saponide, tanin, razne sladkorje, sladkor, in rud.

ČUDNO, RES ČUDNO! NAŠE ŽIVNOREJCE PA ZARADI KORUZE TAKO ČESTO BOLI GLAVA!

LET NA MESTU

(Za spremljavo lahko brundate pesem »Zlati časi, kam hitite...«)

Vsako jesen se poleg začetka šolskega leta in nakupa ozimnice najbolj veselimo začetka gledališke sezone. Pa ne zato, ker bi bil kak navdušen obiskovalec Talijinega hrama, ampak zato, ker sem prepričan, da repertoar nekega gledališča izraža tudi veliko resnice tistega časa. Ne verjamete?!

Glejte! Celjsko gledališče nam letos med drugimi deli ponuja tudi Rajanje. Mar ni ravno to tisto, česar imamo pri nas izredno veliko? Rajamo, čeprav nimamo vedno osnove za to. Ne pomišljamo pa tudi ne na izdatke.

Predstavili nam bodo tudi Magnetnega dečka. Ne razumete, za kaj gre? Magnetni deček je prispevka za naše vsakodnevno prizadevanje, da bi dobili čimveč deviz. Nastavlja mo najraličnejše magnetne domačim lastnikom deviznih vlog, organizacije pa ženemo, da bi privlekle iz tujine čimveč dolarjev, mark, kron, frankov ali vsaj lir.

Celjski gledališčniki nam obetajo tudi neko slovensko noviteto, čeprav zaenkrat še ne vedo, kaj naj bi to bilo. Mar ni čisto tako tudi z našimi inovacijami – novostmi. V borbi za čimveč inovacijskih dosežkov nekateri gruntajo in nekaj pogruntajo, potem pa gruntajo, kaj so pogruntali in za kaj naj bi tisto uporabljali.

In končno – Let na mestu. Mar je komentar k temu gledališkemu delu še potreben!

SPREMEMBA

– Čuj, Janez se je vendar lani tako potegoval za ureditev ustreznih odnosov pri štipendiranju. Zakaj se je pa letos povsem umaknil iz teh razprav? Je postal tako zagrenjen zaradi neuresničenih stališč?

– To ne – ampak njegov sin je že dobil štipendijo!

ENERGETSKA

Zadnje čase vse kriči: hudič, ta strašna energija! Naj le kdo ugotovi – kako gorela bi favšija!

MNOGO VOZIL SE NA NAŠIH CESTAH PRAVOČASNO NE USTAVI! ZATO SE NA CESTAH USTAVI TOLIKO ŽIVLJENJ!

ZBIRANJE PAPIRJA

Vem za vodstvo družbenopolitične organizacije, kjer so se izredno resno lotili zbiranja odpadnega papirja. Časopisni in ostali papirni materiali ne romajo več v koš za smeti, ampak vse to zbirajo in vozijo na Odpad.

Pa da ne bo kdo pomislil, da jim je tako do srca segla naša sedanja aktivnost za zbiranje odpadnih surovin.

Le denar zbirajo, da si bodo naredili piknik!

UNIVERZALEN ODGOVOR

Kot smo zvedeli iz neuradnih krogov, si bodo mogoče naše organizacije vzele dobitno letošnjega mariborskega festivala popevk za nekakšno himno, oziroma za univerzalen odgovor na vsa najrazličnejša vprašanja, ki jim jih pogosto postavljajo v zvezi z gospodarjenjem. Odgovor jim bodo posredovali kar s popevko: »BOUGO, AL GRE PA LIE« (Pravijo, da bi lahko to »poslovenili« v Bogo, gré pa le.)

BAVBAV

Nekateri pravijo, da bi bilo kar prav, da bi tistega bavbava iz Žič, ki je vznemirjal občane, malo zaprli. Vznemirjanje občanov res ni kar tako nedolžna zadeva.

Toda, tovariši, potem bi bilo treba zapreti tudi vse, ki so krivi za dvigovanje cen. Ti občane še bolj vznemirjajo!

REŠITEV

Vsi tako tarnajo, kako naj bi pri nas vsako leto zagotovili vsem interesentom dovolj premoga. Pa vendar je rešitev tako preprosta.

Znano je namreč, da prav vsi zaposleni v teh kombinatih dobivajo vsako leto dovolj premoga. In to še zastonj!

ZDRAVILNE RASTLINE

Lan (Linum usitatissimum) je sicer gojena rastlina, a je njegovo seme zelo zdravilno. Seme služi za odvajanje, zniževanje temperature, pomirjanje črevesne sluznice itd. Iz njega pripravljamo prašek, ga kuhamo, delamo iz njega obkladke in seme tudi uživamo.

Odvajalna sredstva lahko delujejo na dva načina: z draženjem črevesne sluznice, in pa tako, da se poveča količina blata. Povečevanje črevesne vsebine draži črevesno mišičevje in s tem pospešuje izločanje blata. Če zaužijemo seme celo, ne da bi ga prej mleli, drobili in namakali, se v prebavilih napne in precej poveča njihovo

NAVADNI LAN

vsebino. Majhna količina pruske kisline, ki je v lanenem semenu, pa pri tem načinu uživanja ne more delovati, ker se seme celo izloči. Vendar so nekateri raziskovalci mnenja, da ima pri čiščenju črevesja pruska kislina določeno vlogo, ker draži črevesno sluznico.

Ljudska medicina priporoča laneno seme za lajšanje tegob pri sladkorni bolezni, in sicer se vzame žlica lanenega semena in se skuha v litru vode. To je treba kuhati tako dolgo, da se količina zmanjša na pol litra. Precedimo in tekočino spijemo v treh obrokih. Količina sladkorja se pri tem le nekoliko zmanjša. To zmanjšanje pa je verjetno tudi zaradi tega, ker se z laneno vodo zmanjša tudi apetit in s tem uživanje hrane, predvsem ogljikovih hidratov.

Zdravilno je tudi laneno olje. Mešanico olja in apnene vode po enakih delih so še pred nedavnim upoštevali za zdravljenje opeklin.

Ce imamo leno črevo, vsak dan zaužijemo eno jedilno žlico lanenega semena z nekaj tekočine. Ljudsko zdravilstvo pa priporoča za lajšanje revmatičnih bolečin vroč obkladek. Plateno vrečko napolnimo z vročim, kuhanim semenom in položimo obkladek na prizadeto mesto toliko vroč, kolikor bolni lahko prenese. Namesto celega semena lahko uporabljamo tudi laneno moko ali prašek. Pri tem pa pride do svojega optimalnega delovanja pruska kislina, ki se lažje izloča iz semena in tako bolj draži mišičevje v črevesni sluznici.

BORIS JAGODIČ

GOBARSKE ZANIMIVOSTI NEKAJ O DEŽNIKIH

Tudi tiste gobarske malce bolj nepismeni že dokaj dobro poznajo dežnike. Nekateri jim pravijo tudi marele. Prav je, da bralkam in bralcem napišem malce več o tej priljubljeni gobi.

Poznamo več vrst dežnikov: orjaški dežnik, grbičast dežnik, rdečči dežnik, poljski dežnik, pogubni dežniček in rožno listni dežniček. Od naštetih dežnikov je ostroluski dežniček neužitni zaradi zoprnega vonja, medtem ko je pogubni dežniček strupen in smrtno nevaren. Gobarji se pri tem podatku nikar naj ne ustrašijo, saj je zamenjava orjaškega dežnika z omenjenim strupenim dežnikom skoraj nemogoča, samo malo previdnosti je potrebno. Še najboljše preventiva je v tem, da pobirate velike in že »razcvetele« dežnike, izogibajte pa se majhnih, zakrknjenih primerkov.

Velikost normalnega klobuka pri orjaškem dežniku je od 10 do 35 centimetrov, medtem ko je pri strupenem dežniku maksimalna velikost 6 cm. Za dežnike velja tudi to, da lahko še zaprte primerke posadite v vrt, z betom seveda, ali ga postavite v vazo in čez nekaj časa se bo lepo razrasel.

S kulinaricnega vidika sodijo dežniki v I. kakovostni razred. Kuhani ali vloženi niso najboljši, ker dajejo občutek cunjavosti. Odlični pa so posušeni in zmleti v prah, ki ga lahko dodajamo skoraj vsem jedem. Še boljši so panirani.

Marsikdo je dejal, da paniranega dežnika ne bi zamenjal s telečjim zrezkom.

Na koncu bi dodal še dve informaciji. Dežnike lahko utrgate, ko so že popolnoma suhi. Le nekaj časa jih pustite namočene v vodo. Panirane dežnike lahko tudi hranite v zmrzovalniku in jih potem v času, ko je gobarska sezona »mrtva« brez predhodne odtalitve ocvrete.

AMADEO DOLENC

RIBIŠKE

PRIKRAJŠANI KIBICI

Ni še dolgo tega, ko se je ribič Milan Hohnec odločil s kolegom Edijem Lesjakom ujeti čim težjega sulca. Čeprav je sulcem mraz močno spremenil barvo važnih organov na glavi, ju veselje ni minilo. Že nekaj dni pred lovom sta si nalovila v gojitvenem potoku piškurjev, ter si jih strokovno zmontirala na trojčke. V KS Lisce, koder sta lovila, se je nabralo precejšnje število gledalcev in kibicev. Padale so razne opazke, priporočila in nasveti, kot je pri nas že v navadi. Vendar o kakšnem prijemu ni bilo govora.

Ko se je ribič Milan premaknil kakih petdeset korakov vzdolž ob vodi in vrgel piškurnika v močno vodno brzico, ter pričel sunkovito navijati vabo k sebi, je občutil naenkrat močan poteg ribe. Podzavestno je zategnil. Ve-

lika in močna riba je silila k dnu reke in se nikakor ni dala premagati k bregu. Kibici in gledalci tega ribiškega dogodka so pričeli dajati ribiču glasne napotke, kako naj kroti velikanskega sulca. Ribji upor je bil tako močan, da je vrvica 0,60 mm komaj zdržala.

Utrujena velikanka je naposled le kapitulirala in ko je pristala ob ribičevih nogah, se je le ta sklonil in ji z veliko strokovnostjo odpel trojček iz hrbtne plavuti. Kot majhna podmornica je šinila v globočino. Namesto ogromnega sulca je ribič Milan vrnil vodi 6 kg težko mreno, ki jo je slučajno zapel za hrbtno plavut in ki ni bila na jedilnem listu. Prikrajšani ribičevi kibici so se kmalu godrnjaje razšli na vse strani po svojih opravkih.

SANDI UDERMAN

PREMAGANI BELI AMUR

V ribiški organizaciji v Celju imamo kar lepo število članic, mladink in pionirk. Nežni spol se je dobro uveljavil v športnem ribolovu.

Pred kratkim sta se zakonca in člana Ribiške družine Celje Andrej in Kristina Podjavoršek odpravila na ribolov na Šmartinsko jezero. Že od petih sta bila ob vodi. Dolgo ni bilo prijema. Ko pa ja Andrej ravno hotel vreči trnek z vabo v globoko vodo, ga je žena razburjena vprašala: »Poglej Andrej, kje pa je moj plovček?« »Kaj pa čakaš? Zategni!«, je kriknil mož. Ribčinja je ubogala in krepko zategnila. Močna riba, ki je bila na trnku, je Kristino tako utrudila, da je lepo prosila moža: »Andrej, potegni ribo ven, jaz sem že preveč utrujena.« Mož Andrej si ni dal dvakrat reči. Kar kmalu je imel trofejo na suhem.

Beli amur, ki je tehtal dobrih 8 kg in je bil dolg 96 cm, je obema ribičema prizadejal dovolj truda in skrbi, zato sta se s plenom po najbližji poti vrnila domov.

SANDI UDERMAN

KOVINOTEHNA NA XV. MEDNARODNEM OBRTNEM SEJMU

ROKA PONUJENA OBRTNIKOM

Po letu dni so prvi rezultati že vidni in na veliko veselje vseh, ki so s tem začeli, tudi izredno obetavni – Trenutno s Kovinotehno že tesno in uspešno sodeluje 20 obrtnikov, ki so pretežno iz vseh osmih občin celjskega območja med drugim pa tudi iz Ljubljane in Jesenic

ZAČELO SE JE LANI...

Tokrat so se v Kovinotehni v Celju odločili, da bodo v bodoče poslovni partner malega gospodarstva in zasebne obrti! Takrat so me drugim zapisali tudi osnovne pomene drobnega gospodarstva...

Drobno gospodarstvo je v svetu pomemben spremljevalec velikih industrijskih kompleksov, ki jim dobavlja vrsto sestavnih delov, ki v velikoserijski proizvodnji niso rentabilni. Po drugi strani pa se je drobnogospodarstvo sposobno hitro prilagoditi tehnološkim spremembam in preusmeritvi na nove proizvode ter lahko zadovoljuje povpraševanje na raznih področjih, zato predstavlja obrt pomembno dejavnost, ki prispeva velik delež pri ustvarjanju družbenega proizvoda posameznih držav in zaposluje precejšnje število delavcev. Obrtna dejavnost predstavlja večkrat tudi nosilca pomembnejših inovacij in razvoja.

Po osnutku družbenega dogovora o pospeševanju razvoja drobnega gospodarstva v obdobju 1981–85 pri nas predstavlja pojem drobnega gospodarstva naslednje:

- delovne organizacije, ki zaposlujejo manjše število delavcev in ki opravljajo individualno oz. maloserijsko proizvodnjo, proizvodnjo v kooperaciji in po specialnem naročilu in vse vrste obrtnih storitev v združenem delu,
- dejavnost, ki se opravlja z osebnim delom in sredstvi v lasti občanov in
- vse oblike združevanja ter organiziranega osebnega dela in sredstev z delom drugih delavcev ter delom in sredstvi v združenem delu.

LETOS JE ŽE BOLJE...

Vsak začetek je težak, tudi takšen, kot so ga v tem letu doživljali v celjski Kovinotehni na področju njihovega širokega ter vsestranskega vključevanja v sodelovanje z obrtniki. Slednji niso zajeti samo na področju osmih občin celjskega območja, temveč tudi izven njega, praktično po vsej Sloveniji.

Letos pa je že bolje! Lani so uredili svoje akte, ki so potrebni za takšno sodelovanje, letos februarja so dobili ustrezno registracijo, nato pa so začeli ledino na široko – in tudi uspešno – orati!

TOKRAT DVA RAZSTAVNA PROSTORA

Kovinotehna Celje ima letos na XV. mednarodnem obrtnem sejmu dva razstavna prostora. Prvi je v pritličju stavbe, kjer je plavalni bazen, drugi pa v »zračni« hali (o tem pišemo posebej). V razstavnem prostoru v pritličju stavbe, kjer je nov, lep celjski zimski bazen, bo Kovinotehna ponudila vsem, ki jo bodo obiskali, naslednje:

tam bodo vedno za čas sejma prisotni predstavniki za drobnogospodarstvo, razložili pa bodo tudi program zastopstev ter dali potrebne informacije o vseh štirih Kovinotehninih osnovnih dejavnostih:

VELEPRODAJA
MALOPRODAJA (ta ima svoj prostor drugje)
ZUNANJA TRGOVINA
INŽENIRING

OBRTNIKI SO VABLJENI VSAK DAN

Obrtniki so vabljeni v Kovinotehni prostor v stavbi bazena vsak dan, kjer jim bodo vedno na razpolago z ustreznimi informacijami in napotki vsi tisti, ki so za ta področja zadolženi. Ustrezne informacije pa bodo posredovali tudi preko zvočnikov »sejemskega radia«.

MARKO KLINAR PRIPOVEDUJE

Marko Klinar je med glavnimi nosilci v Kovinotehni za razvijanje sodelovanja z obrtniki. Sam je nekako žalosten, ker pač mora poleg ostalih del opravljati še to, kjer mu primanjkuje za večjo učinkovitost več sodelavcev. Če bi bili še ti, potem bi vse lažje in hitreje napredovalo. Sicer pa pravi, da so v dobrem letu že veliko naredili in na to so ponosni, veliko pa si obetajo kljub objektivnim težavam tudi od letošnjega sejma in na njem opravljenih razgovorih z obrtniki.

Kaj zajema pogodba? MARKO KLINAR: »V pogodbah z obrtniki se vezemo na dobavo artiklov, katerih plasman v celoti prevzame Veleprodaja in nadalje Maloprodaja. Trenutno imamo stalne pogodbe z 20 kooperanti, še več pa jih neposredno sodeluje preko naših prodajnih enot, ki prodajajo njihove izdelke.«

Kateri kooperanti prevladujejo?

MARKO KLINAR: »V glavnem gre trenutno za področje kovinske galanterije, imamo pa že tudi kooperante za izvajanje investicijskih del, kot so VENTILACIJE in ODSEVANJE itd.«

S kom najraje sodelujete? MARKO KLINAR: »Najraje sodelujemo z obrtniki, ki v svojem artiklu združijo veliko znanja. ZNANJE MORA NADVLADATI PORABLJENI MATERIAL. V končni ceni mora tako biti odstotek znanja in vložnega dela večji od porabljenega materiala. Gre za visoko kvaliteto!«

PRVI KONTAKTI NA SEJMU...

...bodo z predstavniki TOZD Veleprodaja, da bodo tudi oni povedali obrtnikom, kaj potrebujejo.

Pot se bo preko teh razgovorov nadaljevala.

Ali bo sklenjeno ponujeno delo za kooperacijo ali pa kar za direktno prodajo.

PRIPRAVLJENO SO SPREJETI VSAKEGA KOOPERANTA

Tako zatrjujejo v Kovinotehni. Še posebej veseli pa so ti-

TOZD MALOPRODAJA V »ZRAČNI« HALI

Na letošnjem sejmu obrti v Celju ima Kovinotehna razstavni prostor na dveh mestih. TOZD Maloprodaja se predstavlja v »zračni« hali v neposredni bližini centra Hale Golovec s središčnim razstavnim prostorom. Ali za tiste, ki so Kovinotehno obiskali tudi na lanskem sejmu, Maloprodaja bo tam, kjer je bila lani. Sicer pa bodo za »novince« na sejmu do njih vodili ustrezni smerokazi pa seveda tudi obvestila po internem radiu.

Na letošnjem sejmu TOZD Maloprodaja ponuja obiskovalcem nekaj zanimivih artiklov:

ROČNO ORODJE in HOBY PROGRAM, oboje izdelek Uniorja iz Zreč!

GOSPODINSKE APARATE Z DEMONSTRACIJO TOASTERJEV!

Na posebnem prodajnem mestu bo vse za potrebe MO-

DELARJEV!

Ponudili bodo tudi nekaj iz programa BELE TE-

HNIKE!

Vse bo NAPRODAJ po SEJEMSKIH CENAH!

Opravijo tudi dostavo DO DOMA (in ne NA DOM, kot so nekateri napačno razumeli ter so morali tisti, ki so artikle pripeljali, vse strankam še sami znositi v stanovanje!)

stih morebitnih bodočih kooperantov, ki pridejo s takšnimi svojimi artikli, ki so zaradi svoje izvirnosti in dobrotivosti »zaščiteni«, gre torej za novost na vseh področjih, prispevek k skupnemu boljšemu gospodarjenju. Nekaj primerov že imajo, ostale pričakujejo po celjskem obrtnem sejmu!

MATERIAL ZA SKUPEN PROIZVOD

MARKO KLINAR: »Pri nabavi repromateriala bomo vedno dajali prednost za nabavo materiala iz katerega bo nastal naš SKUPNI proizvod. To smo obrtnikom že razložili in veseli smo, da so se s tem strinjali. Zakaj gre? Kovinotehna, da ali priskrbi material, obrtnik pa izvrši uslugo – torej gre za skupen proizvod.«

Kakšen je odziv na vašo akcijo?

MARKO KLINAR: »Samo slušalko (telefonsko seveda) dvigujem in pojasnujem. Zanimanje je izredno, seveda pa pri vsem tem prihaja tudi do določenih težav. Tako, recimo, podstavkov za zastavice ne more za nas izdelovati deset obrtnikov, ampak je dovolj eden. Tega pa ne razumejo vsi.«

OB ZAKLJUČKU KOVINOTEHNEGA PREDSTAVLJANJA

Ob lanskem obrtnem sejmu v Celju so pripravili krajše posvetovanje pod naslovom »KOVINOTEHNA KOT POSLOVNI PARTNER DROBNEGA GOSPODARSTVA IN SAMOSTOJNE OBRTI«. Na tistem srečanju so tudi ponudili oblike medsebojnega sodelovanja, ki med drugim zajemajo:

- oskrbo materiala z domačega in po možnosti tudi tujega trga,
- prodajo in fakturiranje,
- izdelavo normativov,
- usmerjanje in pomoč pri oživilanju inventivne dejavnosti,
- posredovanje kreditnih aranžmajev poslovnih banke za razvoj obrti oziroma drobnega gospodarstva,
- vključevanje obrti v kooperacijske odnose z njihovimi dobavitelji,
- evidenco in obračun porabe materiala,
- ekonomsko propagando in pospeševanje prodaje tako v sredstvih obveščanja kot tudi na raznih sejmišnih doma in v tujini ter
- seznanjanje s tehnološkimi dosežki na področju tehnologije kovinske predelave za posamezne vrste, organizacijo predavanja in ekskurzije doma, v tujini itd.

V Kovinotehni so veseli, da je njihova ponudba padla na plodna tla tako med samostojnimi obrtniki kot tudi med predstavniki drobnega gospodarstva. Vsi so pokazali veliko zanimanje za novost, ki bo nam vsem v prid in zadovoljstvo. Zato že nastaja v Kovinotehni CENTER ZA PODROČJE TE DEJAVNOSTI!

Kaj pričakujejo od celjskega sejma? Zaenkrat predvsem to, da se srečajo v razstavno informativnem centru Kovinotehne ter se konkretno pogovorijo o nadaljnji akciji.

Roka sodelovanja je ponujena. Mnogi so jo že sprejeli. Vrata pa še niso zaprta in za takšno medsebojno sodelovanje se naj odloči čimveč obrtniških rok.

V skupni akciji bomo močnejši in uspešnejši, kar je tudi garancija, da izplavamo iz mnogih težav, ki nas pestijo.

KOVINOTEHNA VAS PRIČAKUJE NA DVEH RAZSTAVNIH PROSTORIH NA LETOŠNJEM XV. MEDNARODNEM OBRTNEM SEJMU V CELJU! Vsak obiskovalec bo dobrodošel, zlasti pa še tisti, ki bodo s seboj prinesli tudi kaj takšnega, kar bo ob sodelovanju s Kovinotehno koristilo naši celotni družbi!

NOČNE
CVETKE

● V restavraciji samopostrežne trgovine v Novi vasi je 31-letni Uroš V. iz Celja začel razbijati kozarce. Poročilo miličnikov ne pove ali od veselja ali od žalosti, sicer pa bo razloge za ta prekršek lahko povedal sodniku za prekrške, kamor so ga zapotili miličniki.

● Prejšnji četrtek je neznanec ponoči vlomil v kiosk "Dela" v Vodnikovih ulici v Celju. Razbil je šipo, potem pa vse razmetal, tako da v kiosku še dosedaj niso uspeli ugotoviti, ali je tudi kaj ukradel.

● Milan T. iz Slovenske Bistrice, ki je sicer zaposlen v Atmosu v Hočah, si je pri zdravniku izposloval bolniški stalež. Ker pa mu ni bilo do poleževanja doma v postelji, se je odpravil v Celje po barvo za avto. V Celje je prišel brez denarja, pa se je odločil, da bo spraznil nekaj tujih denarnic. In ker je v bolnišnicah nekako domače, je tam tudi začel svoj tatinški pohod. Na njegovo nesrečo pa so ga miličniki kmalu odkrili, tako da ga po obisku zdravnika čaka še sodnik.

● V petek zvečer so miličniki dobili obvestilo, da se v gostilni "Bizelčan" v Stora valja po tleh vinjena mati, ki ima s sabo tudi otroka. Miličniki, ki so se odpravili pogledat v to gostilno, so ugotovili, da je 24-letna Jožica R. iz Loke pri Zusmu res veliko preveč popila, njen triletni otrok pa je bil tudi polulan. Poleg predloga za k sodniku za prekrške so miličniki napisali tudi obvestilo centru za socialno delo.

S.S.

ZA PROMETNO VARNOST V
SLOVENSКИH KONJICAH

Kot že nekajkrat pred tem so se člani ZSAM, Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu in delavcev postaje milice Slovenske Konjice tudi letos 1. septembra aktivno vključili v akcijo "Prvi šolski dan". V vseh večjih naseljih, kjer so šole, so na važnejših prometnih mestih na cestah opozarjali šolarje in jih varno vodili čez prometnice, saj so tega dne na novo ali pa po počitnicah zopet stopali za šolske klopi. Akcija je bila izredno uspešna.

V petek, 10. septembra pa je bila v isti sestavi zopet izvedena skupna akcija. Tokrat z nazivom "Brezhibno vozilo je varno vozilo". Akcija je trajala od 15. do 19. ure. V tem času je bilo pregledanih 148 vozil in med njimi tudi 4 kamioni, med katerimi je bil samo eden tehnično neoporečen. Na pregledanih vozilih je bilo največ napak na svetlobno signalnih napravah. Kar 72 jih je imelo na teh napravah napake. Na kr-

milnem mehanizmu je imelo napake 17 vozil, na zavornem mehanizmu je bilo oporečnih 16 vozil, s slabimi gumami pa je bilo 8 vozil. Sočasno s to akcijo pa je bila izvedena tudi anketa o uporabi varnostnih pasov in pregled vozil, ki imajo naslonjala za glave na prednjih sedežih. Ugotovljeno je bilo, da od 148 anketiranih voznikov le 5 vedno uporablja posove, večina občasno in 37 celo nikoli. Naslonjala so bila vgrajena v 39 vozilih.

Iz rezultatov, ki so iz omenjene akcije izšli, je razvidno, da se iz leta v leto le vidi napredek, saj se stanje izboljšuje predvsem v tistih prvinah, ki so pomembne za zmanjšanje krvnega davka na naših cestah. Na dlani je torej dokaz, da ljudje vse bolj uvidevajo, da le tehnično brezhibno vozilo zagotavlja varnost na cesti. Akcije, ki so jih v Slovenskih Konjicah zastavili, bodo še nadaljevali.

JOŽE ONIČ

RAČUNE BODO PREVERILI

Na celjskem sodišču je bila ponovna obravnava proti Božu Panteliču, žerjavovodji iz štorske Železarnice. Marca letos ga je celjsko temeljno sodišče sicer obsodilo na tri leta in dva meseca zapore zaradi tatvin v Železarni, vendar pa se je Pantelič pritožil. Zatrjuje, da mu tožilec očita več kaznivih dejanj, kot pa jih je dejansko izvršil. K pritožbi je priložil tudi nekaj računov in drugih dokazil, ki naj bi potrjevali, da je nekatere zasežene predmete kupil, ne pa ukradel v Železarni.

Tako je predložil tudi račune za gradbeno železo in nekatere traktorske dele, ki naj bi jih kupil v italijanski Gorici, vendar pa je sodišče menilo, da so nepopolni in jih ne more upoštevati, ker na njih ni navedena vrsta blaga oziroma kaj in kdaj je kupil.

Razpravo so zato preložili, da bo lahko sodišče nekatere račune preverilo in opravilo še nekatere poizvedbe.

S.S.

PROMETNE
NESREČE

MRTVA SOPOTNIKA

Zaradi prehitre vožnje voznika osebnega avtomobila MILANA GOLEŽA, 27, iz Šmarja, se je v Rogški Slatini zgodila prometna nesreča, pri kateri se je voznik Golež težje poškodoval, na kraju nesreče pa sta umrla sopotnika ANTON KRALJ, 26, iz Šmarja in ANTON JUG, 33, iz Stopč.

SEKAL JE OVINEK

Z neregistriranim motorjem se je skozi domači kraj peljal IVAN OČKO, 18, iz Stojnega sela. Ker je nasproti pripeljal voznik kolesa na pomožni motor SREČKO TRAMSEK, 27, iz Strmca pri Rogatcu, je prišlo do trčenja, pri čemer se je Očko težje poškodoval, lažje pa sta ranjena Tramšek in njegov sopotnik.

ZA 2 MILIJONA ŠKODE

Za 2 milijona dinarjev je škoda na poškodovani hlobovini in uničenem tovarnjaku, ki se je na gozdni cesti v Logu pri Rogatcu prevrnil 15 metrov globoko. Tovar, ki je last Gozdnega gospodarstva iz Boča, je vozil JOŽEF POLAJZER, 36, iz Rogatca in ker je bila na cesti prepreka, je zapeljal vzvratno, desna stran pa se je nagnila preko neutrjene bankine.

PRETESNO
PREHITEVANJE

Skozi Trebče se je peljal s kolesom IVAN KUNEJ, 63, iz Trebč, na prtljažniku pa je bil njegov 9-letni vnuk Peter. Dohitel ju je voznik osebnega avtomobila MILAN UMEK, 33, iz Senovega in zaradi pretesnega prehitevanja oplazil kolesarja, tako da sta oba padla in se oba tudi težje poškodovala.

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA
HMEZAD NOTRANJA TRGOVINA TOZD
SADEKS ŽALEC

objavlja
naslednja dela in naloge

TAJNIŠKO - ADMINISTRATIVNA DELA

POGOJI:
končana srednja šolska izobrazba upravno administrativne ali ekonomske smeri in dve leti ustreznih delovnih izkušenj.
Poskusno delo dva meseca.
Poleg zgoraj določenih pogojev se zahteva tudi znanje italijanskega jezika.
Razpis velja 15 dni od dneva objave. Pisne prijave pošljite na Splošni kadroviski sektor, Celjska 7, 63310 Žalec.

GOP »OBNOVA« Celje

Na podlagi samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev in drugih samoupravnih splošnih aktov TOZD Gradbena operativa in TOZD Montaža, pristojna organa TOZD objavljata
prosta dela in naloge

1. Več delavcev brez poklica

za dela v gradbeni operativi z možnostjo priučitve po KIG-u

2. KV strojnike srednje ali lahke gradbene mehanizacije

3 delavce

3. KV stavbnih kleparjev

3 delavce

4. KV monterjev ogrevalnih naprav

3 delavce

5. Izdelave zahtevnih kalkulacij in ponudb

1 delavec

Poleg splošnih pogojev po zakonu, morajo kandidati za prevzem objavljenih del in nalog izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

pod 2., 3., 4.
- da imajo poklicno šolo ustrezne smeri in 18 mesecev delovnih izkušenj pri teh delih, ali za dela strojnika opravljen verificiran tečaj

pod 5.
- da imajo srednješolsko izobrazbo strojne smeri in 18 mesecev delovnih izkušenj v izvedbi strojnih instalacij in prezračevanja

Za objavljena dela in naloge je določeno poskusno delo treh mesecev.

Kandidati posredujejo vloge z dokazili o izpolnjevanju posebnih pogojev na naslov GOP »OBNOVA« Celje, Lava II., v roku 15 dni od objave.

O izbiri bodo obveščeni 8 dni po sklepanju pristojnega organa.

pravniki za bralce

REŠITEV JE PORAVNALNI SVET

Nekaj časa po tistem, ko smo pravniki v Novem tedniku začeli poljudno pisati o našem delu v tej rubriki, smo nakazali na možnost, da nam bralci sporočijo svoje probleme zaradi skupnega iskanja rešitev. Danes bom zato skušal prikazati, kako bomo ob konkretnih problemih iskali širši, družbeno in osebno sprejemljiv izhod iz zagate in torej rešitev, ki bi bila tudi za bralce zanimiva in koristna.

Problem našega bralca je naslednji:

Sodišče je razvezalo njegov zakon, v katerem je imel z ženo v zakonu rojeno hčerko. Skupni otrok je bil ob razvezi dodeljen ženi v varstvo, vzgojo in oskrbo, njemu pa je naložilo sodišče njegovim zmožnostim in otrokovim potrebam ustrezno preživnino. Nekaj časa po razvezi pa je naš bralec vložil tožbo pri Temeljnem sodišču ter zahteval spremembo odločbe o dodelitvi otroka v varstvo materi, tako da se otrok dodeli njemu, ne ženi. Sodišče je tožbenemu zahtevku ugodilo ter spremenilo prvotno odločitev in dodelilo otroka njemu v varstvo, vzgojo in oskrbo. Otroka je tako res dobil, pojavila pa sta se dva problema:

Razvezana žena se ne zmeni za to, da bi sedaj ona njemu za otroka pošiljala prispevek k preživnini, kot je on prej dajal svojo preživnino ženi za skupnega otroka (na sodišču mu pravijo, da naj se obrne na socialno službo, tam pa ga pošiljajo na sodišče).

Znanci razvezane žene pa ga šikanirajo, nadlegujejo, žalijo, celo ogrožajo varnost z resno grožnjo, pri čemer je vse to tako rafinirano, da ne uspe z ovadbo pri organih za notranje zadeve, pri SZDL pa tudi ni našel rešitve.

Toliko na kratko.

Glede prvega problema, torej prispevka k preživljanju, moram reči, da težav ne vidim. Bralec mora predlagati pri občinskem organu za socialno skrbstvo, da določi znesek

preživnine. V primeru, da se razvezana žena s tem ne bo strinjala, ali se sploh ne bo odzvala pozivu socialne službe, bo z ustreznim potrdilom bralec šel na sodišče ter predlagal (z vlogo ob uradnem dnevu, še bolje s pomočjo odvetnika), da sodišče določi znesek preživnine, ki jo bo morala razvezana žena prispevati za skupnega otroka.

Bolj zapleteno pa bo iskanje rešitve pri drugem problemu. Res so v ravnanju znanec razvezane žene celo znaki kaznivih dejanj, vendar bralec že sam ugotavlja, da nima prič ali drugih dokazov o takšnih prestopkih. Sodišče ne more obsoditi brez dokazov ali prič, in že delavec milice ne bo mogel sestaviti popolne in pravilne prijave po bralecovi prijavi. Menim pa, da je že bralec sam nakazal pravilno rešitev, saj pravi, da se je obrnil na predsednika SZDL. Najbrž si res ni izbral pravega naslova, saj bi bilo bolje, če bi se bil obrnil na drugi organ SZDL, ki je za te stvari tudi po zakonu poklican - na poravnalni svet.

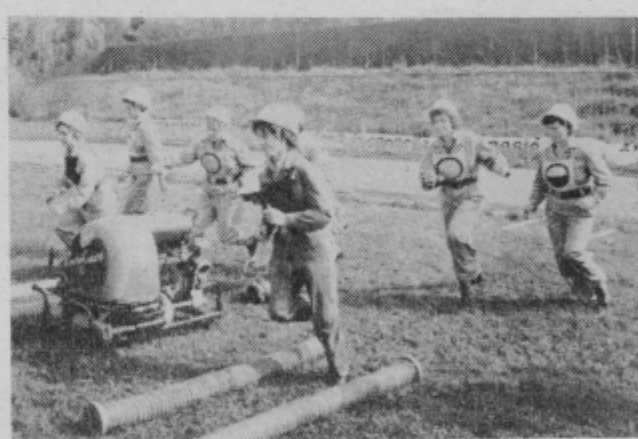
Poravnalni sveti so v naši ureditvi posebna samoupravna sodišča, tista, ki v sproščnem, razumevalnem, neformalnem in preprečevalnem postopku skušajo razreševati določene nesporazume in spore med občani. Med takšne spore štejemo v civilnem pravu spore manjše vrednosti, motivirane spore, pa tudi takšne, kjer bi bilo mogoče preprečiti grozečo tožbo. V kazenskem pravu pa lahko poravnavajo vse tisto, kar bi sicer obravnavalo sodišče po zasebni tožbi. Pri nekaterih (npr. žalitve, obrekovanje) pa je postopek pred poravnalnim svetom celo obvezen, preden ga obravnava sodišče.

Bralec bi torej moral stopiti na krajevno skupnost in prositi za posredovanje poravnalnega sveta med njim in tistimi, ki motijo njegov osebni mir in zasebnost, kar ima varovano celo v duhu ustavnih določil in iz njih izhajajočih zakonov. Po-

ravnalni svet bo povabil vse prizadete in udeležence ter v preprostem in sproščnem postopku skušal odpraviti nasprotja in zgladiti spore.

To ni samo nasvet pravnika, temveč tudi kot občan menim, da so poravnalni sveti tista sredina, kjer morajo delo voditi v prvi vrsti moralna in etična načela, za razliko od sodišč, ki morajo spoštovati in uveljaviti zakon, ki je dejansko višje in dognano etično in moralno pravilo. Ker je morala vsajena v nas vseh, se lahko poravnava, lahko oproščamo kot ljudje in obsojamo kot ljudje, ker nismo vključeni v okvir zakonov in stroke. Zato vzpodbujamo delo poravnalnih svetov, čeprav marsikje tudi odgovorni dejavniki zadnji čas zapostavljajo njihovo dejavnost in naloge. Zato zahtevamo njihovo samoupravnost, ki pomeni tudi samostojnost, široko razumevanje za človeške težave in stiske. To pa je pogojeno z aktivnim in skrbnim izbiranjem članov v poravnalne svete, ki bi morali biti izkušeni, globoko čuteči in razumevalno občutljivi, s čutom odgovornosti, pri čemer izobrazba sploh ni pomembna. Takšen človek zna svetovati. Nasvet pa je tisto, s čimer poravnalni svet najbolj pomaga. Dolgo let nazaj sem si ustvaril predstav o takšnih članih poravnalnih svetov, ko sem se srečeval z njimi pri svojem delu in so bili poznani daleč naokrog - Podvršnik iz Zreč, Rejc in Jeromel v Vitanju, Bajda v Konjicah. Te ljudi sem spoznal po njihovi človeški plati in takrat sem kot človek dobil zaupanje v poravnalne svete ter v entuziazem in v nesebičnost njihovega dela. Kot pravnik sem pozneje, in še sedaj, podpiral in vzpodbujal njihovo delo, ko sem se spoznal tudi z njihovo družbeno koristnostjo. Družbeno-politične organizacije in skupnosti morajo zato biti tiste, ki bodo ustvarile in omogočile delo poravnalnim svetom kot samoupravnim sodiščem do te mere, da se bodo občani v stiski in težavi prej zatekli na poravnalni svet kot na sodišče. Zavedam se, da je ta pot še dolga, vendar je edina pravilna. S skupnimi močmi, vključno z našimi bralci, pa se bomo morali dokopati do nje.

mag. LUDVIK VIDMAR

NAJBOLJŠI GASILCI V TITOVEM
VELENJU

V organizaciji Občinske gasilske zveze Velenje je bilo na stadionu ob jezeru območno tekmovanje najboljših gasilskih enot, ki so osvojile najboljša mesta na občinskih prvenstvih osmih občin celjskega ombočja. Moški so tekmovali v taktični vaji in štafetnem teku, ženske pa v vaji s hidranti in v raznoterostih, kjer pa so sodelovali tudi gasilci veterani.

Rezultati: člani do 30 let - 1. Gorica ob Dreti, 2. Teharje in 3. Dolga vas. Člani nad 30 let - 1. Titovo Velenje, 2. Teharje, 3. Škofja vas. IGD moški do 30 let - 1. REK Titovo Velenje, 2. Železarna Štore, 3. Lip Slovenske Konjice. IGD moški nad 30 let - 1. Železarna Štore, 2. Steklarna Rogaska Slatina, 3. EMO Celje. Članice do 25 let - 1. Šalek pri Velenju, 2. Teharje, 3. Škofja vas. Članice nad 25 let - 1. Bevc, 2. Šmartno ob Paki. IGD ženske do 25 let - 1. Slovenske Konjice, ženske nad 25 let - 1. Železarna Štore. Veterani - 1. gasilci iz Kozjega pred Gaberkami, pri IGD pa prvi gasilci iz Tovarne usnja Šostanj. Za je bilo tekmovanje organizacijsko nepopolno organizirano.

Na posnetku del ženske desetine nad 25 let iz Železarne Štore.

LOJZE OJSTERSEK

MOZIRJE: LOVCI IN PRAZNIK

Ob prazniku občine Mozirje tudi lovci nismo stali ob strani. V nedeljo pred praznikom smo dobili obisk pobratene lovske družine Velika. Sprejeli smo jih v lovskem domu na Golih Vrtačah. Ta dan smo preživel res v bratskem razpoloženju.

Za nedeljo pa je lovska družina Dreta na svojem strelišču v Zgornjih Pobrežjih organizirala strelsko tekmovanje na glinaste golobe, srnjaka in bežečo divjo svinjo. Tekmovali smo za občinski prehodni pokal. Tekmovalo je osem ekip, pokal pa si je priborila lovska družina Mozirje v trajno last. Družinske pokale so dobile družine Sladki vrh, Braslovče in Dreta. Družine Žalec, Velika, Velenje in Retica pa so dobile diplome.

Lovska družina Dreta je zelo delavna. To je opazno zlasti sedaj, ko je treba ponoči sedeti ob veliki njivi posejani s koruzo, da je ne odnesejo ali polomijo divje svinje. Tudi druge dejavnosti izvršuje družina zadovoljivo.

FRANC FLERE

PRODAM

PRODAM Zastavo 750, letnik 75, reg. do aprila 83, motor nov, pločevina obnovljena. Rado Pante-
lić, Polzela 145 (popoldan).

MOPED Colibri in žensko kolo prodam. Ogleđ Zidanškova 25 dvorišče.

PRODAM Zastavo 101 SC, letnik 79, garažiran, z dodatno opremo. Inf. 26-240 int. 55 (Bajt).

LADO 1600, februar 80, prodam. Tel.: (063) 34-062.

BARVNI TV Elektronik Gorenje, prodam. Rudolf, Celje, Trubarjeva 24.

NOVO etažno peč Tobl central 20, prodam. Tel.: 254-45.

PRODAM kamin Tobl – plamen, še v garanciji in pomivalno korito dvojno, nerjaveče. Ogleđ možen do sobote od 7. do 12. ure. Korošec, Stanetova 18, Celje.

PRODAM Škoda 120 LS, letnik oktober 80. Gradil Drago, Mala Breza 31, Laško.

PRODAM 126 P, 78 letnik. Mernik Alenka, Pernovo 21 a, Velika Pirešica. Int. 722-036. Ogleđ v soboto popoldan.

NUJNO prodam Zastavo 101, letnik 77, dobro ohranjen. Inf. po tel.: 24-677 od 15. do 17. ure.

PRODAM telico 7 mesecev brejo. Turnšek Janko, Gorica 4, Šmartno v R. D. Ogleđ možen od 16. ure dalje.

Z 101, letnik 79, 38000 km, ugodno prodam. Tel.: 31-163 popoldan.

PRODAM brejo kravo deveti mesec, šeka, 3. teleta in prašiče 50 in 100 kg težke. Eržen, Bukovžlak 8, Teharje.

PRODAM Zastavo 101, letnik 76, ter Spačka letnik 74. Gobec Silvo Stopče 19 Grobelno.

PRODAM traktor Normag 15 KS s kosilnico. Kozar Slavko, Svetelka 14 Dramlje.

GLOBOK otroški voziček, prodam. Temnomoder žamet. Tel.: 35-852 Purkelj, Pohrska 4.

RABLJENO ostrešje 9 X 12 m v dobrem stanju, primerno za gospodarsko poslopje, prodam. Sedaj baraka enostrešnica, opažena 4 x 12, 24 špirovcev, dolžine 6,5 m in ca. 1800 kom cementne strešne opeke. Ponudbe na NT Celje: »UGODNOST«

PRODAM mlado kravo, brejo 7 mesecev. Strmčnik Ignac, (Sp. Kotnik) Pepeln 7, Šmartno v Rožni dolini.

UGODNO prodam peč za centralno kurjavo Emo central 15.000 ccal: Šturbej Zinka, Trnovec 27, Dramlje.

PRODAM 1,31 ha gozda. Inf. na tel.: 32-428.

PARCELO za vikend, zazidljivo, v bližini Celja, prodam. Ponudbe z navedbo cene pod šifro: »840 m²«

PRODAM dele R 4 letnik 77, izbira velika. Vsak popoldan ali dopoldan tel.: (063) 741-060 od 10. do 10.30 ure. Fidler Feliks, Zidanškova 2, Šentjur.

VEČ vrst grozdja in razno sadje prodam. Lipuš Adolf, Zvodno 63, Celje. Dostop iz Selc.

PRODAM garažo v Jurčičevi 1. Inf. na tel.: šte. 218-72.

PRODAM NSU 1200. Inf. po tel.: 36-229, vsak dan od 15. do 16. ure.

TRAKTOR IMT 540 star dve leti s kabino in kosilnico prodam. Bezovšek, Arclin 66, Škofja vas.

PRODAM peč kamin Emo. Pučko Bojan, Kraigherjeva 8 Celje.

Z 101 letnik 73 potreben manjšega popravila zelo ugodno prodam. Košnica 5 a. Ogleđ možen vsak dan od 14. ure dalje.

FIAT 750, letnik 74, ugodno prodam. Žohar Alojz, Gornja vas 64, Prebold.

PRODAM harmoniko B, S, AS, DES. Grobelšek Anton, Teharska cesta 53 Celje.

OSEM tednov stare pujske prodam. Gologranc Marica, Blagovna 30.

HARMONIKO Weltmeister prodam (90 basov). Tel.: 27-515 po 19. uri.

PRODAM črno-beli televizor Grundig. Tel.: 811-392.

PRODAM Mercedes 322 kiper GT, motor generalno popravljen in GS 1,2, letnik 77. Omerzu, C. na Dobrovo 85, Celje, tel.: 24-993.

PRODAM klavir. Inf. dnevno od 7. do 9. ure na tel.: 26-006.

JADRALNO desko Imgrad z regatnim jadrom Dolter prodam za 1, 2 M. Feldin, Čuprijska 3, Celje.

PRODAM zemljo ob Šmartinskem jezeru. Tel.: 772-036, zvečer.

PRODAM zidno opeko, Strmec pri Vojniku 29.

PRODAM novo stiskalnico 40 l na vzmet, Kašova 9, Vojnik.

FIAT 126 P letnik 76, reg. do maja 1983, prodam za 5 M. Roženčev, Grobelno, tel.: 821-271.

PRODAM štedilnik na trdno gorivo in koruzo. Fridrih, Levec 26.

PRODAM skoraj nov glasbeni center Gorenje z zvočniki. Inf. dopoldan od 7. do 14. ure. Tel.: 23-650 int. 3

PRODAM večjo količino čevljar-skega materiala ter drobnega orodja. Vsak dan od 15. ure naprej. Živkovič Nikola, Velenjska 5, Žalec.

UGODNO prodam Fiat 850, vozen, neregistriran. Vojnik, Kašova 7.

PRODAM plemenskega prašiča (merjasec). Jagodič Marija, Prekopa 17, Vransko.

PRODAM 14 špirovcev za ostrešje. Muhič, Košnica 48, Celje.

UGODNO prodam 1 ha parcele za gradnjo hiše ali vikenda. Brecl Cvet Liboje 44, Petrovče 63301.

PRODAM jabolka za prešo. Zagrad št. 4

ZARADI selitve prodam termoakumulacijsko peč ter zmrzovalno skrinjo 310 l. Ivenčnik, Tomšičev trg 2, Celje.

HARMONIKO Melodija CFB prodam. Majcen Sandi, Socka 27 a.

PRODAM tovorni avto TAM T 110 kiper, dobro ohranjen, letnik 76, reg. do aprila 83. Vinko Parežnik, Gorica pri Šmartnem v Rožni dolini 54, Celje.

PRODAM Ford Escord, karamboliran. Inf. tel. (063) 27-273 po 18. uri

PRODAM kombi Zastava 435 L, letnik 79. Ogleđ vsak dan popoldan. Čmak Janez, Čopova 6, Žalec.

PRALNI stroj Privilege A 12, prodam. Klovár, Škapinova 2.

PRODAM dobro ohranjen 1500 l sod. Kovač Jožefa, Grobelce 30 a, Vinski vrh pri Silvnici.

PRODAM Zastavo 101, letnik 77. Inf. po tel.: 34-260 popoldan.

PRODAM 100 L prešo na kamen, Gajšek Neža, Vrbno 31, Šentjur pri Celju.

PRODAM hidrofor 300 L komplet z električno črpalko po ugodni ceni. Herle Stanko, Laze 24, Dramlje.

UGODNO prodam Škoda LS 110. Tel.: 22-447.

ENOLETNE kokoši rjave za zakol ali rejo prodajamo od 9. do 14. 10. Rjave jarkice (piške) stare 4 mesece prodajamo od 10. 9. dalje vsak popoldan. Dobravc, Zg. Roje 22, Šempeter.

DVOSTANOVANJSKO hišo, nekaž zemlje, vrt, brajda, garažo, v Zagradu 83, prodamo. Tratnik.

PRODAM Zastavo 101 zelo dobro ohranjeno, letnik 77. Železnik, Šempeter 115 b.

PRODAM avto Fiat 750 letnik 78 v dobrem stanju. Ogleđ v soboto in nedeljo. Cena po dogovoru. Rihter Štefan, Dolenja vas 38, Prebold.

PRODAM kravo frizliko 8 mesecev brejo. Zelo dobra molznica. Prislán Viki, Poljče 2, Braslovče.

PRODAM Fiat 125, možen kredit. Bračko Jerneja, Primož 10, Šentjur pri Celju.

PRODAM dve silo rjavi kravi v 8. in 9. mesecu brejosti. Verdell, Tel.: 35-833. Ulica Heroja Šarha 22.

PRODAM krzveno jakno iz lisicijih kož, št. 40-42. Tel.: 28-577 (popoldan)

PRODAM Prinz NSU 1200, letnik 68, tudi za dele. Tel.: 26-885.

PRODAM več kosov pohištva, rabljenega, tudi stilno, nekaj starin. Tel.: 26-885.

PRODAM Opel Manto 1600 L letnik 72, 90 tisoč km. Zajc Janko, Zg. Pobrežje št. 19, Rečica ob Savinji

PRODAM globok otroški voziček, žamet, temno moder. Vrnčeva 14, tel.: 35-284.

PREŠO 100 l, Kovinar Vitanje, ugodno prodam. Jakop Karl, Pristava 2, Dobrna.

PRODAM Zastavo 101, letnik 74, reg. do 21. 3. 83, ali zamenjam za manjši avto 750 ali 126 P. Bojan Žmahar, Babna gora 34, Vinski vrh.

PRODAM Itison Kalahari bež, 24,80 m² (4 x 6,20 m) nov, po stari ceni (50% nove). Tel.: (063) 21-577

AMI, letnik 76 in spačka, letnik 76, po delih, ugodno prodam. Tel.: vsak dan dop. 27-611 int. 15 od 6. do 7. in od 9. do 10. ure.

PRODAM 150 l rdečega domačega vina, Radeče, Starograjška 32.

KUPIM

KUPIM Ascono, Kadet – Ido ali drugi avto. Plačam z gradbenim kreditom. Tel.: dopoldan 23-218.

PARCELO ali večje zemljišče za vrt kupim. Ponudbe pod: HITRO.

KUPIM starejšo hišo z vrtom, relacija Celje-Vransko ca. 40 SM. Šifra: »GOTOVINA TAKOJ«

KOMBI IMW Diesel, letnik 72, cca 6 M, prodam. Ogleđ popoldan. Bojan Kajtna, Podgorje 12, Celje.

KUPIM zazidalno parcelo v Celju ali okolici. Neda Lebič, Cankarjeva 13, Celje.

STANOVANJA

V najem vzamem neopremljeno garsoniero ali enosobno stanovanje v Celju za dobo 1 do 2 leti. Tel.: 23-579

IŠČEM sobo s posebnim vhodom za občasno bivanje. Možnost predplačila. Šifra: »PREDPLAČILO«

IŠČEM kakršnokoli stanovanje v Celju. Ponudbe pod: »ČIMPREJ«

USLUŽBENKA išče garsoniero. Plačilo po dogovoru. Šifra: »TAKOJ«

ODDAM sobo s sanitarnimi štu-dentki ali samski ženski, plačilo za eno leto vnaprej. Šifra: »ČISTA IN POŠTENA«

ZAPOSILITEV

IŠČEM KV ali VK avtomehanika v Titovem Velenju. Pogoji: vojaščne prost. Nudimo osnovni OD 14 000 din in dodatki, brezplačno vožnjo in toplo malico. Tel. 850-745.

RAZNO

KLAVIR dam v najem. Ljubljanska 66.

50 m³ nasipnega materiala oddam brezplačno. Viki Prislán, Poljče 2, Braslovče.

Garažo vzamem v najem na Otoku. Plačam eno leto vnaprej. Kličite po tel. 27-877 od 12. dalje.

NOVEJŠO hišo z 2000 m² zemlje na sončni legi 3 km od Celja, zamenjam za hišo z vrtom. Šifra: »ZAMENJAVA«

»MONTANA«

RUDARSKO IN INDUSTRIJSKO PODJETJE
ŽALEC n. sol. o.

DELOVNA SKUPNOST

Zbor delavcev delovne skupnosti

razpisuje
dela in delovne naloge

VODJA SEKTORJA ZA SPLOŠNE IN KADROVSKE ZADEVE, ORGANIZACIJO, SAMOUPRAVO, PLAN IN ANALIZE

POGOJI:

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje:
– višja strokovna izobrazba upravne, ekonomske, pravne smeri in 5 let delovnih izkušenj pri opravljanju enakih ali podobnih del in nalog

Za navedena dela in delovne naloge bo sklenjeno delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom za dobo 4 let.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v roku 15 dni po objavi na naslov: »MONTANA« Rudarsko in industrijsko podjetje Žalec n. sol. o. Žalec, Cesta na Lavo 1 – Delovna skupnost

OŠ in dom MIHA PINTER

objavlja prosta dela in naloge:

1. VZGOJITELJA
2. MEDICINSKE SESTRE
3. OTROŠKE NEGOVALKE

Pogoji pod 1:

Specialni pedagog – DPO

pod 2:

Srednja med. šola in 3 leta del. izkušenj pri delu z otroki

pod 3:

Šola za otroške negovalke ali bolničarke

Prijave sprejema komisija za MDR v roku 15 dni po objavljenem razpisu.

POZD ORODJE-OPREMA

ŠENTJUR PRI CELJU

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA

ponovno objavlja
prosta dela in naloge:

1. dva rezkalca kovin
2. štiri brusilce kovin

Pogoji:

KV delavec, odslužen vojaški rok in uspešno opravljeno trimesečno poskusno delo.

Osební dohodek od 13.500 din naprej.

Lahko se prijavi tudi KV delavci drugih kovinskih strokov za priučitev ali PK priučeni delavci s triletno prakso.
Objava velja do zasedbe objavljenih delovnih mest.

Pisne prijave za opravljanje navedenih del sprejema komisija za delovna razmerja POZD.

SOZD Petrol Ljubljana

DO Trgovina
TOZD Trgovina na debelo
Poslovna enota Celje

Cesta v Trnovlje 12

Komisija za delovna razmerja
objavlja

prosta naslednja dela in naloge:

1. Čuvaja

Pogoj:

– končana osnovna šola
– poskusno delo 30 dni

2. Kurirja

Pogoj:

– končana osnovna šola
– določen čas
– poskusno delo 30 dni

Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe v 15 dneh po objavi razpisa na Petrol Ljubljana, TOZD Trgovina na debelo, Poslovna enota Celje, Cesta v Trnovlje 12.

NOVI
tednik

NOVI TEDNIK
63000 CELJE
Trg V. kongresa 3a

Naslov izpolnite
s tiskanimi črkami

NAROČILNICA

Podpisani _____

kraj _____ ulica _____ št. _____

pošta _____ naročam časopis »NOVI TEDNIK«

Začnite mi ga pošiljati dne _____

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

V _____ dne _____

podpis naročnika

SLOVENIJALEC
CELJE – MEDLOG 18

OBVEŠČA CENJENE STRANKE, DA IMA NA ZALOGI

VELIKO IZBIRO
AVTO-CAMP

PRIKOLIC – ADRIA

DOBAVLJIVE SO TAKOJ – PO UGODNIH CENAH!

TV SPORED

NEDELJA, 19. 9.

18.45 POROČILA (Lj)
 19.00 ŽIV ZAV, otroška matineja (Lj)
 19.05 B. Čopić - A. Diklić: OSMAT
 OFENZIVA, nadaljevanka TV
 Sarajevo (Lj)
 19.40 TV KAZIPOT (Lj)
 19.45 NARODNA GLASBA (Lj)
 20.00 KMETIJSKA ODDAJA (Bgd)
 20.30 POROČILA (do 13.35) (Lj)
 20.45 PESEM V PESMI, zabavno
 glasbena oddaja TV Zagreb (Lj)
 21.00 POROČILA (Lj)
 21.05 Ljubljana: SP V DVIKANJU
 UTEŽI (do 52 kg, prenos) (Lj)
 21.10 ŠPORTNA POROČILA (Lj)
 21.15 DR. JEKYL IN GOSPOD HY-
 DE, ameriški film (Lj)
 21.20 RISANKA (Lj)
 21.25 CIKCAK (Lj)
 21.30 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
 21.35 ZRNO DO ZRNA (Lj)
 21.40 TV DNEVNIK (Lj)
 21.45 VREME (Lj)
 21.55 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 22.00 I. Štivil: TAMBURAŠI, I. del
 nadaljevanka TV Zagreb (Lj)
 22.05 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 22.10 ŠPORTNI PREGLED (Bgd)
 22.15 ČLOVEK BREZ MEJE: HREPE-
 NENJE, dokumentarna serija
 (Lj)
 22.20 POROČILA (Lj)

Oddajniki II. TV mreže:

18.45 ČRNI JACK, angleški film (Zgb I)
 19.30 NEDELJSKO POPOLDNE (Zgb I)
 19.40 RISANKA (Zgb I)
 19.45 TV DNEVNIK (Zgb II, Sk I)
 20.00 ČAS JAZZA (Bgd II)
 20.45 VČERAJ, DANES, JUTRI (Zgb II)
 21.05 ALPSKA SAGA, avstrijska na-
 daljevanka (Sa II)
 22.35 SP V DVIKANJU UTEŽI (do
 52 kg, posnetek) (Lj II)

PONEDELJEK, 20. 9.

8.35 TV V ŠOLI: TV koledar, Ne po-
 zabi, Sodobna afriška književ-
 nost, Odmor, Pesmi in zgodbe
 za vas (Zgb)
 10.00 POROČILA (Zgb)
 10.05 JEZIKI NARODNOSTI (Zgb)
 10.35 TV V ŠOLI: Namesto odmora,
 Risanka, Naši kraji, Mali pro-
 gram, Risanka, Iz arhiva šolske
 TV, Zadnje minute (do 12.10)
 (Bgd)
 10.55 POROČILA (Lj)
 11.00 NOVO VZNEMLJAJA - poljudno
 znanstvena serija (Lj)
 11.05 MAKEDONSKI MUZEJI: Arheo-
 loški muzej v Bitoli (Lj)
 11.30 OBZORNIK (Lj)
 11.45 MLADI UPI, mladinska oddaja
 (Sk)
 11.55 RISANKA (Lj)
 12.00 CIKCAK (Lj)
 12.05 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
 12.25 ZRNO DO ZRNA (Lj)
 12.30 TV DNEVNIK (Lj)
 12.35 VREME (Lj)
 12.57 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 13.00 Snežana Gnjidić: SESTRICI, dra-
 ma TV Beograd (Lj)
 13.15 ALI SE MED SEBOJ DOVOLJ
 POZNAMO, oddaja TV Titograd
 (Lj)
 13.25 V ZNAMENJU (Lj)

Oddajniki II. TV mreže:

17.30 TV DNEVNIK (N. Sad)
 17.40 PET PETELINČKOV - lutkovna
 serija (Bgd I)
 18.00 "CEPELEPELETICA", otro-
 ška zabavno glasbena oddaja
 (Bgd I)

RADIO CELJE

ČETRTEK, 16. 9.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldne z vami - gost oddaje
 Rudi Peperko, družbeni pravobranilec samoupravljanja (vmes ob 9.00
 Poročila), 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 15.45 Zabavni glo-
 bus, 16.00 Kronika, 16.15 Čestitke in pozdravi, 16.30 V živo - pravna
 pomoč, 18.00 Zaključek sporeda.

PETEK, 17. 9.: 8.00 Poročila, 8.05 Petkov mozaik (vmes ob 9.00 Poro-
 čila), 9.30 Žveplomater, 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00
 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika,
 17.15 Glasbo vam izbira, 17.45 Mladi mladim, 18.00 Zaključek sporeda.

SOBOTA, 18. 9.: 8.00 Poročila, 8.05 Kuharski kotiček, 8.35 Koledar
 prireditve, 9.00 Poročila, 9.05 Jugotonov express, 9.35 Filmski sprehodi,
 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 15.45 Športna sobota, 16.00
 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, 17.15 Lestvica zabav-
 nih melodij, 17.30 Kulturni feljton, 17.45 Zabavni globus, 18.00 Zaključek
 sporeda.

NEDELJA, 19. 9.: 10.00 Poročila, 10.10 Obvestila, 10.30 Predstavljamo
 vam, 10.45 Onkraj srebrne črte, 11.00 Vedri zvoki, 11.15 Zabavni globus,
 11.30 Kmetijska oddaja, 12.00 Čestitke in pozdravi, 13.00 Poročila, 13.05
 Žveplomater (ponovitev), 13.30 Literarna oddaja, 14.00 Zaključek spo-
 reda.

PONEDELJEK, 20. 9.: 8.00 Poročila, 8.05 Športno dopoldne (vmes ob 9.00
 Poročila), 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila,
 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.30 Reportaža, 16.45 Zabavni globus, 17.00
 Kronika, 17.15 Lestvica narodno-zabavnih melodij, 17.30 Športni pregled,
 17.45 Glasbene novice, 18.00 Zaključek sporeda.

TOREK, 21. 9.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldne z vami (vmes ob 9.00
 Poročila), 9.45 Esperanto, 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00
 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.30 Iz delovnih organizacij, 16.45
 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.15 Iz arhiva resne glasbe, 17.45 Od-
 mevi, 18.00 Zaključek sporeda.

SREDA, 22. 9.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldne z vami (vmes ob 9.00
 Poročila), 9.30 Koledar prireditve, 10.00 Zaključek sporeda, 15.30 Obve-
 stila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.30 Delo in zdravje,
 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.15 Glasbene vzporednice, 17.30
 Aktualno, 17.45 Iz zakladnice zborovske glasbe, 18.00 Zaključek sporeda.

18.15 IZOBRAŽEVALNA ODDAJA
 (Bgd I)
 18.45 PREMOR (Lj II)
 19.00 TELESPORT (Zgb II)
 19.30 TV DNEVNIK (Zgb II, N. Sad)
 20.00 ZNANOST IN MI (Zgb II)
 20.45 ZAGREBAŠKA PANORAMA
 (Zgb II)
 21.00 Ljubljana: SP V DVIKANJU
 UTEŽI (do 60 kg, prenos do
 22.00/30) (Lj II)

OPOMBA: Ob 21.15 Ljubljana II. pre-
 dvaja za JRT II oddajo Večer z ansam-
 blom Pepel in kri (do 22.05)

TOREK, 21. 9.

8.35 TV V ŠOLI: TV koledar, Narodi
 in narodnosti SR Hrvatske, Po
 Franciji, Odmor, Dnevnik 10
 (Zgb)
 10.00 POROČILA (Zgb)
 10.05 KNJIŽEVNOST V NOB (Zgb)
 10.35 TV V ŠOLI: Namesto odmora,
 Risanka, Književnost in jezik,
 Mali program, Risanka, Glasbe-
 ni pouk, Zadnje minute (do
 12.10) (Bgd)
 17.20 POROČILA (Lj)
 17.25 MALI PINGVIN, danska otroška
 serija (Lj)
 17.40 PISANI SVET (Lj)
 18.10 KITAJSKA: LEPOTE POGORJA
 HUANG ŠAN (Lj)
 18.30 OBZORNIK (Lj)
 18.45 ČAS, KI ŽIVI (Lj)
 19.15 RISANKA (Lj)
 19.20 CIKCAK (Lj)
 19.24 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
 19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
 19.30 TV DNEVNIK (Lj)
 19.35 VREME (Lj)
 19.57 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 20.00 AKTUALNO (Lj)
 21.00 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 21.05 A. Döblin: BERLIN - ALEXAN-
 DERPLATZ, zahodnonemška
 nadaljevanka (Lj)
 22.05 V ZNAMENJU (Lj)

Oddajniki II. TV mreže:

17.30 TV DNEVNIK (N. Sad)
 17.45 MI IN TELEVIZIJA, otroška od-
 daja (Pr)
 18.15 ODPRTA KNJIGA (Zgb I)
 18.45 PRIJATELJI GLASBE (Zgb I)
 19.30 TV DNEVNIK (Zgb II, Sa)
 20.00 FOLK-PARADA (Bgd II)
 20.45 ČAS PODVIGOV, dokumentar-
 na serija (Sa II)
 21.30 Ljubljana: SP V DVIKANJU
 UTEŽI, (do 67,5 kg) vključitev v
 prenos (do 22.00/30) (Lj II)

SREDA, 22. 9.

8.35 TV V ŠOLI: TV koledar, Jugo-
 slavija in njena vloga v svetu,
 Indija, Zanimivo potovanje, Od-
 mor, Varujmo zobe, (Zgb)
 10.00 POROČILA (Zgb)
 10.05 UČENCI V SAMOUPRAVNI
 DRUŽBI (Zgb)
 10.35 TV V ŠOLI: Namesto odmora,
 Risanka, Kocka, kockica, Mali
 program, Risanka, Telesna
 vzgoja, Zadnje minute (do
 12.10) (Bgd)
 17.40 POROČILA (Lj)
 17.45 CICIČAN, DOBER DAN: Stoti-
 soč cicičanov v tiskarni (Lj)
 18.00 GUSARJI KAPITANA GANCHA,
 brazilska nadaljevanka (Lj)
 18.30 OBZORNIK (Lj)
 18.45 OD VSAKEGA JUTRA RASTE
 DAN: Prvačina (Lj)
 19.15 RISANKA (Lj)
 19.20 CIKCAK (Lj)
 19.24 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
 19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
 19.30 TV DNEVNIK (Lj)
 19.35 VREME (Lj)
 19.57 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 20.00 FILM TEDNA: GAJIN, brazil-
 sko-japonski film (Lj)

sko-japonski film (Lj)
 21.45 MAJHNE SKRIVNOSTI VELIKIH
 KUJARSKIH MOJSTROV (Lj)
 21.50 MINIATURE: Med tapiserijami
 in tapetami na Ptujskem gradu
 (Lj)
 22.05 V ZNAMENJU (Lj)

Oddajniki II. TV mreže:

17.30 TV DNEVNIK (N. Sad)
 17.45 PADLA Z NEBA, otroška serija
 (Zgb I)
 18.15 AKTUALNOSTI (Bgd I)
 18.45 NARODNA GLASBA (Bgd I)
 19.30 TV DNEVNIK (Zgb II, Pr)
 20.00 ZABAVNA SREDA (Zgb I, N.
 Sad)
 21.00 Ljubljana: SP V DVIKANJU
 UTEŽI - do 75 kg, prenos do
 22.00/30) (Lj II)

ČETRTEK, 23. 9.

8.35 TV V ŠOLI: TV koledar, Fizika v
 športu, Hormoni in proizvodnja
 mesa, Odmor, Prijateljstvo
 (Zgb)
 10.00 POROČILA (Zgb)
 10.05 ČLOVEKOVO TELO (Zgb)
 10.35 TV V ŠOLI: Namesto odmora,
 Risanka, Združeni narodi, Mali
 program, Risanka, Pravljica,
 Zadnje minute (do 12.10) (Bgd)
 17.15 POROČILA (Lj)
 17.20 ZBIS: Kovaška pravljica (Lj)
 17.35 ZAPISI ZA MLADE: Pavel Šivic
 (Lj)
 18.10 MOZAIK KRATKEGA FILMA:
 Čas ikon, jugoslovanski film (Lj)
 18.30 OBZORNIK (Lj)
 18.45 PO SLEDEH NAPREDKA (Lj)
 19.15 RISANKA (Lj)
 19.20 CIKCAK (Lj)
 19.24 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
 19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
 19.30 TV DNEVNIK (Lj)
 19.35 VREME (Lj)
 19.57 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 20.00 KONCERT SIMFONIČNEGA
 ORKESTRA SLOVENSKE FIL-
 HARMONIJE - prenos iz Can-
 karjevega doma (Lj)
 21.00 V ZNAMENJU (Lj)

PETEK, 24. 9.

8.55 TV V ŠOLI: TV koledar, Angle-
 ščina, Odmor, Varujmo zobe
 (Zgb)
 10.00 POROČILA (Zgb)
 10.05 GLAGOLICA (Zgb)
 10.35 TV V ŠOLI: Namesto odmora,
 Risanka, Ne vprašajte mene,
 Mali program, Risanka, Izobra-
 ževalna reportaža, Zadnje mi-
 nute (do 12.10) (Bgd)
 17.20 POROČILA (Lj)
 17.25 BEGUNEC, otroška serija TV
 Priština (Lj)
 17.55 TELESTART 81, glasbena od-
 daja (Lj)
 18.30 OBZORNIK (Lj)
 18.45 OTROK IN PROMET: Na poti od
 doma do šole (Lj)
 19.05 EKONOMSKA TERMINOLOGI-
 JA (Lj)
 19.15 RISANKA (Lj)
 19.20 CIKCAK (Lj)
 19.24 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
 19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
 19.30 TV DNEVNIK (Lj)
 19.35 VREME (Lj)
 19.57 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 20.00 FANTJE S HILL STREETA,
 ameriška nadaljevanka (Lj)
 20.50 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 20.55 NE PREZRITE (Lj)
 21.10 ZGODBE IZ DELAVNICE, hu-
 moristična serija TV Beograd
 (Lj)
 21.50 SPREMLJAJMO SODELUJMO
 (Lj)
 22.00 NOČNI KINO: KDO JE HARRY
 KELLERMAN, ameriški film (Lj)
 23.35 POROČILA (Lj)

SOBOTA, 25. 9.

8.00 POROČILA (Lj)
 8.05 MALI PINGVIN, danska otroška
 serija (Lj)
 8.20 ZBIS: Kovaška pravljica (Lj)
 8.35 CICIČAN, DOBER DAN: Stoti-
 soč cicičanov v tiskarni (Lj)
 8.50 BEGUNEC, otroška serija TV
 Priština (Lj)
 9.15 PISANI SVET (Lj)
 9.45 GUSARJI KAPITANA GANCHA,
 brazilska nadaljevanka (Lj)
 10.00 NOVO VZNEMLJAJA, poljudno-
 znanstvena serija (Lj)
 11.10 PO SLEDEH NAPREDKA (Lj)
 11.40 VČERAJ... ZA JUTRI: V nove
 čase, dok. serija (Lj)
 12.10 POROČILA (do 12.15) (Lj)

Velika izbira plošč in kaset vam je na
 voljo v prodajnih enotah KOVINO-
 TEHNE - TOZD TEHNIČNA TRGO-
 VINA CELJE

LESTVICA
ZABAVNIH
MELODIJ

1. KAROCA - OLIVER DRAGOJE-
VIČ
2. MEMORY - BARBRA STREI-
SAND
3. PESMA O JEDNOM PETLU -
DŽORDŽE BALASEVIĆ
4. DA DA DA - TRIO
5. NIKO NEČE U MORNARE - ME-
RI CETINIĆ

KUPON

za lestvico zabavnih melodij

Glasujem za pesem _____

izvajalec _____

Ime, priimek, naslov _____

Nagrajenca: Betka Petrovič, Miklošičeva 3, Celje
 Branka Baniček, Ivenca 10 a, Vojnik

Pišite na naslov: Novi tednik - Radio Celje, Trg V. Kongresa 3a, Celje
 Lestvica domačih melodij je na sporedu vsak ponedeljek ob 17.15, lestvica zabavnih
 melodij pa vsako soboto ob 17.15.

*Vsakič nagrada velika plošča, ki jo izžrebanci dvignejo v prodajalni MELODIJA

Prodajalna MELODIJA v Cankarjevi
 ulici v Celju vam nudi bogat pro-
 gram plošč in kaset.
 Prodajalna MELODIJA - TDO "TE-
 KO" Celje - SOZD MERX

LESTVICA
DOMAČIH
MELODIJ

1. GORSKE ROŽE - SLOVENIJA
2. NOČ NA PLESU - MUŽENIČ
3. ZDRAVICA VESELI DRUŽBI
4. PESEM DOMAČA - KALŠEK
5. V GRUŠOVLAH - SAVINJSKIH

KUPON

za lestvico domačih melodij

Glasujem za pesem _____

izvajalec _____

Ime, priimek, naslov _____

15.10 NOGOMET OFK BEOGRAD :
 HAJDUK, prenos (Bgd, Lj)
 v odmoru... (Lj)

17.00 MATEJ, ZAKAJ TE DEKLETA
 NE MARAJO, češkoslovaški
 mladinski film (Lj)

18.20 GLASBENA ODDAJA (Lj)
 18.45 NAŠ KRAJ: Gornji Senik (Lj)
 19.00 ZLATA PTICA - MIŠKOLIN: Mi-
 ša je spregledala (Lj)

19.10 RISANKA (Lj)
 19.20 CIKCAK (Lj)
 19.24 TV IN RADIO NOCOJ (Lj)
 19.26 ZRNO DO ZRNA (Lj)
 19.30 TV DNEVNIK (Lj)

19.35 VREME (Lj)
 19.57 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 20.00 NAŠE 18. SREČANJE (Lj)
 21.30 PROSPAGANDNA ODDAJA (Lj)
 21.35 ZRCALO TEDNA (Lj)

21.50 PAT IN MIKE, ameriški film (Lj)
 23.20 POROČILA (Lj)

Oddajniki II. TV mreže:

16.00 Ljubljana: SP V DVIKANJU
 UTEŽI, prenos (od 16.15 za JRT)
 slovenski komentar (Lj II)
 17.30 PREMOR (Lj II)
 17.45 KAPELSKI KRESOVI, ponovitev
 nadaljevanka (Zgb II)
 19.00 NARODNA GLASBA (Bgd II)
 19.30 TV DNEVNIK (Zgb II, Bgd I)
 20.00 MLADI ZA MLADE, zabavno
 glasbena oddaja (Sa II)
 20.30 POEZIJA (Pr)
 21.00 Ljubljana: SP V DVIKANJU
 UTEŽI, prenos (do 22.00/30) (Lj
 II)

ROJSTVA

CELJE

Rodilo se je 35 dečkov in 25
 deklic.

POROKE

CELJE

Poročila sta se dva para od teh:
 Peter VODEB iz Štor in Mirosla-
 va TELIČ iz Celja.

LAŠKO - KRAJEVNI URAD
 RADEČE

Poročili so se: Anton BIZJAK
 in Helena KUHELJ oba iz Obrež-

ja pri Zidanem mostu, Janko
 FON iz Velikega Širja in Ivica
 MOLEK iz Kisovca - Zagorje ob
 savi, Boris KLANSEK iz Vrho-
 vega in Sonja RAMSAK iz Rečice,
 Anton TITOVSEK iz Žebnika
 in Anica HRIBAR iz Gornje.

SMRTI

CELJE

Umrli so: Miroslav ROTER, 84,
 Sentrupert, Julijana DOBRI-
 SEK, 63, Polzela, Franc ŠELI-
 GO, 55, Belo, Stefanija POD-
 HRAŠKI, 69, Brezno Gorenje,
 Rudolf KRANJC, 69, Titovo Ve-
 lenje, Blaž KREINC, 90, Zado-
 brova, Franciška KELNER, 59,
 Brnica, Neža ŽGANK, 80, Trnov-
 lje pri Celju, Franc ŠKODIČ, 53,
 Celje, Branko RAKIČ, 69, Celje,
 Janez REHAR, 81, Vinska gori-
 ca, Francisek DOKLER, 60,
 Ivenca, Marija OSTROŽNIK, 88,
 Bukovžlak, Jožef CATER, 54,
 Celje, Angela STROPNIK, 54,
 Celje, Pavla VANOVSEK Silva,
 48, Celje.

LAŠKO - KRAJEVNI URAD
 RADEČE

Umrli so: Franc ŽUŽEK, Ra-

deče, Anton VODENAU, Rade-
 če, Jože GLAVAC, Njivice, Mar-
 garetta FEMC, Zagrad, Ljudmila
 MEDVESEK, Podkraj pri Rade-
 čah.

DEŽURSTVA

ZDRAVSTVENI DOM

Dežurstvo med tednom: po-
 možni zdravnik od 14. do 20. ure,
 glavni zdravnik od 15. do 6. ure
 naslednjega dne. Ob nedeljah je
 dežurstvo od 12. ure do nasled-
 njega dne do 6. ure zjutraj, ob
 praznikih pa od 6. do 7. ure na-
 slednjega dne.

LEKARNE CELJE

Neprekinjeno dežurstvo ima
 lekarna CENTER v Stanetovi
 ulici 13 a, Celje.

TRGOVINE

V tednu od 13. do 18. septem-
 bra je dežurna samopostrežba
 RIO v Prešernovi ulici vsak dan
 do 20. ure. V tednu od 20. do 25.
 septembra pa bo dežurna samo-
 postrežba SOČA v Stanetovi
 ulici.

Svet delovne skupnosti

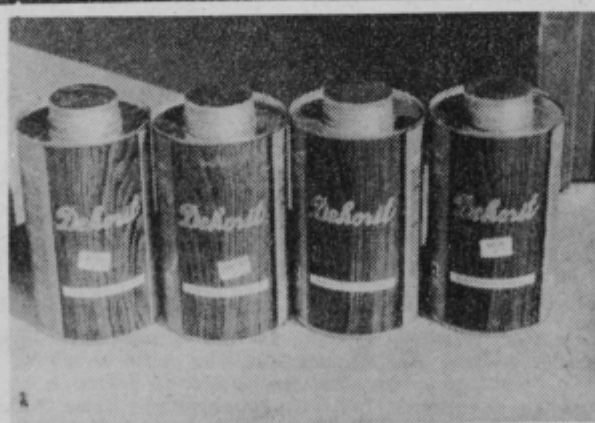
VIO Žalec - TOZD Osnovne šole
 »Miroslav Širca«

Petrovče

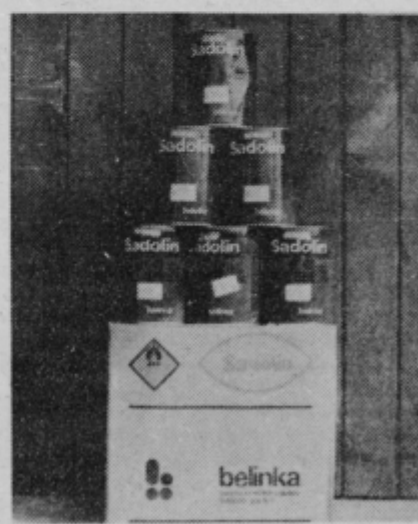
razpisuje prosta dela in naloge:

- učitelja glasbene vzgoje, PRU
za nedoločen čas
 - učitelja zemljepisa, zgodovine, PRU
za določen čas
- Rok za prijavo je 15 dni.
 O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh
 po poteku razpisnega roka.

Polščite v... PLESKARJU

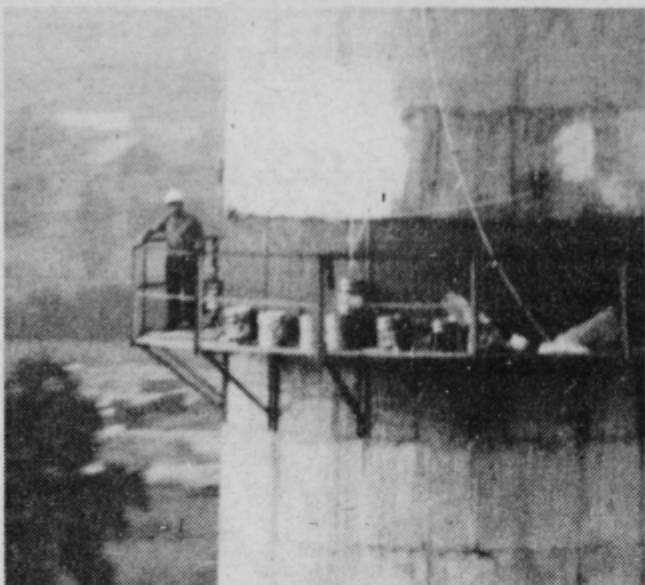

Prodajalna PLESKAR v Bukovžlaku v Celju ima
 te dni na voljo lak za impregnacijo in zaščito lesa
 Sadolin ter Dekorit.

kovinotehna

tozd tehnična trgovina

ZA ENO POTEZO SO NA DIMNIKU TRIJE ALPINISTI

Akcija tistih celjskih alpinistov, ki si služijo denar za odpravo na Himalajo prihodnje leto, pravkar pa jo opravljajo na najvišjem celjskem dimniku v Cinkarni, se bo v tem tednu iztekla. Dela potekajo v nemogočih pogojih, saj alpiniste ovirata veter in zadržljivi zrak, ki se spušča iz sosednjega dimnika. Pa tudi barva, s katero dimnik barvajo, je strupena in bi se morala dela opravljati pravzaprav z maskami, kar pa je še dodatna ovira pri delu. Že tako je potrebno za eno potezo s čopičem kar šest rok vztrajnih fantov. Eden je na vrhu dimnika in varuje tovariša, ki visi na vrvi in barva, pri tem pa se ta neprestano ziblje, drugi pa spet spušča vedno z barvo in to tako, da je na doseg roke tistega, ki vihti čopič. Fantje se pri takem opravilu menjujejo, saj več kot dve uri v eni poziciji ne zdrže. In nič jih ni sram povedati, da jih je pri delu strah, čeprav so navajeni vse drugačnih višin.

Po končanem delu, ekipa se medtem menjava, delajo pa po dvanajst ur dnevno, so tako utrujeni, da še govore težko, ker so jim pljuča polna dima in združuje jih utrujenost. In kdo so ti pogumni fantje, ki so se lotili s takim entuziazmom težkega dela na cinkarniškem dimniku? Ekipo sestavljajo: alpinistka Marjana Šah ter fantje Slavko Cankar, Lojz Cajzek, Aco Pepevnik, Franc Čanžek, Bojan Šrot, Smiljan Smodiš, Brane Paše in Aleš Stopar.

»MOKRI« GASILSKI NOGOMET

Po vsem svetu je že dolgo poznan tako imenovani »gasilski mokri nogomet«, od nedelje, 19. septembra dalje, pa ga bodo spoznali tudi v Titovem Velenju. Srečanje bo ob 14.30 uri na prostoru pred Rdečo dvorano, pomerila pa se bosta gasilska sektorja Titovo Velenje in Šoštanj. Tekma traja 2 x 15 minut, v ekipi so štirje igralci – vratar in trije v polju. Vsi so opremljeni z vodnimi curki. Tekmo bo sodil Miha Valenci iz Titovega Velenja, ki je podobna srečanja že vodil v sosednji Avstriji, kjer je »gasilski mokri nogomet« že dalj časa dobro poznan. Vstopnine za velenjsko tekmo ne bo, vsem, ki si jo bodo ogledali, pa organizator priporoča dežnike in dežne plašče ter škornje. Tekma bo ob vsakem vremenu.

LOJZE OJSTERSEK

AMADEUS POROČA

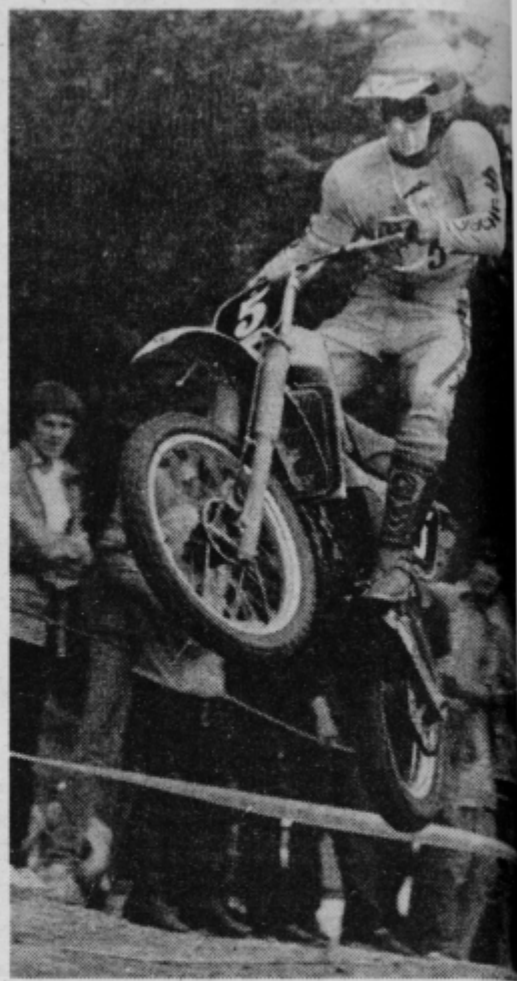

Potrošniki so že dlje časa zahtevali, da se v okviru izboljšane kulturne ponudbe ustanovi ansambel, ki bi bil realen odraz pravega celjskega občana – potrošnika... Glede na ponudbo trgovin in pa seveda upoštevajoč osebne dohodke, so člani ansambla resnično povsem pravilno izbrali predstavniki potrošnikov...

MOTOCROSS V LEMBERGU

Na sporedu prireditve ob občinskem prazniku občine Šmarje pri Jelšah je bila tudi druga pozivna dirka v motocrossu za nagrado kozjanskega. Dirka je bila v organizaciji športne komisije pri AMD Šlander iz Celja in pod pokroviteljstvom Skupščine občine Šmarje pri Jelšah, ki je prispevala za najboljše tekmovalce kristalne pokale. Nastopilo je 37 tekmovalcev zveznega razreda iz 14 avto moto društev v kategorijah motorjev 125 in 250 kubičnih centimetrov. V razredu motorjev do 125 kubičnih centimetrov je bil najboljši Bernard Urbanija AMD FAM Lukovica, ki je zmagal v obeh vožnjah, drugi je bil Drago Predan AMD Orehova vas, 3. pa Marjan Zdovc AMD Orehova vas. Med gledalci je vladalo največ zanimanja za dirko motorjev do 250 kubičnih centimetrov, kjer je nastopil tudi domačin, član AMD Šlander, Jože Skorjanc. Že po prvi vožnji je bilo jasno, da se bodo borili za najboljša mesta Lesjak, Skorjanc in Novak. V drugi, finalni vožnji, se je razvila ogorčena dirka med njimi, tako da je bilo potrebno pokazati koliko je kdo tehnično in psihično pripravljen. Zmagovalec je bil Anton Lesjak AMD Slovenijaavto Ljubljana, drugi z enakim številom zbranih točk, vendar s slabšo uvrstitvijo v finalni vožnji Jože Skorjanc AMD Šlander, 3. Gregor Novak AMD Žiri.

Dirka je v splošno zadovoljstvo organizatorjev in gledalcev lepo uspela. G.F.

PO JUGOVZHODNI AZIJI

Ta njihov post mi ni nič odgovarjal. Cel mesec sem imel več ali manj težave s tem, kje čez dan dobiti topli obrok hrane. Verniki so se postili med sončnim vzhodom in zahodom. Če pa so ti že kje bili pripravljeni kot tuju prodati krožnik riža z muslimansko »župco«, potem so ti poleg »skin taxe« nabili še Alahovo takso. Obrok hrane si moral plačati kar 1000 rupij namesto 400, kolikor je dejansko stalo.

Otroci so bili sprva še malo bojazljivi do mene. Hitro smo se spoprijateljili. Kamor sem se premaknil, povsod mi jih je sledila gruča. Enkrat sem jih naštel celo šestdeset. Vse jih je zanimalo. Kaj fotografiram, kaj zapisujem v dnevnik, veliko smeha so jim vzbudile dlake na nogah.

Prebivalci živijo umirjeno življenje. Hiše stojijo v senci velikih mangovih dreves, na vrtovih rastejo palme banan in grmi ananasov. Ob opoldanski vročini se na pletenih preprogah suši zrnje zelene kave in čilija. Moški si radi nadrobijo poleg tobaka še tobako dišavo, imenovano kamping. Po okusu, kakor po obliki je podobna klinčkom. Verjetno je kamping njihova divja sorodnica, ker je ne uporabljajo za kuhanje. Če jo zmešaš s tobakom in zaviješ v cigareto, vse naokrog diši.

Dan se pregiba v noč. Domačini so prihajali na umivanje k reki. Vsaka hiša ima speljane zasilne stopnice do privezanega splava, na katerem stoji iz bambusovega trsa narejena koliba. Tu imajo »natur« kopalnico in pralnico, kolibo pa uporabljajo za stranišče. Kolibe so postavljene komaj nekaj metrov narazen. Na moje vprašanje, da to ne more biti najbolj higiensko, mi je nekdo odgovoril, da voda pač vse kar hitro odnese dalje naprej. S to vodo si ravno tako umivajo zobe in jo uporabljajo za kuhanje. Ni mi šlo

skupaj, da imajo urejene hiše, da niso umazani, na drugi strani pa nobena hiša v vasi ni imela tekoče pitne vode. Posledice pridejo z leti, ko se pojavijo razne trebušne infekcije.

Kasneje sem izvedel, da vlada v Jakarti ne dovoli gradnje in življenja v skupinskih hišah, podobno kot na sosednji strani v Sarawaku. Dolge hiše, če še kje na Kalimantanu slučajno obstajajo, rušijo in postavljajo nova naselja z ločenimi hišami. Na

PIŠE: 19
STANE ŽILNIK

mreč način življenja v dolgih hišah se zdi današnjemu indonezijskemu režimu preveč komunističen. Vse kar se tam smatra za »komunistično«, je treba že v kali zatreti. Pozabili so se spomniti, da so v takšnih skupinskih bivališčih živeli tod ljudje že dolgo pred Marxom.

Z malo rečno ladjico se peljem nazaj proti mestu Samarindi. Ponekod je gosto in košato drevje tako blizu vode, da imaš občutek kot da se voziš skozi tunel. Drugod je vidno še samo nizko grmovje, ki požene po goloseku. Zjutraj je možno videti opice tik ob reki, ko se pridejo umivat in napit vode. Opoldansko vročino preživijo opice stisnjene kje v senci krošnje drevesa. Raznobarni kljunasti ptici se spreletavajo po vejah in delajo pokrajino še bolj idilično.

Ladja se ustavlja v malih vaseh in pobira potnike ter cel kup njihove prtljage. V mesto vozijo prodajati vreče riža, buče in banane. Tod še žive ljudje pravo življenje. Čira na želodcu zaradi živčne napetosti še ne bodo tako kmalu dobili.

Ladja pristaja ob zasilnih pomolih, zvezanih iz nekaj drevesnih debel privezanih k bregu. V vsaki vasi se ustavimo po trikrat, štirikrat.

Ljudje ne čakajo skupaj na enem pomolu, temveč vsak na sebi najbližjem. Matere nosijo otroke s platnom privezane k telesu. Takšen kos vzorčastega platna uporabljajo tudi za zibelko. Na koncih sešito platno prepognejo in na koncih obesijo na kratko vzmet, katero privežejo na strop. Takšna zibelka je zelo praktična, še posebno na ladji.

V Samarindi sem se za nekaj dni nastanil pri prijaznih Rozalijevih starših. Bili so ponosni, da imajo v svoji hiši belega gosta.

Na otok Borneo prihajajo ljudje iz prenaseljenega otoka Jave. Izven svojega rodnega kraja postanejo domačini številka dva. Temu sledijo tudi ustrezno plačana mesta. Nisem mogel verjeti, da je v mestu Samarindi cel

kup javnih hiš. In to v kraju, kjer absolutno prevladuje islamska religija. V javni hišah delajo dekleta, praljena z Jave.

Iz pogovora z Rozalijem, njegovim kolegom se spoznal, da mislijo precej drugače kot mi. Smatrajo greh, zapeljati deklico. Če roma, oni je ne bi nikoli naloge dekleta, da izrazi svojo željo fantu. Za normalno je smatral pogoste obiske kupljenih dekletih. Upan da niso vsi istega mišljenja. Za normalno jemljejo tudi mnogoženstvo.

Kot pravijo, je pred prihodom misijonarjev v deželo Dayakov pri njih veljal »stem« free sexa. Po pokrščenju ali po sprejetju islamske vere, hitro pozabljajo svoje stare navade.

Banane ne dozoriyo na palmi

XV. MEDNARODNI OBRTNI SEJEM CELJE – GOLOVEC

OD 17. DO 26. SEPTEMBRA 1982

PETNAJSTI, NAJVEČJI DOSLEJ, TUDI NAJPOMEMBNEJŠI

Celje vstopa, oziroma je že vstopilo v svojo tradicionalno sejmsko jesen. Tokrat je petnajstič po vrsti. Jutri dopoldne bodo na Golovcu namreč odprli petnajsti sejem obrti, lahko bi tudi rekli mednarodni, na vsak način pa sejem, ki bo prekosil vse dosedanje, tako po vsebini, namenu, kot tudi množičnosti. Trajal bo vse do prihodnje nedelje, 26. septembra.

Mesto ob Savinji tako ohranja svojo obrtno sejmsko tradicijo. Sicer pa razvoj Celje kot obrtnega sejmskega mesta ni naključen. To mesto je znalo s svojimi ljudmi na tej poti izkoristiti vse svoje prednosti. Tu je izredna geografska lega, tudi stičišče mnogih gospodarskih poti. Celje je poleg tega staro industrijsko mesto s prekaljenim proletariatom. V mestu je tudi obrt vselej našla ustrezno mesto, četudi so bila takšna ali drugačna nihanja vselej opazna. In še danes, navzlic dogovorom, potrebam in zahtevam, lahko ugotovimo, da drobno gospodarstvo še nima mesta, ki mu pripada.

Ce so imele zlasti prve obrtne razstave v Celju namen, da predstavijo obrtno dejavnost mesta in območja v najširšem pomenu besede, so dobile gospodarske razstave in še zlasti sejmi obrti že novo vsebino in pomen. Zdaj ni šlo več samo za predstavitev moči in sposobnosti obrti, marveč še posebej v zadnjih letih za predstavitev novih poti, za inovacije, za povezavo obrti z industrijo, za možnosti, ki jih ima s storitvami in izdelki na tujih tržiščih in podobno. In prav zaradi tega so dobili celjski sejmi novo vsebino, novo kakovost. Obrtni sejmi v mestu ob Savinji so postali življenjska potreba obrti in drobnega gospodarstva, postali so okno v svet, odprli so vrata na stežaj, s tem pa opozorili tudi na odgovornost, ki jo ima drobno gospodarstvo v celokupnem reševanju gospodarskih in družbenih nalog.

Celjski sejem obrti praznuje letos ob svoji petnajsti neprekinjeni vsakoletni predstavi, pomemben jubilej. Četudi še ni častitljiv, je vendar lep in ponosen, tembolj, ker so v njem številna prizadevanja, da bi ta prireditel postala ne samo celjska, marveč tudi slovenska, jugoslovanska in mednarodna. To je sejem tudi postal. In ne samo to. Iz celjskega sejma, oziroma iz razstave igralec je zrasel sejem Vse za otroka, sejem je dal nič koliko hvaležnih spodbud za delo obrtnih združenj, združenj obrtnih delovnih organizacij, pogodbenih organizacij združenega dela in podobno. Postal je njihovo stičišče, postal je termometer njihovega dela, osvajanja dela in proizvodnje za tuja tržišča, postal je motiv za osvaja-

janje nove proizvodnje, tudi za inovacije.

In še nekaj se je spremenilo, predvsem v zadnjih letih, ko se kot soorganizatorja sejma pojavljata Splošno združenje drobnega gospodarstva Slovenije in Zveze obrtnih združenj Slovenije. Skupaj s kolektivom zavoda Golovec so vsi trije partnerji postali celota. Delo so postavili na skupen tir. In rezultat tega je ne samo dobro pripravljen sejem, marveč tudi kakovost na njem in množičnost. Če je na prvih sejmih obrti v tem ciklusu v Celju sodelovalo po sto in nekaj sto razstavljalcev, je zdajšnja slika povsem drugačna. Samo na letošnjem sejmu bo pod okriljem obrtnih združenj in obrtnih združenj sodelovalo okoli 3800 razstavljalcev. Tu gre za njihov organiziran nastop, v katerem se zrcali delo Zveze in občinskih obrtnih združenj, prav tako združenj in seveda drugih organizacij. Tu pa so še obrtne delovne organizacije, prav tako pogodbenne organizacije združenega dela. Vsi ti prihajajo na celjski sejem, ker čutijo potrebo, da na njem aktivno sodelujejo, ker so dobro organizirani, ker so enotni in močni. V vsem tem je prva nova kvaliteta celjskega sejma obrti v primerjavi s prvimi. Torej množičnost in odlična povezanost obrtnikov pa tudi obrtnih delovnih kolektivov, prav tako pogodbenih organizacij združenega dela.

Naslednja kakovostna sprememba se kaže v vsebini. Kot rečeno, sejmi ni namenjen samo predstavitvi drobnega gospodarstva v zasebnem in družbenem delu, marveč še drugim ciljem. Tudi letošnji celjski sejem daje pomemben poudarek inovacijam. Tako je že nekaj let in zlasti samostojni obrtniki so na tem področju v zadnjih letih pokazali izredno veliko pobudo. Že nekaj let nazaj se na vsakem sejmu mnogi predstavljajo z novimi izdelki, z izboljšavami in podobno. Vse to govori, da je tudi sejem tisti, ki spodbuja to izredno pomembno gibanje.

Petnajsti sejem pa opozarja še na eno nalogo, ki je od-

sev današnjega časa in skupnih prizadevanj za utrditev in večjo uveljavitev našega gospodarstva. To je izvoz. Tako bo zlasti letošnji sejem opozoril na prizadevanja, ki jih vlaga drobno gospodarstvo v celoti, da bi se čim bolj uveljavilo na tujih tržiščih in da bi z novimi izdelki iz domačih delavnic zmanjšali uvoz. Kje je naše drobno gospodarstvo na tem področju, bo pokazal sejem. Ze zdaj lahko zapišemo, da ostajajo kljub prvim vidnim rezultatom odprte še mnoge naloge. Sicer pa gre za aktivnost, ki ne bo veljala samo letos ali prihodnje leto, marveč, ki mora postati stalna spremljevalka našega drobnega gospodarstva v celoti. Letos, prihodnje leto in tako naprej!

Sejem je tudi vselej najbolj verna slika odnosov, ki nastajajo med drobnim gospodarstvom in industrijo. Lahko ugotovimo, da so na tej relaciji razviti čvrsti odnosi, in tudi sejem je tisti, ki kooperantske poti med drobnim gospodarstvom in industrijo spodbuja in krepi. To je pomembna ugotovitev, saj je takšno povezovanje nujno za enega in drugega.

Skratka, veliko je vsebinskih motivov, ki jih imajo celjski sejmi obrti zlasti v zadnjem času. So tudi zrcalo zdajšnjega gospodarskega položaja in nalog.

Letošnji, petnajsti obrtni sejem v Celju, bo največji doslej. Na njem sodeluje več kot 3800 razstavljalcev, ki so povezani v 63. obrtnih združenjih. V tem primeru gre za samostojne obrtnike. In tako se tudi ob tej številki kaže moč in prednost povezovanja obrtnikov v občinskih združenjih in za tem v republiškem merilu v Zvezi obrtnih združenj. Le v takšni organizacijski povezanosti je bilo moč doseči množičnost in kakovost.

Na sejmu se bo predstavilo tudi okoli štirideset obrtnih združenj, okoli sedemdeset obrtnih organizacij združenega dela in pogodbenih organizacij združenega dela. Torej, številke, ki presegajo vse dosedanje in ki kažejo, da gre v resnici za slovenski sejem, za največjo manife-

stacijo drobnega gospodarstva pri nas in v Jugoslaviji.

Kot rečeno, je vsebinski poudarek letošnjega sejma v izdelkih za izvoz, v izdelkih, ki zmanjšujejo uvoz in seveda v inovacijah. Za najboljše razstavljene izdelke s teh področij so pripravljena tudi posebna priznanja, ki jih bodo podelili: Zveza obrtnih združenj Slovenije, zavod Golovec in Skupščina občine Celje.

Izredno pomembna bo domača in tuja ponudba strojev in opreme za obrt. Tudi prodaja izdelkov. Na tem področju se bo uveljavilo zlasti pet trgovinskih delovnih organizacij, ki bodo posredovale tudi ponudbo tujih proizvajalcev strojev in opreme za potrebe obrti.

Zanimiva bo madžarska predstavitev, saj sudi v okvir sodelovanja med obema deželama. Prišli bodo zlasti proizvajalci opreme za obrt iz Szombathelyja.

Na sejmu bo že kar tradicionalna prodaja izdelkov obrti. Več kot sto obrtnikov bo prodajalo svoje izdelke. Sejmski popust je zagotovljen.

Svoje bodo prispevali tudi gostinci, ki so za letos pripravili zlasti veliko domačih specialitet.

To pa še ni vse, saj bo sejem vse dni spremljalo več drugih prireditev, strokovnih posvetovanj, razgovorov, sej itd. Živahni bodo komercialni dnevi. To bo priložnost za sklepanje novih pogodb o prodaji izdelkov in storitev, to bo tudi priložnost za navezavo novih poslovnih stikov, tudi na dohodkovnih osnovah. Skratka, to je in bo sejem, ki je živ, ki predstavlja in opozarja. V tej zvezi tudi na to, kako v republiki in občinah uresničujemo družbeni dogovor o pospeševanju drobnega gospodarstva. Gre za dogovor, ki lahko veliko prispeva h okrepitvi drobnega gospodarstva in zlasti panog, ki jih potrebuje občan in delovni človek v vsakdanjem življenju.

Tak je in bo torej petnajsti obrtni sejem v Celju, tudi jubilejni, velik in pomemben, največji doslej. Zato ob koncu: vsa pota vodijo te dni v Celje. Dobimo se torej v mestu ob Savinji, na Golovcu!

Celjani smo vseskozi dajali velik pomen temu, da se Celje razvije v sejmsko mesto, kar je doseženo. Včasih se tega premalo zavedamo v vsej razsežnosti, ki se ob tem ponujajo. Možnosti je veliko, vse premalo pa izkoriščamo takšne manifestacije bodisi v družbenopolitični skupnosti kot tudi sodelujoči na prireditvi. Sejem ni samo komercialna zahteva in potreba posameznika, ampak je najboljša animacija za že boljše in kvalitetnejše delo, za prikaz dosežkov, skratka namen, da se obiskovalcu in razstavljalcu porajajo nove ideje, povečuje kreativnost in zagnanost vseh.

Organizatorjem in vsem sodelujočim dajem polno priznanje za vložene napore in dosežke, obiskovalcem pa želim veliko užitkov in zadovoljstva ob obisku.

EDO STEPIŠNIK,
predsednik Skupščine
občine Celje

ČASTNI ODBOR XV. SEJMA OBRTI

Predsednik:

dr. Rudi Kropivnik, podpredsednik Gospodarske zbornice Slovenije

Člani:

Vlado Klemenčič, podpredsednik Izvršnega sveta SR Slovenije; Janez Lenasi, predsednik Medobčinske gospodarske zbornice Celje; Martin Mlinar, predsednik zbora združenega dela skupščine SR Slovenije; Herman Rigelnik, predsednik republiškega komiteja za industrijo in gradbeništvo; Milivoj Samar, predsednik republiškega komiteja za družbeno planiranje; Edvard Stepišnik, predsednik skupščine občine Celje; Francka Herga, podpredsednica republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije; Ivan Kogovšek, republiški svetovalec za drobno gospodarstvo; Matko Kavtičnik, predsednik skupščine Zveze obrtnih združenj Slovenije; Majda Trogar, predsednica skupščine Splošnega združenja drobnega gospodarstva Slovenije; Jože Oreškovič, predsednik izvršilnega odbora Združenja drobnega gospodarstva Slovenije; Franjo Verdnic, podpredsednik Zveze obrtnih združenj Slovenije; Jože Vonta, odbor za sejme pri Gospodarski zbornici Slovenije; Mirko Kolnik, direktor Zavoda »Golovec« Celje; Drago Medved, predsednik občinske konference SZDL Celje; Peter Toš, predsednik komiteja Izvršnega sveta skupščine SR Slovenije za delo; Julka Zibert, predsednica republiškega komiteja za promet in zveze; Stane Spindler, predsednik organizacijskega odbora XV. mednarodnega sejma obrti.

Brez prevelike skromnosti lahko zatrdimo, da smo za pripravo jubilejnega sejma obrti v Celju vložili veliko naporov. Zato smo lahko prepričani, da bo sejmska prireditev uspešno potekala in da se bo sejem uspešno končal tudi v poslovnem smislu. – Tradicionalni, petnajsti sejem obrti v Celju je tako za obrt kot tudi za slovensko industrijo nova priložnost, da spleteta med seboj trdnješe in obema koristne poslovne vezi.

STANE ŠPINDLER,
predsednik organiz. odbora

ORGANIZACIJSKI ODBOR XV. SEJMA OBRTI

Predsednik:

Stane Špindler, predsednik Zveze obrtnih združenj Slovenije; **Podpredsednik:** Franjo Heržič, podpredsednik skupščine Splošnega združenja drobnega gospodarstva Slovenije.

Člani:

Vili Meglič, Leopold Drame, Franc Šebenik, Alojz Klemenčič, vse delegati Zveze obrtnih združenj; Ivan Stern, Mihael Mišič, Stefan Fras, Emil Pavlin, vsi delegati splošnega združenja drobnega gospodarstva; Mirko Kolnik, direktor Zavoda »Golovec« Celje; Jože Rupnik, referent za sejme pri Zvezi obrtnih združenj; Jože Kuzma, vodja oddelka sejmov Zavoda »Golovec« Celje; Adolf Kukovec, vodja splošnega oddelka Zavoda »Golovec« Celje.

DOSEDANJI CELJSKI SEJMI OBRTI

Celje ima bogato tradicijo v prirejanju obrtnih razstav in sejmov. Prvi sejem obrti v mestu ob Savinji je bil že leta 1878. leta, ki se je pozneje ponavljal v krajših ali daljših časovnih presledkih. Med obema vojnama sta bili pomembni zlasti dve obrtni razstavi, tista v 1938. in ona 1940. leta. Obe sta bili več kot le potrdilo moči celjskega obrtništva. Na pragu vojne vihere sta imeli tudi močno nacionalno obeležje.

Po vojni je bila prva obrtna razstava 1947. leta. Razstava je bila v prostorih prve osnovne šole, zabavišni del pa na Savinji. Že naslednje leto je sledila v domu OF razstava lokalne industrije in obrti. V okviru prireditve na 500-letnice Celja je bila 1952. leta (glede na petstoletnico mestnih pravic Celja torej z enoletno zamudo) prva gospodarska razstava. Tudi ta je bila v prostorih prve osnovne šole. Največja gospodarska razstava v tem času pa je bila 1957. leta. Povezovala je ne samo industrijo in obrt, marveč tudi kmetijstvo, družbene dejavnosti, likovno področje itd. Ob tej razstavi je Celje dobilo novo upravno poslopje tovarne EMO, zatem novi trakt zdravstvenega doma in ne nazadnje ljudsko kopališče ob Ljubljanski cesti.

Prelomnico v zgodovini celjskih sejmov obrti, teh, ki se zdaj vrstijo nepretrgoma že petnajsto leto, je prinesel zbor slovenskih obrtnikov 2. in 3. septembra 1967. leta na Dobrni. Tedaj so sprejeli sklep, da naj bi v Celju organizirali stalne obrtne razstave, sejme, ki naj dobijo slovensko in širše obeležje. Četudi je bila že ob tej priložnosti na Dobrni urejena manjša obrtna razstava, te prireditve nikjer ne štejemo za začetek obrtnih sejmov. Drugače so se odločili zlatarji, ki razstavo svojih izdelkov na Dobrni štejejo kot svojo prvo zlatarsko razstavo. Prav zaradi tega imajo oni letos že šestnajsto zlatarsko razstavo, medtem ko gre pri obrtnih sejmih le za petnajsto prireditev.

Pobudo zbora obrtnikov Slovenije na Dobrni je z naj-

večjo pozornostjo in vneto zagrabilo Poslovno združenje za obrt, gostinstvo in komunalo Celje-Maribor Agens, oziroma po preimenovanju Formator, ki je že naslednje leto pripravilo prvi sejem obrti.

Za uresničitev tega sklepa so seveda stali ljudje. Nosilec celotne akcije je bilo tedaj, kot rečeno, Poslovno združenje za obrt, gostinstvo in komunalo Celje-Maribor, ki ga je kot direktor biroja vodil Ivan Uranjek. Toda, pri izvrševanju velike in zahtevne naloge ni bil sam. Poleg vseh organov združenja, članov kolektiva biroja, je bil tu zlasti predsednik Poslovnega združenja, Fedor Gradišnik, ki ga moramo šteti med prve pobudnike velike zamisli. V kolektivu združenja je

že tedaj delala pri organizaciji sejmov Majda Trogarjeva, ki je to krmilo po odhodu Ivana Uranjeka prevzela v svoje roke in ga uspešno vodila vse do časa, ko je skrb za sejme sprejel kolektiv Sportno rekreacijskega centra Golovec, oziroma poseben odbor. Med prvimi nosilci zahtevne naloge so bili tudi predsedniki skupščin Formatorja kot Zdravko Vidmar, Stane Jurko, Stefan Fras, Vinko Jovan in seveda še drugi.

Celje je ohranilo tradicijo obrtnih sejmov predvsem po zaslugi velike zavzetosti Poslovnega združenja za obrt in njegovih članov. To je dejstvo, ki si zasluži pozornost tudi ob petnajstem sejmskem jubileju, ob majhni, a pomembni slavnosti.

Letošnji sejem je torej petnajsti po vrsti. V tej kroniki ne gre prezreti dejstva, da so bili obrtniki v okviru Formatorja tudi prvi pobudniki za gradnjo sejmskih prostorov, zdaj za Golovec. Ob organizaciji sejmov so se namreč stalno srečevali s prostorskim problemom. In tako je prišlo do odločitve o zbiranju sredstev za gradnjo sejmske dvorane. Prvi sklep o tej solidarnostni akciji, o zbiranju sredstev za to gradnjo, so sprejeli na tretjem sejmu 1970. leta. Sklep, zdaj v dosti širšem obsegu, saj je pri zbiranju sredstev za postavitev Golovca sodelovalo celotno združeno delo celjske občine, je bil uresničen na desetem sejmu obrti, ki ga je tudi kot zadnjega pripravilo Poslovno združenje Formator. Poslej je to skrb prevzel in jo ima še danes kolektiv Zavoda Golovec, seveda ob pomoči obeh osrednjih republiških obrtniških organizacij, to je Splošnega združenja drobnega gospodarstva Slovenije in Zveze obrtnih združenj Slovenije.

Od dosedanjih sejmov obrti jih je bilo sedem na stadionu Borisa Kidriča, eden, in to tretji 1970. leta, v prostorih Prve osnovne šole ob Vrnčevi ulici, ostali, sicer pa od devetega dalje, vsi v novih prostorih na Golovcu.

Pomembna je nadalje ugotovitev, da so bili prvi sejmi vselej pod pokroviteljstvom Gospodarske zbornice Slovenije.

Prvi sejem obrti je bil v času od 28. septembra do 6. oktobra 1968. leta. V približno enakem času je bil pripravljen tudi drugi, sicer pa natančno od 27. septembra do 5. oktobra 1969. leta. Tretji sejem je bil od 15. do 23. avgusta 1970. Ta sejem je bil kot edini med prvimi v prostorih Prve osnovne šole. Pomembnost tretjega sejma je tudi v tem, da so na njem udeleženci, oziroma obrtniki, sprejeli sklep o zbiranju sredstev za gradnjo sejmskih prostorov. V organizaciji četrtega sejma, od 25. septembra do 3. oktobra 1971. leta, v primerjavi s prejšnjimi ni bilo sprememb. Do izvedbe tega sejma, oziroma

Spomin na prvi sejem obrti, 1968. leta. Takrat je to prireditev odprla tedanja predsednica celjske občinske skupščine, Olga Vrabčičeva

do konca leta, se je Poslovno združenje imenovalo še Agens, po tem obdobju pa Formator.

Peti sejem je bil od 28. septembra do 8. oktobra 1972. leta. Ta sejem je že v svojem naslovu opozarjal tudi na turistični del razstave in ne nazadnje na istočasno zlatarsko razstavo. Na tem sejmu so ugotovili, da so se že pričela prva dela za pripravo načrtov za novo sejmsko dvorano.

Šesti sejem je bil od 28. septembra do 7. oktobra 1973. leta, sedmi sejem od 27. septembra do 6. oktobra 1974. leta. V njegovem okviru je bila pripravljena tudi prva razstava igrač, ki se je pozneje spremenila v sejem »Vse za otroka«. Vtem, ko je bil osmi sejem z drugo razstavo igrač od 19. do 28. septembra 1975. leta še vedno na atletskem stadionu »Boris Kidrič«, je bil deveti s tretjo razstavo igrač v času od 24. septembra do 3. oktobra 1976. leta že v novih se-

jemskih prostorih, v večnamenski dvorani Golovec. Tako se je pričelo tudi novo obdobje v organizaciji sejmov. Novi prostori so omogočali drugačne organizacijske in vsebinske odločitve.

Deseti sejem od 23. septembra do 2. oktobra 1977. leta je bil zadnji, ki ga je pripravilo Poslovno združenje Formator.

Enajsti sejem od 22. septembra do 1. oktobra 1978. leta, seveda zdaj že drugi na Golovcu, je imel naslov: Sejem obrti, male industrije in trgovine. Zdaj je šlo že za Celjski sejem.

Dvanajsti od 21. do 30. septembra 1979. leta, trinajsti od 19. do 28. septembra 1980. leta in štirinajsti od 18. do 27. septembra 1981. leta že nosijo naslov: Mednarodni sejem obrti in opreme za obrt. Kot soorganizatorja nastopata Zveza obrtnih združenj Slovenije in Splošno združenje drobnega gospodarstva Slovenije. Tako je tudi v letošnjem petnajstim sejmom od 17. do 26. septembra.

SEJMSKI KATALOG, TOKRAT IZREDNO POMEMBEN

Tudi letos je izšel sejmski katalog. In tako kot pišemo sejmu petnajsto številko, bi lahko ugotovili tudi za katalog. Ob slehernem obrtnem sejmu doslej je izšel tudi katalog. Prvih deset je nosilo znak Poslovnega združenja Formator, slednjih pet ima značilen obris Golovca.

Če so dosedanje katalogi obvezno posredovali seznam razstavljalcev, zatem uvodne misli o sejmu, tudi o Celju, o celjski sejmski dejavnosti in podobno, ima tokratni katalog poleg vseh teh in drugih poglavij še register razstavljenih izdelkov, razvrščenih po panogah. Register je tudi osrednji in najbolj zajeten del letošnjega kataloga obrtnega sejma.

Ta del je zbral in uredil vodja splošnega oddelka Zavoda »Golovec«, Adolf Kukovec. Delo ni bilo lahko. Opravljeno pa je tako, da je v registru popis domala vseh ali vsaj velike večine na petnajstem sejmu obrti razstavljenih izdelkov. Ti so tudi oštevilčeni. Tako na sejmu kot v katalogu. Poleg tega so v katalogu razvrščeni po panogah. Na primer: lesna, kovinska, plastika, elektro-tehnična, tekstilna, usnje, in tako dalje. V okviru posameznih panog so še podskupine. Vse zaradi lažjega pregleda.

Toda, avtor tega registra se ni ustavil samo pri tem popisu, marveč je posameznim zabeležnim izdelkom dodal

še poln naslov njihovih izdelovalcev.

Tako smo dobili register ne samo več kot dva tisoč obrtnih izdelkov, marveč tudi naslove njihovih izdelovalcev. Vsi izdelki in tisti, ki zlasti dopolnjujejo končni izdelek, niso v registru, kar je povsem razumljivo, saj bi tako obseg kataloga, oziroma registra, postal že tako velik, da bi sicer izredno hvaležno delo postalo neučinkovito.

Register zajema tudi posamezne obrtne storitve.

Tako je ta katalog dobil trajno vrednost, njegova uporabnost pa bo hvaležna za vsakogar, ki bo tudi pozneje iskal posamezne izdelke pa ne bo vedel, kdo jih izdeluje. V katalogu bo našel odgovor na sleherni ali vsaj na večino takšnih vprašanj. In v tem je največja vrednost registra, oziroma letošnjega sejmskega kataloga.

Otvoritev trinajstega sejma obrti 1980. leta in pogled na poln prostor pred sejmsko dvorano

ATRIJSKE MONTAŽNE HIŠE IN ŠE KAJ

Četudi na razgibanem in pestrem razstavnem prostoru ne kaže posebej opozarjati na posamezne dele, naj bo to izjema. Na zunanjem prostoru bodo tokrat nekatera obrtna združenja predstavila zanimiv izdelek: atrijsko montažno hišo s površino 120 kv. metrov, ki jo je moč postaviti v šestih dneh. In ne samo postaviti, tudi povsem opremiti.

Na zunanjem razstavnem prostoru so zanimivi tudi dosežki pri izdelavi nekaterih opreme za kmetijstvo in druge dejavnosti.

Obrtno združenje Koper pa bo prikazalo gradnjo malih proizvodnih hal, dvoran.

ČETRTE ŠPORTNE IGRE

Tako kot lanske bodo tudi letošnji program celjskega obrtnega sejma izpopolnile športne igre obrtnikov in pri njih zaposlenih obrtnih delavcev. Sicer pa vabilo velja vsem delavcem v drobnem gospodarstvu. Tudi tokrat igre organizirata Obrtno združenje Celje in Zavod športno-rekreacijskega centra Golovec. Igre bodo v soboto, 18. septembra.

Vtem, ko so udeleženci lani tekmovali v osmih disciplinah, bodo letos samo v šestih, in to v atletiki za moške in ženske, v borbenih kegljaških partijah, prav tako za moške in ženske, v streljanju z zračno puško, v katerem se bodo prav tako pomerile moške in ženske vrste, v šahu, ki tudi velja za moške in ženske ter v dveh izrazito mo-

ških disciplinah, v malem nogometu in vleki vrvi.

Največ prijav je za streljanje, saj bo v tej disciplini nastopilo kar 41 moških in 42 ženskih ekip, nadalje v kegljanju 44 moških in 19 ženskih ekip, v šahu 30 moških in 8 ženskih vrst, v atletiki 18 moških in 10 ženskih ekip. Vtem ko se bo v malem nogometu pomerilo 40 ekip, je za vleko vrvi prijavljenih 23 vrst.

Zanimanje za te športne igre je vselej veliko, saj se na njih zbere tudi do 1500 tekmovalcev in tekmovalk. Gre torej za veliko množičnost. Vrh tega so te igre tudi lepa priložnost za srečanje obrtnikov iz vse Slovenije, za navezavo novih prijateljstev in podobno.

**OBRTNO
ZDRUŽENJE ŽALEC**

POVEZANOST, POMOČ IN STROKOVNOST

Obrt predstavlja v občini 11% družbenega proizvoda

Obrotno združenje so v Žalcu ustanovili leta 1975 na pobudo občinske konference SZDL. V to združenje se je lahko takrat včlanil, kdor je pač želel. V začetku kakšnega posebnega strokovnega dela še ni bilo, pa tudi med obrtniki je do novoustanovljenega združenja vladalo še nekakšno nezaupanje. Iz leta v leto pa je nezaupanje plahnelo. Zavzeto začetno delo je rodilo številne uspehe. Obrtniki so sodelovali v republiški akciji posojila za ceste, bili so glavni nosilci in pobudniki za gradnjo partizanskega doma na Dobrovrljah, finančno so pomagali organizaciji ZZB NOV v Žalcu, kurirjem in vezistom, šolarjem, oziroma pionirskim odredom, žalskemu pevskemu zboru in godbi na pihala iz Zabukovice. Ob vsem tem ne gre prezreti tedna malega gospodarstva, ki je vzbudil izredno veliko zanimanja, o njem pa se je pohvalno izrazil tudi takratni predsednik slovenskih komunistov France Popit. Prav teden malega gospodarstva je dokazal, da obrtniki ne zaostajajo za razvojem v svetu. V začetku so žalski obrtniki organizirali tudi kup zabavnih prireditev, šport-

nih tekmovanj in izletov po domovini in tujini.

PRAVA STROKOVNA ORGANIZACIJA

Iz začetne društvene oblike delovanja se je vse skupaj razvilo v strokovno organizacijo. Pri Gospodarski zbornici SRS so leta 1979 ustanovili Zvezo obrtnih združenj, v katero so danes vključena obrtna združenja iz 60 slovenskih občin ter 40 obrtnih zadrug. Zveza obrtnih združenj je obrtnikom v izredno strokovno pomoč. Obrtno združenje je danes temeljna samoupravna organizacija, v katero se vključujejo in to obvezno, delovni ljudje, ki na podlagi obrtnega zakona samostojno opravljajo gospodarsko dejavnost kot redni poklic s sredstvi občanov ter zadrug. Obrtno združenje sodeluje s strokovnimi, izobraževalnimi ter drugimi organizacijami in skupnostmi, zlasti pa še s samoupravnimi interesnimi skupnostmi ter s skladom za dopolnilno izobraževanje delavcev pri zasebnih obrtnikih. Združenje si prizadeva za pospeševanje dela in poslovanja članov ter za razvoj dejavnosti, ki jo opravljajo. Ustvarja pogo-

je za povečanje storilnosti in izboljševanje delovnih pogojev, zagotavlja socialno varnost in socialne pravice članov ter ugotavlja in usklajuje osebne interese s skupnimi pri usmerjanju in vključevanju dejavnosti članov v družbenoekonomski razvoj krajevnih skupnosti in občine. Združenje skrbi za napredek tehnologije, za boljše izkoriščanje razpoložljivih zmogljivosti, razvijanje različnih oblik poslovno tehničnega sodelovanja, skupno proučevanje in raziskovanje trga, raziskovalno in razvojno delo ter organizira svetovalke, inštruktažne, pravne in druge pomoči. Pomembne uspehe je žalsko združenje doseglo pri sestavljanju in usklajevanju planov in razvojnih programov drobnega gospodarstva. Sicer pa bi lahko o dejavnosti pisali še na dolgo in široko.

POZORNOST KREDITOM

Pri žalskem združenju ves čas posvečajo izjemno pozornost kreditom. Ob koncu lanskega leta je bilo v žalski občini 341 rednih obrtnikov, 69 gostincev, 104 avtoprevozniki ter 94 takšnih, ki imajo prijavljeno popoldansko obrt. V obrti redno dela 1183 delavcev. Leta 1980 so obrtniki po napovedih ustvarili 160 milijonov dinarjev dohodka. Dajatve iz naslova davkov od obrti so v občinskem proračunu znašale od 28 do 33 odstotkov. Po nekaterih ocenah znaša delež obrti v družbenem proizvodu žalske občine kar enajst odstotkov. Žalski obrtniki ugotavljajo tudi veliko povezanost med vlaganji in rastjo dohodka. Vsi doslej potrjeni krediti obrtnikom so dali ugodne rezultate. Združenje je osnovalo tudi svoj solidarnostni sklad za premostitvena sredstva.

RAZVOJ OBRTNIH CON

Med pomembnimi nalogami je tudi razvoj obrtnih con. Večina obrtnikov dela v nemogočih delovnih prostorih. Tudi zato je pomembna vloga združenja pri pridobivanju novih obrtnih con. Tako so uspeli z obrtno cono v Arji vasi, ki bo merila 23000 kvadratnih metrov, v njej pa bo 25 enot. Obrtne cone bodo tudi v okolici Vranskega in Latkove vasi.

KNJIGOVODSKI SERVIS

Pomembno vlogo ima knjigovodski servis, ki je bil ustanovljen leta 1980. V delovno skupnost, ki je v novih prostorih žalskega obrtnega združenja, je vključenih šest obrtnih združenj iz Slovenije. Delovna skupnost strokovno vodi poslovne knjige za obrtnike teh občin. Trenutno vodijo poslovne knjige več kot 60 obrtnikom. V knjigovodskem servisu vodijo poslovne knjige, obračunavajo osebne dohodke za delavce, izračunavajo prispevke zasebnikov, razčiščujejo konte, usklajujejo poravnave prispevkov za SIS, računajo davek iz OD obrtnikov, vodijo evidence na posebnem kontu, davke iz obrti, pišejo položnice, sestavljajo davčne napovedi in še bi lahko naštevali.

NOV DOM OZ ŽALEC

Žalski obrtniki so še posebej ponosni na svoj novi dom. Spomladi je bila otvoritev lepo urejene zgradbe obrtnega združenja, ki obsega 356 kvadratnih metrov. V njej je deset pisarn ter sejna soba s 60 sedeži in nekaj drugih prostorov, ki so namenjeni arhivu, čajni kuhinji in drugemu. Tri pisarne so namenjene delu obrtnega združenja. Štiri so za knjigovodski servis, po ena pa za pravno pomoč, sklad za dopolnilno izobraževanje ter sindikat delavcev, zaposlenih pri zasebnih obrtnikih.

JOŽE MELANŠEK: V MALEM GOSPODARSTVU JE VELIKO PROBLEMOM

Jože Melanšek je član izvršnega sveta skupščine občine Žalec in je kot dolgoletni obrtnik zadalžen za področje obrti, oziroma malega gospodarstva. Vprašali smo ga, kakšne so težave, ki trenutno tarejo obrtnike v žalski občini.

»Predvsem menim, da bi morali vsi, ki sodelujejo v kreiranju gospodarske politike v občini, konkretno načrtovati razvoj obrti. Obrt bi morala dobiti svoje mesto v razvojnih dokumentih. Deklarativno obravnavanje obrti je vzrok, da se je nakopičilo toliko problemov. Niso urejena vprašanja osebnih dohodkov, regresov za malico in letni dopust, pravočasne revalorizacije OS, amortizacije, plačilnih rokov, priznavanja obresti za preplačila davkov in družbenih dajatev in še bi lahko naštevali.«

– V čem niso urejena vprašanja v zvezi z osebnimi dohodki?

J. Melanšek: »Družbeno načrtovan BOD obrtnika predstavlja povprečje delavca v posamezni branži. Mislim, da to ni v skladu z zakonom o nagrajevanju po delu. Obrtnik namreč poleg čisto strokovnega dela opravlja tudi dela nabave, prodaje, tehnologa, varnostnika, komercialista in tudi vodje. Če bi upoštevali vse to, potem bi moral biti BOD višji. Družbeno priznan BOD daje zelo malo možnosti za življenje obrtnika, ko se upokoji. K sreči se tega zaveda vse več obrtnikov, ki postajajo člani sklada za dopolnilno zavarovanje.«

– Družba si vendarle prizadeva za reševanje problemov v malem gospodarstvu. O tem navsezadnje priča tudi nov zakon o uvozu.

J. Melanšek: »Tu se vidi, da krojijo usodo obrti tisti, ki obrti ne poznajo. Pred meseci smo morali uvažati stare stroje, zastarele tehnologije in čim bolj rjave. Novi zakon zahteva najnovejšo tehnologijo z vso elektroniko in resnici na ljubo tudi z vsem bliscem in sijajem. Vprašanje je samo zmožnost nakupa. Tudi vprašanje vključevanja obrti v izvoz niso rešena. Po dveh letih dogovarjanj smo končno pred ustanovitvijo 29. enote SISEOT. Upam, da bo potem nekaterih problemov z uvozom konec.«

– V žalski občini je duhove razburila tretja akontacija. Zakaj?

J. Melanšek: »Deset let smo bili obrtniki navajeni obremenitev z akontacijami po enakem sistemu. Akontacija za tekoče leto je bila v višini obremenitev davka iz preteklega leta. Če se je pokazala možnost za povečanje obsega dela, pa zato ni bilo podpore družbenih sredstev, je obrtnik povečal obseg dela z nadurnim delom, sredstva pa uporabil za obratna sredstva ali za nakup inventarja za normalno doseganje povečanega dohodka. Odvzem teh sredstev v sredini leta ne vzpodbuja k povečanju dohodka, zato si bo obrtnik v začetku leta splaniral, kakšen dohodek lahko ustvari z lastnimi sredstvi. Za povečanje dohodka pa na takšen način ni interesa. Težava je tudi v tem, ker tretja akontacija sega do konca tretjega tromesečja in ne predvideva možnosti, da je mogoče v drugi polovici leta slabše gospodariti, kar je tudi res, saj so na vrsti dopusti, organizacije, s katerimi obrtniki kooperantsko sodelujemo pa so po navadi v drugi polovici tudi v težavah z likvidnostjo.«

– Stari način je pravzaprav pomenil brezobrestno kreditiranje obrtnikov. Kaj pravite na to?

J. Melanšek: »Očitek, da smo obrtniki gospodarili z brezobrestnimi družbenimi sredstvi lahko zanikam. Če predstavlja ostanek dohodka družbena in zasebna sredstva, potem je v vsej tej masi po odbitku vseh obveznosti, obrtnikovih le skromnih deset odstotkov sredstev. To pomeni, da je obrtnik sredstva, ki pravzaprav niso njegova, zelo koristno obračal v prid družbi.

Povem naj tudi to, da je bilo slišati očitke, da gre pri tretji akontaciji za to, da se napolni občinska blagajna. To seveda ni res, ker je proračun limitiran in se viški odvajajo v republiko. Viške pa v občini Žalec itak dosegamo. Povečane obremenitve predstavljajo dodatni minus tudi zaradi večjega odstotka neizterljivosti. O vseh teh problemih bomo govorili tudi na bližnji problemski konferenci.«

V kletnih prostorih žalskega obrtnega združenja je tudi sejna dvorana

Raznih posvetovanj, sestankov ter strokovnega dela v prostorih združenja ne manjka

IMV NOVO MESTO IN DO AVTOMERKUR – TOZD CIMOS KMETIJSKA MEHANIZACIJA Skupaj na celjskem sejmu

Celjska temeljna organizacija združena dela Cimos kmetijska mehanizacija, ki deluje v okviru delovne organizacije Avtomerkur, se ukvarja s prometom in prodajo vozil IMV, Cimos in vzhodnoevropskih vozil, kmetijske mehanizacije, koles in motornih koles. Za vse to nudijo tudi rezervne dele, poleg tega pa prodajajo še avtogume in akumulatorje ter rezervne dele za vozila TAM. Pri prodaji vozil nudijo tudi zamenjavo starih vozil za nova, tako da je pri njih mogoče kupiti tudi rabljene avtomobile.

Dvoletno sodelovanje med Cimos kmetijsko mehanizacijo in Industrijo motornih vozil Novo mesto je na področju prodaje in prodora izdelkov IMV na tržišče, rodilo bogate sadove. Pri Cimos kmetijski mehanizaciji nudijo kompleten program vozil IMV v Celju na Miklošičevi 5, kjer se lahko sami prepričate o hitri dobavi in dobri postrežbi. Če si želite vozilo Renault 4 ali udobno prikolico, jih dobite takoj.

Izredno ugodna pa je tudi ponudba kmetijske mehanizacije. Ne le, da je izbira izredno pestra, saj se ukvarjajo tako s prodajo kmetijske mehanizacije na veli-

ko kot na drobno, za izdelke, ki jih prodajajo, tudi za rezervne dele, ne boste nikoli v zadregi.

Da bi lahko bila njihova ponudba še bolj celovita, so v razvojni program temeljne organizacije do leta 1985 vključili tudi gradnjo servisa za vozila IMV, Cimos ter Tomos ter servis kmetijske mehanizacije. Tako kot sedaj za dobro založenost in prijazno postrežbo bo tudi za to poskrbelo devetdeset delavcev, ki združujejo delo v TOZD Cimos kmetijska mehanizacija. Svoje delo opravljajo v poslovnih enotah v Celju, Rogaški Slatini, Ptuj, Slovenskih Konjicah, Mozirju, Šentjurju in Splitu. Celjska enota združuje več prodajaln – Rog, Prima, Avtosalon, kjer je mogoče kupiti vozila IMV, Cimos in vzhodnoevropska vozila, ter prodajalno rezervnih delov za vozila in kmetijsko mehanizacijo.

IMV Novo mesto in delovna organizacija Avtomerkur – TOZD Cimos kmetijska mehanizacija se predstavljata tudi na Celjskem sejmu. Obiščite jih na njihovem razstavnem prostoru ali v njihovih prodajalnah!

Prikolice ADRIA, ki jih izdeluje Industrija motornih vozil Novo mesto, so pravi dom v naravi.

Kdo ne pozna Renaulta 4, njegove uporabnosti, gospodarnosti in zanesljivosti!

Renault 18 se ponaša z vrsto privlačnih lastnosti.

Samohodna kosilnica ima koso, primerno za košnjo vsakovrstne trave. Spodaj nameščena kosa omogoča košnjo prav ob zidu in ob drevju, širina grebena pa omogoča hitro košnjo tudi na večjih površinah.

Motorni vrtalnik je idealen pripomoček za vrtanje lukenj v zemljo pri delu v poljedelstvu, vinogradništvu, vrtnarstvu, gradbeništvu, šadjarstvu in gozdarstvu. Primeren je za delo na terenih, ki niso dostopni težji mehanizaciji.

Motorni okopalnik, namenjen predvsem drobnim kmetijskim proizvajalcem in vrtnarjem. Njegova uporabnost je vsestranska, delo z njim pa je enostavno in ni utrudljivo. Največkrat ga uporabljajo za dopolnilno obdelovanje zemlje.

TRGOVSKA IN PROIZVODNA DELOVNA ORGANIZACIJA ERA TITOVO VELENJE

TOK – PREDELAVA IN VGRAJEVANJE KOVIN, PLASTIKE IN LESA KOPLAS

n. sub. o. Titovo Velenje, Špeglova 2

z dvema poslovnima enotama: PE Ljubljana in PE Zagreb

VELIK RAZVOJ V DESETIH LETIH

V Koplasu so že združeni 304 obrtniki iz domala vse Slovenije in sosednje Hrvaške – V temeljni organizaciji združenega dela je zaposlenih 30 delavcev – V izvoz gredo v glavnem »leseni« izdelki

Kaj vse delajo obrtniki, ki so združeni v Koplasu?

Glavna dejavnost: kovinska predelava v sodelovanju z obrtniki.

Stranska dejavnost: proizvodnja gradbenih strojev in naprav v sodelovanju z obrtniki,

predelava in vgrajevanje plastičnih mas ter grafična obdelava izdelkov tudi v sodelovanju z obrtniki,

predelava papirja v sodelovanju z obrtniki,

proizvodnja drugih kemičnih izdelkov v sodelovanju z obrtniki,

proizvodnja in vgrajevanje predizdelanih gradbenih elementov v sodelovanju z obrtniki,

proizvodnja in vgrajevanje učil in telesnokulturnih pripomočkov v sodelovanju z obrtniki itd.

ZA INDUSTRIJO OZIROMA NJENE POTREBE IZDELUJEJO OBRTNIKI ZDRUŽENI V KOPLASU, 95 ODSOTKOV SVOJIH IZDELKOV, OSTALIH PET ODSOTKOV PA PRODAJAJO ZA ŠIROKO POTROŠNJO!

Po desetih letih (letos slavijo jubilej!), so v Koplasu združeni trenutno 304 obrtniki, od tega 105 za predelavo plastike, 99 za predelavo kovin in 49 za predelavo lesa. Poleg tega pa imajo še 31 obrtnikov iz Ljubljane ter 20 v Zagrebu. Tako imajo pet enot, vsaka pa ima svojega vodjo in po dva tehnologa.

ČE SMO ŽE OMENILI, DA DELAJO OBRTNIKI V KOPLASU 95 ODSOTKOV SVOJIH IZDELKOV ZA INDUSTRIJO, MORAMO OB TEM POVEDATI, DA IMAJO VSAKO LETO KAR 120 MILIJONOV DINARJEV PROMETA ZA POTREBE GORENJA IN TO NAJRAZLIČNEJŠIH KOVINSKO – PREDELOVALNIH IZDELKOV!

Med drugim v Koplasu obrtniki delajo tudi za potrebe farmacevtske dejavnosti (Lek Ljubljana, Krka Novo mesto itd.), za kozmetično industrijo (Dalia Beograd, Zlatorog Maribor in deloma Trepo Metaliku v Džakovici), za Črno goro in to za Obodin Cetinje, Tomos Koper ter deloma Goroždanko v Sarajevu.

PROBLEMI SO V TEM, DA NI VEDNO DOVOLJ USTREZNIH MATERIALOV ZA IZDELKE, KI JIH IZDELUJEJO OBRTNIKI V KOPLASU, ZARADI TEGA PA VČASIH TUDI PRIHAJA DO ZAKASNITVE ROKOV ZA DOSTAVLJANJE OBLJUBLJENIH MATERIALOV OZ. IZDELKOV. NA VSE MOŽNE NAČINE SI PRIZADEVAJO, DA BI BILO TAKŠNIH NEVSEČNOSTI ČIMMANJ! DELA JE VELIKO IN VELIKO BI SE TUDI DALO NAREDDITI, ŽAL PA SE – KOT SMO ŽE OMENILI – POJAVLJA PREPOGOSTO POMANJKANJE OSNOVNIH SUROVIN!

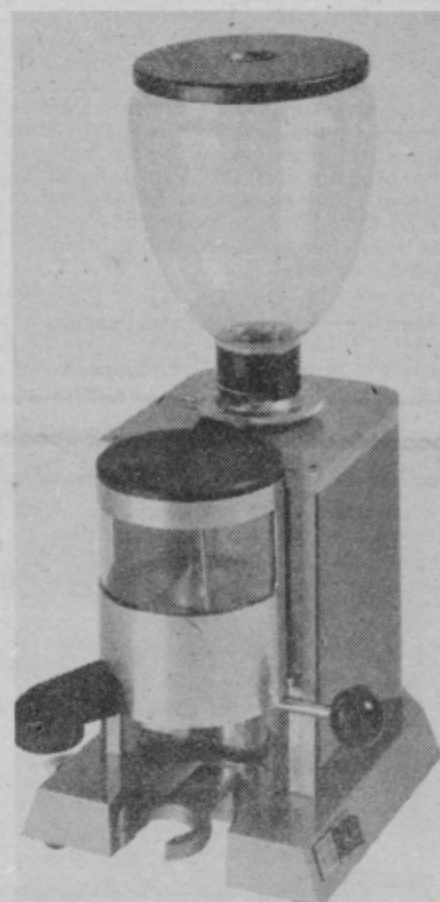
Med najpomembnejšimi izdelki so mešalci za beton, ki jih izdelujejo tako za industrijo kot tudi za privatnike. Ti mešalci so zelo lahki ter jih je lahko postaviti na mesto, kjer jih potrebujemo. Pri delu za te mešalce sodeluje s svojimi izdelki kar dvanajst obrtnikov, eden pa vse skupaj sestavlja! V letošnjem letu so jih prodali že 32, naredijo pa jih lahko tudi po 350. Žal ta mešalec pozna še pre malo ljudi, da bi se zanj odločili. Informacije so možne v Koplasu! Pri tem je pomembno to, da za ta mešalec vse dele izdelajo doma.

Podobno velja za mlin za kavo, kjer tudi vse dele izdelajo doma, torej ni potrebno ničesar uvažati. Razveseljivo je, da so jih za ta izdelek »zasuli« z naročili, saj morajo samo za ljubljansko Emono napraviti 600 mlinčkov. Ta program so hoteli že opustiti pa je šele letos prav zaživel.

V LETOŠNJEM LETU BO KOPLAS SLAVIL DESETLETNICO OBSTOJA, 17 OBRTNIKOV PA JE NJEGOVIH ČLANOV ŽE OD VSEGA ZACETKA! OKTOBRA BODO PRAVILILI SREČANJE, KJER BODO NAJZVESTEJŠIM SO-DELAVCEM PODELILI PRIZNANJA!

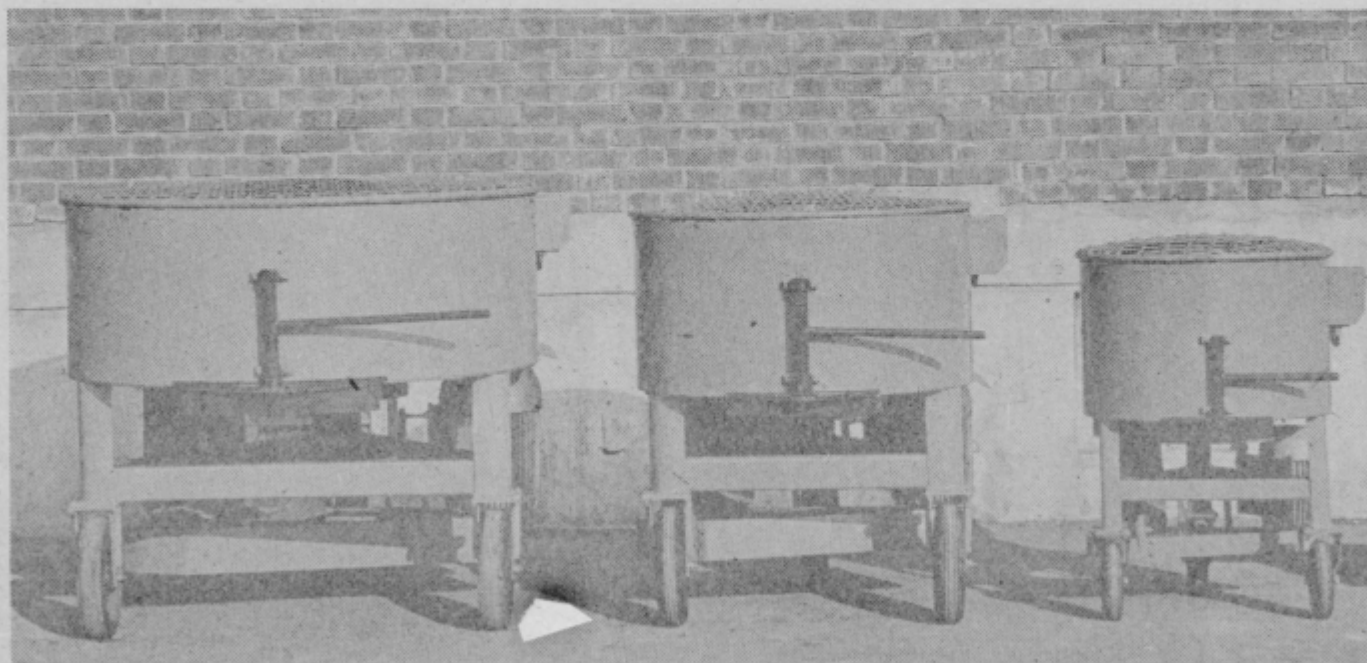
Koplasovi obrtniki se s svojimi izdelki predstavljajo tudi na Celjskem sejmu, kjer bo možno dobiti vse podrobnejše informacije o njihovem delu in izdelkih!

Tudi v prihodnje pa bo njihov glavni cilj – združevanje še večjega števila obrtnikov ter zlasti sodelovanje z našim gospodarstvom!

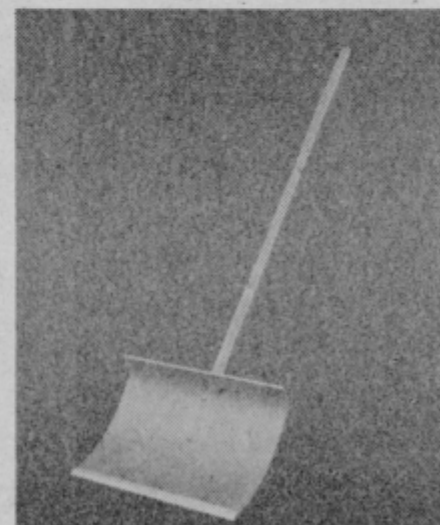

Kavni mlin z dozirno posodo je sodobno konstruiran in oblikovan tako, da izpolnjuje zahteve projektantov notranje opreme v gostiščih, kavarnah, barih in sodobnih gostinskih obratih. Izdelan je iz preizkušenih, visokokvalitetnih materialov. Dozirna posoda ima vgrajeno ključavnico in števec.

Tehnični podatki: Višina 550 mm, širina 340 mm, višina brez dozirne posode 300 mm, neto teža 15 kg, bruto teža 16 kg, motor: enofazni, vgrajen kondenzator, moč: 0,25 kW, stikalo: 6A, noži: Ø 65 mm iz visokokvalitetnega jekla, zmogljivost: 15 kg kave na uro

Mešalniki izvedbe »VIKTOR« različnih tipov imajo posebne prednosti, ker so univerzalni in hkrati individualni. Z uspehom se uporabljajo v industriji, gradbeništvu, kmetijstvu in obrtni dejavnosti. Uporabni so za suho in mokro mešanje različnih materialov. Izdelujemo tako odprte izvedbe, kjer so lopatice zaščitene z mrežo in popolnoma zaprte izvedbe za mešanje materialov v prahu. Ti mešalniki so primerni za mešanje različnih vrst betona, malte, livarskega peska, umetnih gnojil, granulativ za plastiko, različnih materialov v gumarstvu, lesnih vlaken ipd. V posebni izvedbi in iz nerjavečih materialov so primerni tudi za uporabo v živilski in prehranski industriji.

Lopate za sneg gredo kot za med dobro v tujino in za devize

OBRTNO ZDRUŽENJE OBČINE SLOVENSKE KONJICE

V Obrtnem združenju občine Slovenske Konjice so vključeni 203 samostojni obrtniki, avtoprevozniki in gostinci. Med njimi je 119 samostojnih obrtnikov, 17 gostincev in 67 avtoprevoznikov, poleg tega pa je pri samostojnih obrtnikih zaposlenih 238 delavcev.

Na Celjskem sejmu sodeluje Obrtno združenje s svojimi člani letos četrtrič, s svojimi izdelki pa se predstavlja 15 razstavljalcev. Večina raz-

stavlja izdelke kovinsko-predelovalne obrti, poleg tega pa bodo predstavili še zanimive izdelke strojnega kovaštva, lesarstva, papirne galanterije, lahke obutve, vzorce zasteklitev, izdelke iz bakra in plastičnih mas. Tako kot je za celotno njihovo proizvodnjo značilno, bodo med njimi številni izdelki, ki dopolnjujejo proizvodnjo delovnih organizacij in so tudi nastali na podlagi razvitih kooperantskih odnosov.

Samoupravni in delegatski sistem je v Obrtnem združenju občine Slovenske Konjice živ in dejaven, preko njega pa se obrtniki in delavci, zaposleni pri njih, tvorno vključujejo v družbenopolitično življenje v občini, kar seveda omogoča tudi lažje reševanje težav, s katerimi se srečujejo.

SPLOŠNO
STEKLARSTVO

CELJE
ZIDANŠKOVA 17
TELEFON 22-907

POZD LESKOŠEK

TUDI Z OKNI VARUJEMO ENERGIJO

Tako menijo pri POZD Leskošek, ki ima svoje prostore v Celju, v Zidanškovi 17, telefon 22-907. V tem tozdu, ki obstoja od 1. januarja leta 1978, je trenutno zaposlenih 25 delavcev.

Kaj delajo?

Na sejmu v Celju se bodo predstavili predvsem z zamenjavo klasične zasteklitve s sodobno in to na starih okenskih okvirih!

V času velike energetske krize je vsak privarčevan liter olja ali kilogram premoga in drv izredno dragocen. Morda še ne veste, da so okenske površine velik potrošnik toplotne energije, saj se skozi okna izgubi tudi do 30 odstotkov vse toplote. Če imate klasično zasteklitev oken, lahko z dodatno vgraditvijo izolacijskega stekla dosežete tudi do 45 odstotkov prihranka toplotne energije. Vabimo vas, da si na razstavnem prostoru obrtnega sejma v Celju ogledate različne primerje na-

domeščanja klasične zasteklitve z izlacio, kjer lahko dobite tudi vse potrebne in željene informacije.

Pozd Leskošek se priporoča tudi z ostalimi uslugami, kot so:

– vgrajevanje vseh vrst stekla v različne okvire, izdelovanje izolacijskega stekla, vseh vrst ogledal, steklenih vitrin, steklenih vrat in vetrolovov itd.

VSE USLUGE OPRAVIJO
TUDI NA DOMU!

Istočasno obveščajo vse, da bodo v prihodnjih dneh ODPRLI

v Arclinu 66 pri Vojniku (bivša obratovalnica Bezovšek – De Tomo) nov obrat, kjer bodo ponudili vse, kar potrošniki potrebujejo!

»Na Celjskem sejmu se vidimo! – Obiščite nas, z nami se pogovorite in verjemite, oboji bomo zadovoljni!« To vam sporoča Pozd Leskošek, Splošno steklarstvo, v Zidanškovi 17, v Celju.

metalka

METALKA LJUBLJANA

ČE BOSTE IZBRALI NAS, VAM LAHKO POMAGAMO!

Vsem, ki delate v drobnem gospodarstvu kot obrtniki ali delavci iz temeljnih ali pogodbenih organizacij združenega dela, lahko pomagamo:

- PRI OSKRBI Z MATERIALI ZA VAŠO PROIZVODNJO:
zato, ker smo povezani z najpomembnejšimi dobavitelji doma in v tujini, ker imamo sodobno organizirana skladišča in ker imamo celovit pregled nad tržiščem;
- PRI PRODAJI VAŠIH IZDELKOV:
zato, ker imamo prodajne enote in predstavništva po vsej Jugoslaviji in smo sposobni organizirati vrsto akcij za pospeševanje prodaje;

- PRI IZVOZU VAŠIH IZDELKOV:
zato, ker imamo strokovne zunanje-trgovinske delavce, vrsto predstavništev in podjetij v tujini in dolgoletne stike s partnerji;
- PRI ISKANJU NOVIH IZDELKOV:
zato, ker spremljamo novosti na tržišču, ker imamo tekoče informacije o potrebah na domačem in tujih tržiščih in ker imamo strokovnjake, ki so sposobni z ekonomskimi in tehnološkimi nasveti podpreti uvajanje novega izdelka;
- PRI IZBORU IN NABAVI OPREME:
zato, ker imamo pregled tehničnih lastnosti domače in tuje opreme, ker poznamo možnosti nabave in ker imamo visoko strokovne delavce, ki vam lahko svetujejo pri izbiri tehnologije

**POKLIČITE NAS!
ZAUPAJTE NAM! PRIHRANILI BOSTE
ČAS IN PRIJETNO BOMO SODELOVALI.
NA SVIDENJE V METALKI!**

ČRNA METALURGIJA
BARVNA METALURGIJA
STROJI IN OPREMA
ORODJA
GRADBENI MATERIAL
IZDELKI KOVINSKO-
PREDELOVALNE
INDUSTRIJE

PROGRAM PRIREDITEV

PETEK, 17. septembra

- ob 9. uri: seja častnega odbora sejma
- ob 10. uri: slavnostna otvoritev sejma
- ob 18. uri: podelitev nagrad in priznanj Zveze obrtnih združenj Slovenije za inovacijske dosežke na področju osebnega dela
- ob 18. uri: podelitev plaketa in priznanj Zavoda »Golovec« za kakovost, udeležbo, izvoz.

SOBOTA, 18. septembra

ves dan tekmovanja v okviru četrtih športnih iger za pokal Celjskega sejma. Tekmovanja bodo v atletiki, kegljanju, streljanju, šahu, malem nogometu in vlečenju vrvi.

PONEDELJEK, 20. septembra

- ob 10. uri: posvetovanje na temo – Vključevanje drobnega gospodarstva v izvoz in osvajanje izdelkov, ki se uvažajo, za tem o povezovanju osebnega dela v SISEOT ter o aktualnih vprašanjih sprememb in dopolnitev obrtnega zakona.

TOREK, 21. septembra

- ob 10. uri: seja odbora obrtnih zadrug Slovenije
- ob 10. uri: seja predsednikov obrtnih združenj Slovenije
- ob 17. uri: podelitev plaketa Občinske skupščine Celje za najboljše kakovostne izdelke na sejmu.

SREDA, 22. septembra

- ob 9. uri: seja izvršilnega odbora Zveze obrtnih združenj Slovenije
- ob 11. uri: skupna seja članov izvršilnega odbora Splošnega združenja drobnega gospodarstva in izvršilnega odbora Zveze obrtnih združenj Slovenije.

ČETRTEK, 23. septembra

- ob 10. uri: sestanek delovne skupnosti Zveze obrtnih združenj Slovenije
- ob 15. uri: strokovno predavanje na temo – Uporaba sončne energije, možnosti in stanje tehnologije.

PETEK, 24. septembra

- ob 10. uri: seja izvršilnega odbora sekcije za avtoprevoznništvo
- ob 10. uri: seja izvršilnega odbora sekcije za gostinstvo
- ob 10. uri: seja izvršilnega odbora sekcije kemičnih čistilcev
- ob 18. uri: sprejem predstavnikov razstavljalcev.

NEDELJA, 26. septembra

- ob 14. uri: Prvi medmestni konjeniški turnir v preskakovanju ovir za pokal obrtnega sejma in dirke kmečkih konj. Organizira Konjeniški klub »Merx« Celje.
- ob 18. uri: zaključek XV. mednarodnega sejma obrti.

Ta posnetek si zasluži posebno pozornost, je namreč s tretjega sejma obrti v Celju, ki bil v prostorih prve osnovne šole

GOSTINCI Z DOMAČIMI SPECIALITETAMI

Med ogledom in še zlasti po sprehodu na celotnem pokritem in odprtem razstavnem prostoru, se bo prilegel tudi kratek počitek, za razvrstitev prvih vtisov in za malico, okrepčilo ali osvežitev s pijačo.

Gostinci so se na to nalogo dobro pripravili. Tu bodo štirje zasebniki in gostinski del kolektiva zavoda Golovec.

Vsi zasebni gostinci prihajajo iz drugih krajev. Najbližja Celju med njimi bo Zdenka Novak iz Gotovelj, ki bo med drugim ponudila predvsem krače. Seveda tudi drugo, sicer pa je treba kar za vse povedati, da prihajajo z značilnimi kuharskimi dobrotami. In ker so iz različnih predelov naše ožje domovine, bo tudi ponudba dovolj pestra.

Po oddaljenosti od Celja je na drugem mestu Olga Colner, ki ima v Sevnici znano gostilno »Na obali«. Za celjski sejem in go-

ste na njem je pripravila zlasti dolenjske specialitete.

Iz Izlake prihaja Franc Vidrgar, ki bo ponudil divjačino, tudi sladkovodne ribe in prav tako slaščice.

Primorsko kuhinjo in njene dobrote, zlasti v obliki rib, rakov, pršuta, tudi primorska vina bo prodajal Pavel Lovrečič, lastnik znane gostilne »Pavel« v Piranu.

In ne nazadnje je tu gostinski del kolektiva zavoda Golovec, ki bo seveda v času celjskega sejma delal z okrepljenimi močmi in prav tako s skrbjo, da bo zadovoljil slehernega gosta. Med specialitetami kaže posebej omeniti »ploščo Golovec«, zatem piščanca na ptujski način in lepinje. Sicer pa bodo na voljo tudi topli obroki in ves drugi program z jedilnih listov.

PRODAJA BLAGA... SEJEMSKI POPUSTI

Celjskega obrtnega sejma brez prodaje blaga in izdelkov obrtnih delovnih organizacij in samostojnih obrtnikov doslej še ni bilo. Tudi letos bo ta aktivnost dobro pripravljena.

Pomembna je ugotovitev, da bo na sejmu sodelovalo pet velikih trgovinskih delovnih organizacij, ki bodo prodajale najrazličnejše izdelke, stroje, opremo in podobno. Iz Celja bo to nalogo opravljala Kovinotehna, ki tudi sicer izredno uspešno razvija odnose do drobnega gospodarstva, zatem prodajni center Name v Levcu, velenjska Era, ljubljanski Chemo ter Metalka, prav tako iz Ljubljane. Kovinotehna in Metalka bosta poleg tega posredovala še ponudbe mnogih tujih firm, ki jih zastopata. Tu gre tudi za firme iz Zvezne republike Nemčije, Švice in Italije in drugod. Mimo tega bosta na sejmu sodelovala dva italijanska proizvajalca strojev in opreme za potrebe obrti ter enak partner iz Avstrije.

K pestrosti sejma bodo pripomogli tudi številni zasebni obrtniki, zdaj tudi prodajalci svojih izdelkov. Na sejmu jih bo okoli 110. Med njimi bo največ krznarjev in usnarjev, zatem izdelovalcev otroških čevljev, igračk, pletenin, konfekcije, tudi izdelkov domače in umetne obrti, spominkov itd. Solidno bodo zastopani kozmetični izdelki, prav tako zelišča pa športna oprema, kovinska galanterija, pa vsej izpušne cevi za avtomobile, suha roba, izdelki papirne konfekcije, kovaški in ključavničarski izdelki... skratka vse, kar ljudje iščejo in potrebujejo za svoje življenje. Zares velika izbira.

V vsej tej prodaji bodo veljali tudi posebni popusti. Tu gre predvsem za dva odstotka znižan celjski občinski prometni davek od prodaje blaga na drobno in za popuste, ki jih na sejmu priznavajo izdelovalci in prodajalci, ki se v posameznih primerih sučejo od deset do dvajset odstotkov. Torej, velika priljubljenost za nakup blaga po znižanih cenah. Celjski obrtni sejem slovi tudi po tem. Priznajmo.

SEJEMSKI DROBIŽ

RAZSTAVNI DEL SEJMA bo odprt vsak dan v času od 17. do 26. septembra med 9. in 18. uro. Gostinci bodo delali do 22. ure! Prav toliko časa bo odprt zabavišni park.

SEJEMSKA ZNAČKA – Tudi tokrat posebna značka. Lahko bi tudi zapisali jubilejna, saj gre za petnajsti sejem obrti. Je okrogla z značilnim orisom celjskega sejma, ob robu pa je napis: 15. mednarodni obrtni sejem – 1982. Znak je modre barve. Prodajali ga bodo po 15 dinarjev.

VSTOPNINA – Po sklepu organizacijskega odbora XV. mednarodnega sejma obrti, bodo za to jubilejno prireditev veljale naslednje cene vstopnic: za odrasle 40 dinarjev, za otroke 20 dinarjev, otroci do sedmega leta

imajo vstop prost, vstopnina za člane skupin je 10 dinarjev.

Velikost razstavnega in drugega prostora – Za razstavi del v zaprtem prostoru, v hali, je na voljo 3600 kv. metrov, zunanji razstavi prostor meri 2500 kv. metrov. Prostor pod napihnjenim balonom meri 450 kv. metrov. Zabavišni del ima na razpolago 2500 kv. metrov, gostinski pa 2000 kv. metrov zunanjih površin.

SEJEMSKI KATA-

LOG – Kot vselej doslej, je tudi tokrat izšel sejemski katalog, o katerem sicer podrobneje poročamo na drugem mestu, ki pa je tokrat obsežnejši in privlačnejši predvsem zaradi registra razstavljenih izdelkov po panogah in seznamu njihovih proizvajalcev, oziroma izdelovalcev.

VELIKO SPREMLJAJOČIH PRIREDITEV – V času celjskega sejma obrti bo okoli dvajset takih imenovanih spremljajočih prireditev, med njimi več pomembnih posvetovanj, razgovorov, predavanj, tudi športne igre obrtnikov in obrtnih delavcev in podobno, ne nazadnje medmestni konjeniški turnir.

SEJEMSKA PRIZANJA – Tudi letos bodo razstavljalci prejeli za najboljše razstavljene izdelke ter za inovacije posebna priznanja. Tako bo Zveza obrtnih združenj

Slovenije nagradila najboljše inovacijske dosežke, Zavod »Golovec« bo z lepimi zlatimi, srebrnimi in bronastimi malimi skulpturami izrekal priznanje za kakovost razstavljenih izdelkov, tudi za njihov pomen v nadomeščanju uvoza, za uveljavitev na tujih trgih, za uporabnost in ne nazadnje delavcem za uspehe pri organizaciji in izvedbi sejmov. Plakete celjske občinske skupščine pa bodo tokrat namenjene za najboljše kakovostne razstavljene izdelke.

GOBARSKA RAZSTAVA – Tudi letos so člani celjske gobarske družine pripravili v razstavi dvorani razstavo gob, tistih, ki jih ljudje najbolj iščejo in onih, ki bi jih morali pustiti na svojih mestih. Gobarji so že kar stalni spremljevalci celjskega sejma obrti. Tako se tudi največ ljudi seznani z gobami.